

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

6. YILIN KAFASI

11 SAYI BİR ARADA

Mehmet Ali & Akgörmüş

Ücretsiz PDF Kafa Arşivi: <https://ran.org>

KAFA

İdöng...

6. YILIN KAFASI

2014 Eylül ayında yayın hayatına başlayan KAFA Dergisi'nin 6. yılında sınırlı sayıda basılan 11 sayılık özel cildir. Bu cildin içinde derginin 2019-2020 yılları arasında yayınlanan Eylül, Ekim, Kasım, Aralık, Ocak, Şubat, Mart, Nisan, Haziran, Temmuz ve Ağustos sayıları ön ve arka kapak dahil olmak üzere bulunur.

KAFA

Eylül 2019 Sayı: 61
Fiyat: 10 TL - KKTC: 11 TL

ni dünya...

evvelim
sen oldun
ahirim
sensin

İlber Ortaylı • Vedat Milor • Şebnem İşigüzel • Enis Batur • Selçuk Şirin • Nermin Yıldırım • Akgün Akova • Aylin Balboa • Alper Canıgöz
Sunay Akin • Serkan Altunışık • Uğur Aksoy • İlhan İzzet • Can Yılmaz • Nihat Sırdar
Candaş Tolga • Cem Güvëntürk • Levent Erden • Nilay Örnek • Başar Başaran • Dilan Bozyel • Gökhan Çınar • Bedia Güzelce • Murat Meriç
Norman Erkinç • Cenk Şen • Feri Kayahan • Gökhan Dağstanlı • Emirhan Perker • Meral Işık • Emrah Akbaş • Aslı Alpar

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://rantev.org>

19.09.19 TURKCELL
SAHNESİ

**NILS
FRAHM**

20.09.19 %100 STUDIO

MABBAS:

ALL NIGHT CONSTANT SORROW ELECTRONICA
minimal - deep tech - techno - electro

20.09.19 TOUCHÉ

**SYLVAIN
CHAUVEAU**

24.09.19 TURKCELL
PLATINUM SAHNESİ

**ROBERTO
CACCIAPAGLIA**

27.09.19 TURKCELL
PLATINUM SAHNESİ

**VÍKINGUR
ÓLAFSSON**

29.09.19 TURKCELL
SAHNESİ

**BERLİN
FİLARMONİ'NİN
12 ÇELLİSTİ**

26.09.19 TURKCELL
PLATINUM SAHNESİ

**BIRAK İÇERİ
GİREYİM**

**ZORLU
PERFORMANS
SANATLARI
MERKEZİ**

TURKCELL
SAHNESİ
%100 STUDIO
TOUCHÉ
TURKCELL
PLATINUM SAHNESİ
ZORLU CENTER
İSTANBUL

**NEUE!
STEP**

bir sonbahar festivali

360° PERFORMANSLAR @ %100 STUDIO

11.09.19

**PETER
BRODERICK**

18.09.19

INJAZERO RECORDS SHOWCASE:

**C. DIAB
HEINALI
MATT EMERY**

24.09.19

**DOUGLAS
DARE**

26.09.19

**HAYDEN
THORPE**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Aklında telefon numaraları. Telefon edebileceğim,
“gel” diyebileceğim kim var? Gel sözü çoktandır
anlamını yitirmiş. **“Gel”, “hiçbir şey vermeyeceğim”,**
“hiçbir şey almayacağım gel!”

Sevgi Soysal, Yürümek, İletişim Yayınları, 2013

İlber Ortaylı

türk insanının kendine saygısı yok

Bizim millet son derece nepot; nepotetebiliyorsunuz yeğendemek, papaların yeğenleri, artık yeğenlerin başka bir şeyleri mi çocukları mı belli değil, oradan kalma. Hatta bir drama oyunu vardır: Ruy Blas, Victor Hugo'nun, İspanya'yı anlatan. Meliste kralın nazırları birbirleriyle kavga ediyor, "Yeğenime kilise vakfından, evkafından maaş bağlayacağız", "Mümkün değil, olmuyor", "Ben de o zamansız adalardan veridit zor veririm", "Ama o bana çok lazım", "E onu verin bu elde bir" gibi bir konuşma geçiyor. Bu tabii bir çizim, çok güzel bir Victor Hugo çizimi. **Akdeniz dünyasında bu ailecilik, hemşehricilik var dı. Yeni Türkiye'de bunun üzerine bir de siyasi partıcılık, tarikatçılık, loncaçlık eklendi.** Türkiye'de çok uzun zaman mason loncaları bize laf anlattırdık, aralarda artık mümkün olduğun zannetmiyorum. Başka loncalar, başka mahfeller var, başka yerlerde bu iş çok daha yaygın.

İşin esası, Türk insanının kendinesaygısı yok. Bu, şu demektir: Gerçek anlamda bir şampiyonsan, gerçek anlamda ihtiraslı bir insansan, ne tercih edersin? Yürütmeğe ne şey yaratarak kazanmayınca gerçek bir sanatçıysan kendince çizip yapmayı, gerçek bir bilim insanıysan kendin araştırma tercih edersin. Şimdi bizim millette bir de gerçek anlamda vicdan, Allah korkusu teşekkül edermiş. Bu çok önemli bir fasıl. Kendine göre çok garip bir kapma kültürü yaşıyor, bu bir dejenasyon. **Mesela adama "Sen çocuğunun bu yere girmesini istiyorsun, oradan başkası atılacak, razı mısın?" diyorsun, havaya bakıyor. Belli ki razı. "Bu nasıl olursa olsun bana nasip," diyor, "bu da bir yol," diyor.**

Bunun geçişinin ne zamana dayandığını tespit edemeyiz, böyle bir hikâye var. Avrupa'da bunu yaşıdım, mesela bir adama diyorsun ki "Şu işi şöyle yapın, ben bu yere alacağım." "Olmaz," diyor içinden, "Sen bunu doğruyapmalımı kendine göre." Saygı var. İhtihaden geçilmiyor üniversitelerde, kişi onun kendisini lekeleyeceğine, yarıştadercesini düşüreceğine, bununla elitin seçkinlerinin arasına girmeyeceğine hesaba katamayacak kadar basit bir insan. Dünyası dar. Başka bir örnek, sınıflara giriyorsun, kopyayla girmiş birileri. "Ben buna girerim," diyor. Üniversite giriş imhahlarında kopya çekiliyor devamlı. Şu grup yaşıyor, öbürü de kopya. Tespit etmişimdir ben, "Parti bunları istiyor," diyorlar bazıları için. Bakıyorsun kazanılan arasında oradaki sırlar denir de. Kendi kabiliyetine bile o derece saygısız ve güvensiz ki kendisiyle ilgili sağlamla bağlanacak işe girecek. Böylece bu iş yürümüyor.

Bunun çaresiyok. Bu iş böyle gidiyor. Özel sektör de bir ölçüde yanlıdır, orada da yine hemşehricilik hakim. Bu da çok saçma çünkü senin için yürümez, senin memleketinin insanları bu iş yapacak terbiyeden, görgünden, disiplinden uzaktır. Maalesef üniversitelerimizin taşralarda çok yer etmesi de bu işi engelliyor. **Bir yerde bir üniversite kuruluyor ve diyor ki "Buraya sırf buralılar alınır." Böyle bir şey olabilir mi?** Türkiye'de çok yaygındır bu hemşehricilik ve nepotizm, sanıldığını üstünde. Bunu her parti yaşıyor, her grup yaşıyor, bir grubu temizlediğin an diğeri onun yenisi oluyor. Bu bakımdan "Ben kendime bir şeyler yaparım," diyen insan takımı da kurtuluşu kaçışta arıyor. Bu bir çözüm değil çünkü Türkiye dünya çapında kaçarak bir yer edinmeleri mümkün değil.

Kurtuluşun çaresi kaçışta değil. Çaresi şu olabilir; bağımsız, otokontrollü, liyakate dayalı imhahlarla insanları alacaksınız.

Dünyada da bir tür nepotizm var tabii. Tam nepotizm değil ama belirli kitlelere, belirli halk gruplarına karşı bir sempati besleniyor ve daha çok kabul görüyor. Bazılarına da negatif bir şekilde ayrımcılık yapıyor, itiliyor. Türkler itilenlerin içinde. Ne olursa olsun, hangi şartlarda olursa olsun birmanması için çok didinmesi gerekiyor. **Efendim "Olusun," hayır "olsun" değil, hayat bu kadar didinmeye değen bir yer mi? Aşırı derecede yıpranmış, aşırı derecede yorulmaya değer mi? Bu çok önemli bir şey.** Ömrün geçecek, bununla münakaşa edeceksin. Yirmi küsur yaşına gelmişsin sahip olduğun diplomayaugyun bir işe girmiyorsun. "Düzelteyim kendimi tahsilme devam edeyim," diyorsun, yine de orada da bir ayrım var. Mesela Avrupa, Amerika'ya göre daha çok ayrım yaşıyor. Bunun birtakım örnekleri var. Kurtuluşun çaresi kaçışta değil. Çaresi şu olabilir; bağımsız, otokontrollü, liyakate dayalı imhahlarla insanları alacaksınız. Açık kurullar önünde olacak. Fransa'daki sendika sistemi gibi değenere etmeyeceksin, çünkü oradasendikalar karşıyor her işe ve o memur-... (text is cut off)

Hışt KAFAS, çak bi 5'lik.
Nice yıllara.

Aslı Alpar

TARİH BÖLGÜNDE
DALIS EĞİTİMİ
VERİLECEKİMİS.

NEDEN KİP?

BU ÇAĞA BİLE,
EN HIZLI YOLCULUK,
ANISI OLAN BİR ŞARKINI
DUYMAKLA MÜMKÜN...

BARİS
NE ZAMAN
GELİR
ANNE?

BU KİTAP
BİTTİĞİNDE...

Bedia Ceylan Güzelce

sonumuzun ucu...

**Kaz Dağı'nı yıkmak istediğinizde emin misiniz?
Bugün dağını yıkan yarın zihninde "dağ gibi"
dediği her şeyi dümdüz edebilir kolayca.**

Tanrının izlerine dağların başında, denizlerin dalgasında ve yeraltının dehşetlerinde rastlandığı çok eski zamanlardan bir hikâye anlatacağım sana. İki kardeşin ve onları sonunda gerçekte oldukları kişiye dönüştüren bir dağın hikâyesi bu. Bakhus ile Volkan'ın ve onları büyükten İda Dağı'nın hikâyesi.

İda yani şimdiki adıyla Kaz Dağı, yakın bir zamana dek insanlarla en çok hakkı verilmiş, kıymeti bilinmiş, belki gündelik hayatta "dağ gibi" dediğimizde aklımıza her ne geliyorsa onun içini doldurmuş bir yerdir.

Bizler babamızı, ailemizi arkamızda "dağ" olarak görürüz, sadece onlaradegil devletimiz için de "dağ gibi" deriz, devlet büyüklerinden de sıradagılar gibi memleketin her bir toprağını, her bir vatandaşın, her bir varlığının arkasında durmasını bekleriz. **Biz yüzünü neyeye döneceği konusunda kafası fena hâlde karışmış yarı Ortadoğulular, üç tarafı denizle çevrili bir ülkede yaşasak bile sözlerimiz dağlara çarpıp gelir, bir of çeksek karşık dağlar yıkılır...** Alıntılarımız, ahlakımız, benzetmelerimiz ve beklentilerimiz hep "dağ" a dairdir.

Sonumuzun uçundayız, tek ihtiyacımız üzeri ağaç dolu bir dağ. Tek ihtiyacımız, bizi birbirimize bağlayan, bize mucizeler yaratabileceğimizi hatırlatan hikâyeler. O hikâyelerin sırtına binip, o dağlara çekilmeye ihtiyacımız var.

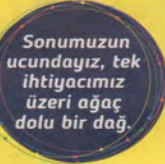
bakhus

Göküzyü bu ve yeryüzü ana birbirine aşık olur. Göküzyü, yeryüzünün karına bir bebek bakar. Ne var ki kosanç, baba, yeryüzü anayı şişmekleyleyebilir, kavurur ve sonundaöldürür. Anasının karında yürümekte olan bebek Bakhus'u ise yeryüzünün rahminden alır, kendi baldırına yerleştirir. Göküzyünün evi olan dağda, babasının baldırında bulunan ve vakti gelince o dağın eteklerinde doğan Bakhus'un geri kalmı yaşamı dövlere, parampaça, lime lime edilecek gerer. Nerede doğmuş olursa olsun Bakhus, yeryüzü ve göküzünün oğludur ve öyle kalacaktır. Bakhus, nemli göküzüyle mayalanan topraklar, mayalanmanın, demlenmenin, sabrın, tomurcukların ve doğanın sınırsız coşkusunun yüzü bümü hâlidir âdetâ. Bu nedenle Bakhus, neşe ve keder başta olmak üzere insan ruhunda hâpsolmuş duyguları canlandırın, kaybolmuş düşünceleri ortaya çıkarabilen bir yeteneğin de sahibidir.

Bakhus'un mucizesi, uziümün içine sonsuz defa mayalanması ve her seferinde daha kuvvetli bir reçeteye yeniden doğmasıdır. Reçetenin insanlara ulaşması o kadar kolay olmaz elbette. Bakhus, özünü maddeden sıyrabilmek için türlü çekencelere maruz kalır, kır küpelerden pis tutulur, ağır kapalı şüşelere havasız bekler, ayaklar altında ezilir ve sonundayeniden insanlarla buluşur. Bakhus, insanlara korkuyu unutturur ki insanların çoğunun yegâne ihtiyacı budur.

volkan

Göküzyü, kadını bileğinden tutar ve "hieres gamos" yani kutsal birleşme gerekçesi. Göküzyü ve kadını kutsal evliliğinden bir bebek doğar ancak Göküzyü, belki bebeğin bilgeliği fark edip korkusundan, belki bebeği sevmeyeceğini düşünüp kaygısından bir hata eder ve onu birlikte yaşayadıkları dağın tepesinden aşağı iter. Ne kadın ne bilgeliği ne de kutsal evliliğin kendisi bu işe ses çıkar. Bebek yuvarlana yuvarlana düşmeye başlar. Başını kayalara, bacaklarını ağaç kütüklerine çarpa çarpa, günlerce, aylarca düşer. Dağın derinlerinde yaşayan bilge kişiler o düşerken kulaklarını kutsal bilgilerini, eşsiz marifetlerini aktarır fakat yine de onu yara almaktan

kurtarmazlar. Düşme bitip de dağın eteğine vardığında bebek artık koca bir varlık olmuştur. Bacakları eğri, yürümekte zorlanan, bedeninin üstü ise savaş tanrıların imrendirecek güzellikteki Volkan, Afrodite ve diğer tüm kadınların sevgilisi Volkan, yeterince yara almış, yeterince can acımış elleriyle bir ateş yakar. Öyle harlı, öyle kuvvetli bir ateştir ki bu, demiri eritir, öyle çok acı çekmiştir ki Volkan erittiği demire o güne dek kimsenin aklına gelmeyen icatları yapar. **Volkan yalnızca demiri değil, insan kalbini sırlarını, insan ruhunun duvarlarını da eritemeyi başarır.** İşte bu nedenle sanattı ve zanaatkar Volkan, yedi kıtaya nam salmış biridir artık ve en asıl görevi ruhu ince olanları, yaratıcıları ve yoktan yar edenleri, düşüp düşüp bir daha ağaca kalkanları yani sanatçıları korumak, dağını, mutlaka dağını unutmamak.

Belki dağ dağa kavuşmaz ama iki kardeş, Bakhus ve Volkan, bugün olduğu gibi hikâyelerde kavuşup birbine. Bir zamanlar adı İda olan, sonra göçer Türkler'in Gök Tanrı'ı sırtında taşıdığına inanılan "kaz" hayvanının adıyla andığı Kaz Dağı, bu iki kardeşin doğduğu yerdir. Biri babasının baldırında büyümüş, diğeri dağdan inilmiş, biri insanları korkutan kurtarıp cesaretle mayalarken, diğeri sanatla ve zevkleldoldürür. Kaz ya da İda, bir dağ olmanın ötesindedir. Eski Türk toplumlarındagdağ insanları çevreler, saklar ve korur. Gök Tanrı'ya yakın yerleri bilhassa kutsaldır, Fatih Sultan Mehmet'in, Midilli adasını fethettiği gemileri bu dağın ağaçlarından yapılmıştır. Ya da günümüzde çok bilinen Sarıkız efsanesinde olduğu gibi, babasıyla yaşanan ıftıraya uğrayan genç kadının Kaz Dağı'na kaçırılması ve burada bazı mucizeler göstermesi tesadüf değildir... Ne Bakhus'un ne Volkan'ın ne de Sarıkız'ın hikâyesinin burada geçmesi "öyle denk gelmiş" diyebileceğimiz basitliktedir. Dağların altında altın olur, uranyum olur, elmas olur, bürne ilk bilebilen bizler değiliz. Dilden dile anlatılan bu hikâyelerdeki gibi, Sarıkız'ın saçlarının sarılığı, Bakhus'un içinde büyüdüğü balık, Volkan'ın düşerken bilgeliğini aldığı dağın başka büyüydürlerin zaman içerisinde toplamlarca keşfedildiğini gösteriyor galiba.

Hepimiz dağlarımızdan inmiş, bağıcı kovmuş ya da beğenmemişizdir, hepimiz bilimiz dağ üstüne dağ olur ama ev üstüne ev olmaz, bilimiz ki dağına göreyağar ya da yağmalıdır kar, tavaşının küstüğü dağınhabersizolması mümkün değil, hazırda dağların dayanmayacağı doğrudur ve fakat hangi dağda olmuş olursa olsun kutluğumuz, açlığımız, dünyamız daha çok altına değil, daha çok ağaçca, daha çok hikâyeye ihtiyacı var. Kaz Dağı'nı yıkmak istediğinizde emin misiniz? Bugün dağını yıkan yarın zihninde "dağ gibi" dediği her şeyi dümdüz edebilir kolayca. İnsanlar daha fazla altına değil, yanıp tutuşan kutupların biraz daha dağa ve ağaca ihtiyacı var. Kaz Dağı'nı açılacak bir çukur, dünya bellegine açılacak olmaz bir yaradır. Açırsa,acıtır.

Hazır milletlerden, dağlardan söz açmışken, KAFA da öyleydi bizim için. İçinde de bir dağ vardı ve kahkahalarla bezeleli bir dağın yansıması.

Mehmet Ali & Akşamsefasi

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://irantey.org>

UYGULAMALARDA

Çarşamba

14

KIYAMAM YAA!!..
Bİ SONRAKİ GÜN
ÇOK FARKLI
OLCAKMIŞ GİBİ
GÜNLERİ
GÖSTERİYÖ BÜ,
ÇOK TATLI!!!

OLUM BAK, BAZEN
ÖYLE Bİ AMDA ÖN KISMIN
AŞIYO, CAN SIKIYOSUN
MORAL BUZUYOSUN
YAPMA!!!..

BUNU ZATEN GEC,
ÇOK ÖNEMLİYİMİŞ
GİBİ GELEN
BİR SÜRÜ ZIRVALIK!..

BENİM TIPIM
BOYLE MİLAN?
SÖZLEŞİMİ
SÖZÜMÜKTAN
TAHMINEN
NE ZAMAN
VALGEERSİN ZL..

OOO GELDİK
'BUNLAR DA BU SENE
İYİ GEZDİLER HA!'
SEMALARIMA;
ŞEYTAN DİYO SİL
KURTUL!!!..

BU GECE DE İYİ GECELER
DEDİKTEN SONRA
ONLAYN OLANLARI
SÖYLEMEKSEİN
UYUYORUM BEN!..

AY SONUNA DOĞRU
OLUKSA İŞE
YARIYOSUN, OKEY!..
AMA SONUÇLARIN DA
Bİ O KADAR
CAN SIKICI YAN!

TANIMADIM
VE ASLA
TANISOR
OLABİLEMEYECEĞİM
İNSANLARI
GÖSTERMEKTEN
AFRICA!

YİNE DIŞARIDAN
PIZZA SÖYLEYİP
YATAKTA YEDİM
İKİMİZ KİN DE
SİZGÜNÜM BYE!!..

Extra Büyük ve Bol Kremalı
Bi' Biskrem versem?

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

ÜLKER

Resimleyen: Murat Boşat

Aylin Balboa

kırılmayan⁵

Ağırlığını ölü olduğum için mi hissetmiyordum yoksa gerçekten kuş kadar hafif miydi bilmiyorum. Göğsümden yatıyordu ama benim artık kollarım yoktu.

Zamanın, her şeyi değiştirme gücüne biat etmeyenler şu noktada okumayı bırakabilirler. Onları ikna edecek bir sonuk yok bu hikâyenin. Bilhassa, bir ölünün ağzından anlatıldığını hesaba katarsak.

Benim için de her şey değişti. Bir gün, geçmeyen mide bulantısı şikayetiyle doktora gittim ve hamile olduğumu öğrendim. İçimden bir insan tomurcuklanmıştı. İnanmadım. Vücudumun böyle bir şey üretebileceğini hiç ihtimal vermemiştim o güne kadar. Hava anemiden berberi olagelen sıradan bir durumdu bu aslında. Ama benim gibi, tüm hayatımı, sırf hayatta kalmak için çabalayarak geçen bir insan için ne kadar şaşırtıcı olabileceğini varın siz hesap edin.

Bedenimde, benden hariç başka bir hayat başlamıştı. O hayatıyordım ve yataklık edecektim. Mucizenin ta kendisiydi ve ben de her şeyi bir kenara bırakıp o mucizenin peşine takıldım.

Gündüzleri hayallerimde, geceleri rüyalarımda hep bebek vardı. Ondan başka bir şey düşünemez olmuştum. **Gün içerisinde sevinç ve heyecan sık sık korku ve endişeyle yer değiştiriyor, hormonların tıpkı bir sarkacın ucundaymışım gibi bir oraya bir buraya savrulup duruyordu beni.**

Böyle savrula savrula geçti günler. Yaşadığım beş aydır içimdeydi. Epey büyüştü artık. Bütün organları oluşmuştu. Parmakları bile vardı hatta. Her hafta düzenli olarak hastaneye onu görmeye gidiyordum. Gerektiği için değil. Doğduğundan beri ilk kez tıbbi görüntülerimde olagün dışı bir şey vardı. Üstelik kırık filan da değildi, bambaşka bir şeydi bu.

Doktor, ultrasonla karnımı incelerken ben bebeğin yüzüyle ilgili yorum yapmaya başladığımda böyle şeyler için erken olduğunu söylüyordu. Ama benim gözlerim çok keskindir. Bir keresinde bir göz doktoru, çeşitli ölçümlerini yaptıktan sonra vizörün arkasından gördüğümü söylemişti. Kartal bakışlarımı tanıdığı için de değil, bence bu kadar dayanarak söyleyebilirim ki bebek kesinlikle bana benzeyordu.

İsmine karar vermiş gibiydim. Birkaç seçeneğin arasında gidip geliyordum aslında da biri ağır basıyordu. Muhtemelen o olacaktı adı ama bunun ne olduğunu size söylemeyeceğim. Zaten bir anlamı kalmadı sonra.

Bebek bir gün gitti. Çok benzersiz bir sancıyla beni epey hırpaladıktan sonra içimden dışarı doğru aktı gitti. Kaybettim onu. Onunla birlikte kendimi de kaybetmişim. Damarlarımda dolaşan bütün kan bebeğin arkasından akmaya başladı.

Durduramadılar bunu. Hiç ummadığım şekilde kan kaybından öldüm. Eskiden, yaşarken yani, bu tip ölülerin zor olacağını düşünürdüm ama öyle olmadı. Vücudumdaki kan miktarı azaldıkça zihnim uçmaya başladı ve her şey yavaş yavaş bulandı.

Kartal bakışlarım filan kalmadı yani. O yüzden son nefesimi nasıl verdiğimi hatırlamıyorum bile.

Aklım yeniden başıma ya da artık her nereme geldiyse orama geldiğinde, kendi cenazemde, tam mezarın içine indirilmek üzereydim. O esnada beni taşıyanlardan biri olan sevgilim son anda baygınlık geçirince, tabutumun diğer üç tarafını tutan kardeşlerim de dengelerini kaybettiler. Beklenmedik bir şekilde patara kütere mezarı yuvarlandım. Düşerken birkaç yerimi mezar tahtalarına çarptım. Öldükten sonra his diye bir şey kalmadı; için bundan yüze yüz emin değilim ama bana kalırsa o anda bile, hiçbir yerim kırılmadı benim.

Beni, güc belâ da olsa ebedi istirahatgâhıma yerleştirdiklerinde mezarınu içi kucağıma, bir parça sarğı bezine sarılı bebeği de koydular. Ağırlığım ölü olduğum için mi hissetmiyordum yoksa gerçekten kuş kadar hafif miydi bilmiyorum. Göğsümden yatıyordu ama benim artık kollarım yoktu. Yani vardı da ikisi de işe yaramaz hale gelmişti bir anda. Ölmüş kırılamıyorsunuz. Bebek de kırılmıyaymıştı. Kırılmasa allayamıyordum bile. Sessiz ve bektesiz bir şekilde ölmüşüm. Ölmüşüm ama kollarımla birlikte olacaktık. Birlikte ölmüştük ve birlikte çürüyecektik.

Doğduğumdan beri ilk kez tıbbi görüntülerimde olagün dışı bir şey vardı. Üstelik kırık filan da değildi, bambaşka bir şeydi bu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://raney.org>

Emrah Akbaş

"Mekanın Sahibi" şarkısıyla YouTube'da milyonlarca izlenme alan, atıldığı disko rap dünyasını hareketlendiren Norm Ender'le konuştum.

W Mekanın sahibi

siz misiniz?
Mekanın sahibi
nedir? Bir mekana
gittiğinde şikayetin,
derdini, eleştirini
anlattığın insan. İki yıl
boyunca ben insanları
şikayetlerini dinledim.

Demek ki kitle beni en azından öncü
seçti. Türkiye rap bir mekana, bundan önce
rap yapan ve bu işle markalaşmış; gerek
benden büyükükümler gerek kardeşlerin,
herkesin bu duvarda mutlaka bir emeli vardır.
"Haydi bakalım, bu mekana sahibi de benim."
çok egoistçe. Bunu şarkı sözlerine
yanstabilirim. Ben de öyle yaptım.

W "Mekanın sahibi geri geldi, bebeleri pistten alalım" diyerek atıfta bulundunuz. Yeni nesil rapte neyi beğeniyorsunuz?

Bizim Türkiye rap dedimiz şeyin 25-30 yıllık
bir geçmişi var. Yeni nesil rap müzikte "trap"
dedimiz bir alt dal var. Rap müziğin çabuk
üretir, kolaytıkettirir bir hali "trap" dedikleri
şey. Benim yerli temsilcilerde beğenmedim,
daha doğrusu uygun bulmadığım şey yurt
dışındaki örneklerini bire bir kopyalıyor
olmaları. Bir özgünlük katıyorlar, sözleri
basitleştiriyorlar. Türkiye rap'i 20 senedir
dinleyen kemik kitle bunu sevmiyor. Bu dertten
muzdarip. Amma velakin popüler dünyadan
bu müziği yeni dinlemeye başlamış çok geniş
bir kitle var ve yapan arkadaşlar da ticari
anlamda çok büyük para kazandıkları için eski
kemik kitlenin eleştirilerine kulak asıyorlardı.
Ben bu insanların yakınlıklarının, eleştirilerinin,
şikayetlerini üniversite söyleşilerinde dinledim.
"Abi sen normalde böyle şeylere izin veren
biri değildin, eski isimlerin kimsenin bir şey
söylediği yok. Biz 20 sene Türkiye rap gelecek
bir gün pop müziği yıkacak, festivalleri ele
geçireceğiz derken bundan mı bahsediyorduk?"
dediler. Bu insanlara o zaman çıkış yapsaydım
antipatik gelebilirdi; başarısız kiskanyorum
vs. gibi gözükebilirdi. Sanki ortada mükemmel
saygınlık uydurandan bir başarı var da...

"Bir durun, sakın olun, belki onlar kendilerini
düzeltilirler popülarlığı elde ettikten sonra, belki
eski tarzların nageri önerirler," dedim. Ama
baktım çıkan işler yapılan işler daha da kötüye
gitmeye başladı. O zaman dedim ki ben buna
bir ayna tutayım. Eleştirimi ayna tutarak
yaptım. Ekstra bir şey yapmadım. Onlara
verdiğim örnekler tamamen kendi sözlerinden
oluşuyor. Popüler kültürden dinleyen, eski
Türkiye rap dinleyicileri "işte bu" dedi.

W Daha sonra "Fight Kulüp" şarkısı geldi, çok dinlendiği gibi bir milyondan fazla dislike da aldı...

Pazarlama ve zamanlama hatası yaptılar.
Benim şarkım çıktıktan kısa bir süre sonra
çıkı. Bence bekletebilirlerdi. Çünkü cevap
cevap gibi bir şey oldu. Onların kitlesi
böyleleştirdi. Benim kitlem zaten onları
eleştiriyordu. İki kitle birleşince bu milyondan
dislike'la Türkiye rap'in en çok dislike alan rap
şarkısı oldu. Ben her zaman istiyorum
ki sanatımız savaşsın. Ama gördüğüm

meydanı

silikon dudaklı popçulara mı bırakalım?

"Ben her zaman
istiyorum ki
sanatımız savaşsın.
Ama gördüğüm
kadarıyla
o arkadaşlar
silahsız."

kadarıyla o arkadaşlar silahsız. Benim
şarkım çıkmasaydı, kalite eşliğini bu kadar
yüksetmeseydi, o şarkı herhangi bir zaman
diliminde kıysaydı bu kadareleştireceğini
düşünmüyorum. Onların şansızlığı "Mekanın
Sahibi"yle karşılaşılmaları oldu. Kendi
yetenekleri açısından iyi bir şarkı.

W "Mekanın Sahibi" şarkısında "Popüler kültüre köle gibi yapıp ama lafa gelince Marley, Tupac..." geçiyor. Ama size de popüler mekanlarda sahne aldığınız için tepkiler gelmiş...

Ben bir mum olduğumu söylüyorum. Karanlık
yerlere daha fazla gidiyorum. Zaten aydınlık
bizi tanyor. Tabii ki de o platformlara da
gideceğim. Sanki beach clublara gelen kitle
hiçbir şekilde sorumluluk sahibi değilmiş
gibi, insan sanki denize giderken müzik
dinlemezmiş gibi bir yanılgı var. Ne
yapalım sahillerimizi İngilizlere, Ruslara mı
bırakalım? Biz her şeyi mi platformlara sahne
alalım? İlla oray silikon dudaklı popçulara
mı bırakalım? Biz o platformların tepisini ele
geçireceğiz. O kalerizapt edeceğiz...

W Bir dönem "Eksik Etok" şarkısı cinsiyetçi olduğu için tepkiler aldınız. Keşke yapmasaydım dediniz oldu mu?

Ben şarkı sözlerinin de şarkıların da
düzenlerine göre değerdendirilmesini
istiyorum. Bundan 30 sene önce "geri zekâ"
kelimesi köfür sayılıyoryd. Şu anda herkes
rahatlıkla kullanabiliyor. Biz o şarkıları
yaptığımızda dünyada bir sürü örneği vardı.
Benim 18 yaşında yaptığım şarkının sözlerine
şu anda 2019 yılının Türkiye'sinde aynı
o sözleri benzeyen "sürtük" gibi,
"yanımda motor gibi manita"
gibi şarkı sözleri yazılıyor.

Bu insanlara hiçbir
sekiide eleştiri olmuyor.
Ama ben ne zaman bir
eserle başarılı olsam
15 senecinde yaptığım
bir şarkıdan atıfta
bulunmaya çalışıyorlar.
Ben bu kitlenin samimi
olduğunu düşünmüyorum.

Şarkı sözleri bir öykü gibidir.
Biz bir öykü yaratıyoruz, içerisinde
çok sert konular da olur. Ezel süper
marketten sosissalam çalsakdediğiz zaman
onu hırsız diye damgalamayıp mesela.

W Diğer rapçilerden de diss bekliyorsunuz mu?

Bana herkes dış atabilir, herkesten
bekliyorum. Kimsenin özgürlüğünü
kısıtlamıyorum. Sözlerim eleştirilebilir.
Bizim için raconunda şarkı sözüne cevap
vermiyorsan, bunu kabul etmiş olursun.
Eleştirimi haklı buluyorum. O zaman saygı
duymak zorundasın. Bu traple beraber Türkiye
rap yeni bir kitle kazandı. Rekabet ortamı
olabilmesi için özgün bir müzik olması
gerekliydi. Rap müziğin içinde yıllardır diss
gelenegeldi vardır. Bunu 10 sene önce de
yapıyorduk. Sen hiç diss attı diye yakınan,
ağlayan gördün mü? O da çıkıp disse cevap
veriyordu. Biz mesajlaşıyorduk aramızda şarkı
sözlerimizde. Bu iş böyleydi, rapin racunu
Bunlar kültürünü de biliyorlardı mesela
gibi ağlıyorlar diss atma diye. Bir boksör
düşün ki bana yumruk attı diye ağlasın...

Kaan Koç

kan ve yağurt

"Birini sevmek için çaba gerekmediğini ne zaman anladım biliyor musun?" Soru muydu bu şimdi? Yüzüne baktım. Evet, soruymuş, dedim kendi kendime. "Ne zaman anladın, dinliyorum." "Dün," deyiverdi.

Artık tıraşılmış suratında elini gezdirip "özetle, sevdim onu," diyebilirdi. Bu söylediğini anlayamazdım. Anlar gibi yapmam gerekiyordu, her zamanki gibi. Etinden ya da ruhandan bir şeyler koparmak istediğimiziz canlı için böyledir bu, anlar gibi yaparız. İsimize gelmeyen canlılara ise aramızda yüzü yosun tutmuş bir duvar dikilir, bir mucizeseri onları anlayacak olsak bile şurt çeviririz. Anlam, ilgiden doğan bir yanılsama işte. Böyle dedim. "Benim yerimde olmadan, benim yerimde olmaya çalışmak ne demektir bilemezsin." Bu kez parmakları, kelleşmiş kafasını gezdi önden arkaya dek. Uzaktan gören biri terlediğini söyleyebilirdi ama cildi kupa kupa. Benim yaşadığım yılların ilk katından fazlasını tüketmişti ve şimdi bir döşekte, kafasında birikişmiş milyonlarca tortu, yarım kalmış binlerce tasarı ve hiç hesaptan olmayan milyarlara hatırayla iki seksen yatıyordu. Bir an ona acır gibi oldum. Fakat bu hissimin de yaşa olan genç oluşumdan gelen bir kibirden doğduğunu fark edip geri bastım. Ona acımayacaktım. Nasıl olsa o, yaşlanırken bana acımayıştı.

"Gencecik bir kızdı. İpince saçlarından durmadan şikâyet eder, gülümseğinde serçelerin ferahlamaya geldiği yüzünde binbir kusur bulurdu. Özetle sevdim onu. Onun aynası olmak istedim, ama bak şimdi neredeyim... Oldum mu? Bilmem." Bilmem derken, yine bir öksürük nöbeti geldi. Hemşirelereslenmek istedim. İçimde bir telaş uyanı. Korkmuyordum, bu öksürüklerin onu öldürmeyeceği belliydi. Bilmem kaçını öksürüktü bu gece. Benim telaşlarımdan, hastane odasında uyuyan diğer ağır hastaların uykularının bölünme ihtimaliydi. Açıkcası onların uykularına da çek alırdığım yoktu; birinin, sandalye tepesinde uyuyakalmış bir hasta yakınının, gerçekleşmesi pek mümkün bir hasta uyanışı yüzünden tepeme binmesiydi. Zaten hemşire odayagelse, bütün o alırdırmazlığı yine birden odanın içiğini yakabilirdi. Tastamam felaket bu olurdu işte. Neyse ki öksürüğü kesildi. "İyi günler de yaşadık kötülerini de. Sevdiğin de kırdık bir şeyleri, kavga ederken de. Ama en çok şeyi, birbirimizi kollarmızın arasında tutmaya çalışırken parçalandık. Birini sevmek için çaba gerekmediğini ne zaman anladım biliyor musun?" Soru muydu bu şimdi? Yüzüne baktım. Evet, soruymuş, dedim kendi kendime. "Ne zaman anladın, dinliyorum." "Dün," deyiverdi. **Ben öyle pek sık gülmem. İşlevsiz geliyorum. Yani aslında çok gülerim, bazı akşamlar çenem ve yanaklarım ağır bütün gün, zırt pırt işlevsiz gülmüş olmaktadır. Buna gülmek denemez ama. Bir çeşit jesttir karşısına.** "Sana değer veriyorum, şimdi gülmüzsün beni yanlış anlayacaklar, o yüzden ha ha!" gibi bir şey. Çok niyet yok. Fakat bu kez sahidin, işlevsiz bir biçimde güldüm. İlk kez suya dokunmuş bir velet gibi güldüm. "İnsan gerçekten şimdi ihtimalilerle yaşayabilir geliyor. İyi kötü bütün durumlar sanki yarın kapını çalacakmış gibi oluyor, biliyorum." Nevresiminde, damar yolu açıklıktan akan kanın lekeliyle, akşam yemeğinde kaşıkladığı yağurdan damlası birbirine karışmıştı.

"Benim yerimde olmadan, benim yerimde olmaya çalışmak ne demektir bilemezsin."

Kişe şeyler söylüyorsun bana, bu lafları ben filmlerde falan bin kez duydum, baktan kitapların hepsi bu cümle yapılarıyla yazılıyor, diyemedim. Kan ve yağurdan biriktirildiği, onun hayatdarslerinden daha çok cezbediyordu beni. "Ama korkma, hepsi gelecek. Başta dünyayı kurtarmak isterken, bir sabah uyanıyorsun ve aniden her şey tersine dönüyor; kendini kurtarmak gerektiğini anlayıyorsun. İcabına bakman gereken dünya senmişsin. Arada bul bunu şimdi hangi kutsal kitapta yazar! Anca mal suratına bak sen!"

Anı çıkışları oluyordu. Normal. Benim de kışke pamağın tıkamak için kapıda diziilmiş olsalar ben de önüne çıkan herkeşe ama avrat giderim. Ölümün karşısında hepimiz ahlahtan vazgeçeriz.

"Bak, hiçbir şey. Kimsecek de gelmedi. Bunlar da benim kuşlarım değil. Ama o garip tutuklu adam geldi, parmaklıklarını sırtından taşıyan, her yere götürür o demirleri, ne işine yarayacaksa... Çıktı çıktı çıktı merdivenleri, sağına soluna dokundu suratının, sonra n'oldü haberin var mı, iç cebinden bir matara çekti, kulağın arkasından bir kitap sayfası aldı, şırıksı şırıksı Yaaktı içti. Şiir yapıyormuş. Var kayıtlı Neysse ama, iyi be dedim, dünyada da varmış diyayız olmak!" Aklı gidip geliyordu. İlk başta üzüylüyö insan, kendi türüne ait bir canlının bu halere düşmesine. Sonra alışıyor artık. Sonra da mavra yapmaya başlıyor. "E yuh artık, sana bir şey getirmemiş mi?" diye sordum. "Yarınlarla dünü getirdi," dedi. Bacagını oynattı biraz, karıncalanmış gibi. "Ben odan hayat bekliyordum o bana ölüm getirdi. Senin kapını ermez, senin gibiler romantik cümleler duymaya teşne. İnsan birini seviyorsa onu ölüme götürür.Şıçmışım ötekilerin için!" İster geberiyor olsun ister başka; bu kadar tepeden konuşması bazen gururuma dokunuyordu ama kimsenin celladı olmak istemem. He, deyip geçtim. Bir süre suskun kaldık. Suskunluk, aramızdaki mesafenin mezarıydı. Asılıp kopardı onu. "Sen beni şimdi bok anlarsın. Ben de tam senin yaşlarındayken oturdum kendi dilümüme yazayım dedim. Kurgu muğul değil ha. Öyle Tolstoy gibi muhteşem bir ölüm de biçmişdim kendime; sıradan bir hastane odasında otur biliyordum her şey. Üç beş tumburluk cümle söylüyor, her ölü gibi oluyordum diye. Hayat etmişim, yanıldım. Kişiyse kendisi arasında, kendisinden dışarı olamazmışım, düşünüyordum. Gözlerimin içine baktı. Sanki beynimde bir şeyler dönmüş, o an için işledi şeridi benim de gözlerimin önünden geçiyor. Ve o film çok iyi, bombok," dedi

5 sene önce de çok şey yer değiştirdi, biçimler her başka başka hallere girdi. Ama KAFA hep aynı karakterle aynı meydana, benim sokaka açılan kapıya.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://r-n-e-y.org>

dünya çapında gastronomik restoranlara sahip olmak için şef mutfağımızı nasıl inşa edebiliriz?

Global ölçekte mutfağımızın lezzetli yemekleri ve güzel kebapları olan bir Ortadoğu mutfağı algısından, gastronomik bir uğrak yeri kategorisine terfi etmesi için "şef mutfağı" denen olgunun ülkemizde gelişmesi şart.

Dünyanın en iyisi şu lokanta diyebilmek pek tabii mümkün değil. Ancak kerameti kendinden menkul "Dünyanın En İyi 50 Lokantası" tipi listelerin sayısı hayli fazla. Bunların tek faydası listeyi düzenleyenlere ciddi paralar kazandırmaları. Parayı veren ise genelde ülkelerindeki restoranları tanıtip yabancı turistleri çekmek isteyen, yani gastro-turizm açısından атага kalkmak isteyen Turizm Bakanlıkları. Bu listeleri oylarıyla şekillendiren jüri üyeler de pahalı lokantalarda ya hiç para vermeden yemek yiyorlar ya da kendilerine çok daha özel malmelerden farklı menüler hazırlanıyor.

Ama bu demek değil ki çok iyi lokanta ve olağanüstü şefler yok. Var tabii ama ölçütleri doğru biçimde saptamak gerekiyor. Yeme göre en iyi veya iyiler?

Bir defa bu için özel bir tarafı var. Sizin tercihleriniz. Diyelim siz karnabahar sevmiyorsunuz. Şef karnabahara kusur kondurup ortaya bir gastronomi şaheseri çıkarsa da sizin takdirinizi kazanamaz. Bazısı hepimize azıcık bile sarımsak olsa ağzına koymaz. Hepimizin, bırakın sevmeyi, ağzına koymadığı ürünler de var.

Bütün bunlara rağmen genel olarak gastronominin ve biraz daha özeldiyemek kalitesinin nesnel tarafları da var. Ben bu ayki yazımda onların üzerinde durmak istiyorum.

Bu ölçütlere geçmeden önce önemli bir ayrım yapayım. "Fast food" denilen yemek türünü ve aşırı ticari, zincir tipi lokantaları bir kenara bırakalım. İki ana kategori kalıyor geriye: Geleneksel lokantalara ve gastronomik lokantalara. İlki ülkemizde en sık görülen tür ve geçer akçe. Esnaf lokantaları, kebapçılar, balık restoranları, pideciler, içkembeciler hep bu kategoriye dâhil. Bunların aşçıları "usta" dediğimiz ve zanaatını icra eden kimseler. Bahsi geçen yerleri değerlendirmek nispeten kolay çünkü hepimizin çokluğundan beri bildiği, sıklıkla denediği yemekleri yapıyorlar. Bu yemekler bizim mutfağımızın ve kültürümüzün bir parçası olduğu için damak tadı olan birçok insan, üç aşağı beş yukarı, bu yemekleri ve lokantaları değerlendirebiliyor.

Dunyada da bu böyle. Örneğin İtalyan mutfağının üç klasliğini ele alalım. Pizza. Tagliatelle alla Bolognese. Osso Buco (dana incik). Bizde özellikle ilk ikisinin yudurma örnekleri popüler olabilir ama İtalya'da iyiler hemen ayrıdır. Benzer şekilde bizde hemen herkes iyi döneri hemen ayırtıyor. Normal İtalyan, fabrikasyon döneri "iyi" zannedebilir. Normal

İkinci genel kategori olan "gastronomik" lokanta olayında ise işler farklı. Bu tip lokantalarda bizde "lüks", "fine dining", "Yeni Anadolu mutfağı", "modern meyhane", "dünya mutfağı", "yaratıcı mutfağı", vs. olarak da tanımlanıyor. Bu lokantaların bazıları kendilerini ayırtırmak isteyen şef veya

işletmecilerin tercihi. **Tanımlama ne olursa olsun bu tip restoranların ortak özellikleri var. Öncelikle hepsi "şef mutfağı". Yani bazı yemekler geleneklerden esinlenmiş olsa bile önemli olan şefin vizyonu.**

İkinci olarak buralar "iddialı" yerler. Yani yemek olayınazanaattan çok bir sanat dalı olarak yaklaşıyorlar. Yüksek fiyatları da bu açıdan bakarak rasyonalize ediyorlar. Son olarak da bilinen kalıplara uymuyor gastronomik restoranlar. Bu yüzden onları değerlendirmek daha zor. Özellikle de bu tür restoranların gelişmesinin çok yeni bir olgu olduğu ülkemizde. İyi ile kötü bir arada olunca "fine dining" mutfağın kötü ve kazık örneğiyle karşılaşan müşteri hepsini aynı kafeye koyup çok kolay ve yanlış bir genelleme yapabiliyor.

Yazık. Yazık çünkü global ölçekte mutfağımızın lezzetli yemekleri ve güzel kebapları olan bir Ortadoğu mutfağı algısından, gastronomik bir uğrak yeri kategorisine terfi etmesi için "şef mutfağı" denen olgunun ülkemizde gelişmesi şart. Bunun emareleri de yok değil. 7 Mehmet (bu her ne

Henüz ülkemizde hatırı sayılır bir şef mutfağı yok. Ama gelişmemesi için de herhangî bir neden yok.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://ranney.org>

HAPPENING NOW

3-22 Eylül / September 2019

Akaretler Sıraevler No: 21

Gizem Aksoy
Alper Aydın
Selin Balı
Zeynep Beler ve Emin Yu
Fatma Çiftçi
Pinar Demir Gençay
Nazlı Gültek

Sibel Horadoğlu
Onur Karaoğlu
CM Kökçimen
Seyhan Musa ve Mehmet Oğut
Aydan Toker
TUNCA
Gülhanur Yıldırım

Küratör / Çayır
Özge İnal

Harvard
Business
Review

artnivo.com

Mehmet Ali & Akşamsefası

Enis Batur

ucundan köşesinden

15 yıl aradan sonra, yeniden Halil Şerif Paşa'ya ilgili kapım çaldı; ziyaretime gelen İlan Navaro İstanbul kökenli bir yapımcı, France-Culture'e bu konuda bir program hazırlığı içinde, geçen ay Arle'de izlediğim Josephine Baker heygeselini de o yapmış – belli ki feminist, Halil Şerif Paşa'ya yönelik arayışın altında Prensess Nazlı'ya olan merakı yatıyor aslında.

Navaro'dan gelişmeleri öğrendim. Elmo'dan bu yana bazı önemli adımlar atılmış, Claude Schopp'un hemen suları dalgalandıran kitabını duydum, görmedim: L'Origine'in "model"inin kimliğinin ortaya çıkması beni fazla heyecanlandırmıştı. Buna karşılık, yıllar önce beni Tunus'tan arayan Nazlı Hafsa'nın kitabını (La Princesse Nazli Fadhel en Tunisie 1898-1913 – Une Figure Moderniste) yayımladıktan sonra öldüğünü bilmiyordum. Araılar pek önemsiyorlar Prensess Nazlı'yı; Halil Şerif'ten dul kaldığında ikinci evliliğini bir Arapla yapmış olduğu ve kadın hakları konusunda savaşım verdiği için – Hatem Karovi'nin ilginç bir makalesine ulaştım. Ama asıl, Deniz Türkler'in Yale Üniversitesinde yaptığı (2005)

master tezini buldum ve bir çıkış aldım. Elmo'ya ve İssız Dönme Dolap'taki ilgili içbükeylere göndermeler var çalışmada "The Oriental Flâneur, Khalil Bey and the Cosmopolitan Experience".

Bu arada, koleksiyon satış kataloğunu Gallica açmış, onu da indirdim peşisıra. Çarpıcı bir belgeyi seçmiş BNF. Bir meraklı, müzayedede elyazısıyla satış fiyatlarını eklemiş! Birden ampul yandı kafamda: Gautier'nin kataloğu sunuş yazısını, Haskell'in metnini, Türkiye'nin tezinde bir bölümü, belki biriki parçayı daha (Teyssèdre'den bir bölümü) bir kitapta orsem mi? Halil Şerif'in hayaletini bırakmıyor yakamı!

İnternette dolaşadurayım. Soner Yalçın'ın 2007 tarihli, bütünüyle Halil Şerif üstünden L'Origine'e odaklı köşe yazısına rastladım, L'Origine'i Türkiye'de kimsenin basmaya cesaret edemeyeceğini ileri sürüyor – yazısından beş yıl önce kapagında L'Origine var diye Elmo'nun toplatıldığını, mahkeme kararına tepki vererek

tabloyu ertesi gün sayıfalarında ağırlayan Radikal gazetesinden haberi almış.

Yakın ve uzak geçmişten zihnime kazınmış "olay" ve "tavır"lar için içine katıldı, parmaklarım harekete geçmek istediler.

Yaşlılığında Flaubert'in Ahmıklik üstüne girişli "toplama" ve oradan hareketle Bouvard ve Pécuchet'yi tezgâha çekme kararının bir benzerine mi yönelsem? Kötülük üstüne.

Ece Aghan ortak bir kitap yazmamızı ve paralele antoloji hazırlamayı önermişti, 25 yıl geçti mi aradan? Son mektuplarında birinde (6 Kasım 1995) pes etmiş, sağlık tablosu nedeniyle: "Yaşasın kötülük! Beni bu halsizliğimle kötülük antolojisi derleyemeyeceğim. Sen derle! Tabii göze alabilirsin".

Hemen görülebileceği gibi, hep yapageldiği üzere, diresek atıyor bana! İmdi, Ece'yegörüşlerimiz çok mu ortak ki kötülük bağlamında, ortak işe kalkışmıştık! Neyse, sonuçta ben oturup "Kötülük üzerine bir Deneme"yi yazmakla yetindim (bkz: Haneberdüş). Önem verdiğim bir metin çıktıydı ortaya, sanki ucu açık kalmıştı.

O açık uç mu yokladı, yokluyor bugün?, açılabilir önmüde – huysuz Rouen ayrı

gibi homurdanarak her hafta basın organlarından "malzeme" derleyip bir çekmede onları istiflemeye koyuluram.

Bu hafta içinde üç okkallı örnek tetikledi fikri:

Önce, Moskova'da düşen ve arkası ateş alan uçahta, öndeki yolcuların birisinin (fotoğrafi da var yarmının) iri gövdesiyle, başüstü bölmesinde bavulunu almak uğruna geçici tkayarak arkada kalan yolcuların yanmasına yolaçması haberi; ardından, bir firmann üstünde Auschwitz-Birkenau kampının girişinin fotoğrafı basılı t-shirt ve etek üretmesi haberi; peşisıra, eşini ve çocuklarını öldürmüş adamların çıkıp "onları cinler aldı" açıklaması yamalarının haberi üstüste gelince geçmişten, yakın ve uzak geçmişten zihnime kazınmış "olay" ve "tavır"lar için içine katıldı, parmaklarım harekete geçmek istediler – bakalım var mı?

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://raney.org>

Nermin Yıldırım

Letafet hanım'ın pazar sobahbetleri

Bol göbekli, bol bıyıklı bir adam, gömleğinin üstüne geçiriverdiği pembe dantelli sütyenle tezgaha tırmanmış, "Samantha Fox da bundan takıyor, ikizlere takke," diye bas bas bağırıyor.

Televizyon son otuz yılın en sıcak yazı diye bangır bangır bağıyor. Pazar yeri ana baba günü. Ahali cehennem dönmüş evlerde nefes alamaz hale gelince cümbür cemaat semt pazarına akmış, bir lokma esintiden medet umuyor.

Şaşı İsmet'in tezgahındaki taze fasulyelerden birkaçını orta yerinden kıran Letafet Hanım, neticeden memnun kalmayınca yüzünü buruşturuyor. Eliyle başörtüsünü düzelttikten sonra, tezgahın öbür ucundaki abanozdaşlı kadına, "Küresel mi ikimsel mi öyle bir şeymiş. Otuz yıldır görülmemiş sıcak," diye laf atıyor. Kadın İsmet'i kızdırıp,

"Şeşmece yok abla, ne kadar istiyorsan söyle verelim" diye bağtırttıktan sonra, Letafet Hanım'a dönüp cevap veriyor: "Otuz sene önce de böyle sık oluyduşa belki ikimsel değildir. Ha otuz sene önce de iklim şaşıtsa bilemem tabii. Ama o zaman da otuz sene'dir değişen bir şey yok demektir."

Letafet Hanım'ın kafası karışıyor. Pazarda yabancılara laklak etmeyi pek sever. Ama arada bir böyle ne dediği belli olmayan tipleri karşılıyor. Gerçi düzensiz kadının dediği mantıkla da geliyor fakat en nihayet bu sıkıntı daha fazla KAFKA'şıklığına lüzum olmadığında kanaat getirecek. İsmet'in fasulyelerine de kadını da arından bırakıp pazarın içlerine doğru ilerliyor.

Bol göbekli, bol bıyıklı bir adam, gömleğinin üstüne geçiriverdiği pembe dantelli sütyenle tezgaha tırmanmış, "Samantha Fox da bundan takıyor, ikizlere takke," diye bas bas bağırıyor. Önünden geçenleri selam veriyor Letafet Hanım ona. Yıllardır gele gide tanıştığı en şen pazarlardandır biri, kiçik Hamdi, kiçik demnesinin iki sebebi var. Bir, mesleğini icra ederken diline pelseken olan ikizlere takke sloganı, öbürü de sahiden bir ikeni olması. Mendubir kızının adı Mahmut. Mahmut yıllardır Hamdi'nin hem karısındanki penye tezgahını açıyor ama suratsız herfin tek. Kimse onunla selamlaşmak için can atmıyor. Seslenileceği zaman da Penye Mahmut ya da kiçik Mahmut değil, sadece Mahmut deniyor ona. Letafet Hanım Mahmut'un önünden selamsız bandosu gibi geçiyor. Geçen sene bir penye tişört beğenmişti, yerinin pek iyi olmadığı belliydi ama esnafa itimadıyla sevdiğinden çeker mi diye sormuştu Mahmut'a. O çekmez diye kefil olunca da saymıştı parayı avucuna. Lakin penye iç yıkamada çekmişti. Ertesi hafta getirdiğinde Mahmut, "Kaynar sularla yıkarsan ben de çekirim. Hem çü kuruşa geç köfte olmaz ablacım, ucuz etin yakanış" deyip, bir de yüzüskül etmişti. Budala adam, meşhür Letafet Hanım içinden, üste çıkacağım diye insan kendi malını kötüler mi?

Sadece Mahmut'u geride bırakıp, biraz ilerideki Necati'nin fasulye tezgahına yanaşarak, tezgaha uzanmış Ayşekadınları çat çat kırmaya başlıyor Letafet Hanım.

"Necati, alacağım ama bak sanki kılıçkı çıkmışın sonra bunları!"

"Yok abla, bizde öyle şey olmaz. Tezgah yarısını kırın gerçidin yalnız, yavaş gel biraz," deyip yalandan kaç çatıyor Necati. Letafet Hanım hem yanımdaki -Necati'nin kendisi için yarım kilo taze fasulye tartmasını bekleyen- hiç tanımadığı başka bir kadına dönüp,

"Hayır, kişimisi da bir şey bezenmiyor sonra değil mi?" diye destek alıyor. Kadın perkalması saçlarını pembe bekleyle tokalay Serpil Çakmaklı gibi tepesinde toplamış. Gözleri de boncuk gibi, Sibel Can'a benziyor. Alnında birikmiş terleri mendiliyle silerken,

"Nasıl pişiyorsun?" diye soruluyay cevap veriyor Letafet Hanımın soruya bezeniyorsun sorusuna. "Soğanları fasulyeyle çiğden mi yapıyorsun, önden mi kavuruyorsun?"

"Önden kavuruyorum."

"Valla ben çiğden atıyorum. Sonuçta çiğ de olsa, ateşe koyunca pişecek."

Letafet Hanım, çatık yüzüyle Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://tranteo.org> bir yandan da Haydar'dan bahsetmeye fırsat bulduğuna sevinyor.

Mehmet Ali'de Akşam sefa

Benim için her ay memleketemektup yazmak, memleketten mektup almak gibi. İyi ki doğdun KAF! Daha niceyillara,nice mektuplara...

KAF! 5 YAŞINDA

Budala adam, demişti Letafet Hanım içinden, üste çıkacağım diye insan kendi malını kötüler mi?

kalksam belki beğenmez."

Kelebek tokalı kadın bam teline basılmış gibi geriliyor.

"Aman, kendi yapın beğenmiyorsan!"

Pazara gelmeden evvel evde keyfini kaçıran bir şeyler olduğu kesin. Lakin Letafet Hanım da elin Sibel Can gözlüğünün keyfi olsun diye Haydar'ın koca kocağın değil.

"E o yapamaz ki," diye savunuyor Haydar'ın. Ne var ki bu arka çıkış tokalıyı bütünüyle şahlandırmaktan başka işe yaramıyor.

"Her işi sen yapmaya kalkarsan, yandın abla. Üç günlük dünya, kimse için yormayacakmış kendini bacım. Sonra tepene biniyorlar. Kendinden biliyorum. Ben bizim herife elimi verdim, şimdi kolumu alamıyorum."

Letafet Hanım'ın başkışan dalgınlığıyla,

"Haydar kimse değil. İyidir o, şefkatlidir." Ama evde başına ne iş geldiye burundun sulyan kadın zinhar sakıneleşiyor. Her alaycı hem öfkeli bir narazla dudak bükerse, dalga geçer gibi soruyor:

"Ay Allah aşkına, bir Haydar ne kadar şefkatli olabilir ki?"

"Çook," diye mırıldanıyor Letafet Hanım, Haydar'ın düşünüp tatlı tatlı gülümseyerek. "Yumuşaktır o. Sıcak. Kıvrılmış yatırdır şimdi. Beni ölemişti. Gözü kapıdadır. Eve varayım da kucaklaşımla, söyle bir üstürde gezinsin, rahat etsin diye bekliyorum."

Kadın, Letafet Hanım'a bu kadar tafsılatla lüzum yoktu dercesine, biraz da aplayarak bakar. Sonra da nereye varacağı belli olmayan lafı daha fazla uzatmadan, Necati'nin uzağıttı torbayı kappı iyi pazarlar dileyip uzaklaşıyor. Halbuki azıcık daha kalsa Letafet Hanım ona başka şeyler de anlatacak. Mesela Almanya'ya taşındıktan sonra bir gerekic olsun annessini gürmeye gelmeyen, sende iki bayram telefonla haric aramaya dahi erinen hayrızış oğlundan yakıncak. Erkenden ölüp şu dünyada kendisini bir başına bırakan rahmetli kocası Muharrem Efendi'den dert yanacak. Sıcaklardan, o sıcaklara evin hepten çekilmez hale geldiğinden, bütün gün azıcık eser umuduydu pencerde oturup sokaktan geleni geçeni gözledüğinden, nicedir en büyük eğlencesinden haftanın bir günü çığ pazar gezmek olduğundan ama evde Haydar'dan başka yiyecek kimse olmuyorsa artık eskisi gibi yemek de yapmadığından bahsedecek. Sonra belki iliraf edecektir:

"Taze fasulye aslında Muharrem Efendi'nin en sevdiği yemektir. Bazen tam sevdiği gibi pişirip sofraya iki tabak koyuyordum. Bir kendime, bir rahmetliye. Beniyorum, onun tabağı sabaha kadar öylece bekliyor. Bilmem ki kirgin midir bana, niye hiç ortalarda görünmüyem. Yıllar var, rüyama bile girmiyor. Ne yapayım, sabah olunca bizim Haydar'ın mama kabına boşaltıyorum ben de tabağı, Haydar'cağ çık olsun, şöyle bir kuru mama filan yok mu, fasulye benim neyime diye burun kıvrıyordum, o güzünün yarın kıvrıyınca sallaya sallaya gelip hepsini hapır hapır yemeye başlıyordum. Sen evde yaptığın yemeği yiyecek biri var mı hemşire? Bir terak sesi, bir insan nefesi? Oh, ne şanslısın. Allah bozmasın. Allah uzun ömürlerversin sevdiğinize."

SAHNE LOKAL Yaşında

ŞALON BU SEZON ONUNCU YILINI KUTLUYOR

2010 senesinden bu yana yiri ve kalitesi müziğin buluşma noktalarından biri haline gelen Salon İKSV, onuncu yaşında da sahnesinde şaşı müzisyen ve yeni yetenekleri ağırlaymaya devam ediyor. **Birlikte Güzel** desteğiyle 21 Eylül'de başlayacak yeni sezonunda müziğin farklı tonlarına yer ayırarak takipçilerine de şimdiden ajandalarına alacakları dopdolu bir program sunuyor.

Müzikseverler Eylül ayında Salon'da indie-folk geçesinden 60'ların saykodelik pop'una ve baştan çıkarcı elektronik müzik tınılarına şahit olacak. İşte Salon'da Eylül aya:

Geniş bir müzik yelpazesi olan **Steve Gunn 23 Eylül'de** sonbahara çok yakışacak bir gece için Salon'a geliyor. Albümünün kaset arşivinde kaybolmasızla başlayan müziği iç içeliği, ilk etapta punk rock ve rap'e yakınlaşmasını sağladı. Genişleyen müzik urku, onu folk, saykodelik müzik, country, funk ve Hint klasik müziğe kadar götürdü. Sekiz stüdyo albümü sunduğu solo kariyeri haricinde, Hiss Golden Messenger, Shawn David McMillen, Mike Cooper, Mike Gangloff ve The Black Twig Pickers gibi isimlerle şarkı ve albümler kaydetti. 2012 yılında, Türkiye'deki ilk konserini

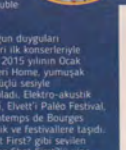
2014 yılında Salon'da veren Kurt Vile'de yolu keşletti. Kurt Vile'in grubu The Violators'a gitarist kimliğiyle dahil oldu. Sanatçı, Bob Dylan ve Bert Jansch'in 60'lar ortasındaki karakteristik şarkı yazım tekniklerini anımsatan son albümü 'The Unseen In Between'i 2019 yılının hemen başında unlu plak şirketi Matador ile piyasaya yayımladı.

60'ların döğur ruhunu, saykodelik müziğini, günümüzün neo-psychedelic akımı ile yansıtan **Bob Rainbow, 26 Eylül'de** Salon'a konuk oluyor. King Gizzard and the Lizard Wizard'ın beyin Stu Mackenzie'yle çalıştıkları, grubun adını taşıyan ilk albümleri, 2017 yılında yayımlandı. Kozmik ve tropik öğelerin gitar melodilerinde ile birleştiği, J.J. Cale, The Grateful Dead ve The Beatles'in olgunluk dönemi başta olmak üzere 60'lar sonundaki müziğin yaratıcı yüzünü yansıtan şarkılarla dolu bu albümü, geçtiğimiz yıl yayımlanan ikinci albümleri Double Rainbow izledi.

Elvett şarkılarında yaşadıkları yoğun duyguları 27 Eylül'de Türkiye'de verecekleri ilk konserleriyle Salon'da yaşatacaklar. Elvett'in 2015 yılının Ocak ayında yayımlandıkları ilk teklileri Home, yumuşak elektronikla tınıları ve Lyn'in güçlü sesliye müzikseverlerin beğenisi topladı. Elektro-akustik olarak tanımladıkları müzikleri, Elvett'i Paléo Festival, Eurockéennes de Belfort ve Printemps de Bourges başta olmak üzere, önemli etkinlik ve festivallere taşıdı. So Easy To Leave Love ve Who Shot First? gibi sevilen şarkılarından oluşan ilk kısa çalarıları Who Shot First?ü yine 2015'te yayımlandılar. Marna ve Man isimli iki teklisi sunduğuları 2018 yılının ardından ekip iki defa Türkiye'ye geliyor.

Hollanda'da ikili Steijn Hosman ve Hessel Stuart kollemin tarafından kurulan **Polymation, 28 Eylül** geçesi Salon'da müzikseverleri buluracak. Eksp. Weval ve Gidge gibi isimlerin başını çektiği kazaobayda dikkat çeken Amsterdam merkezli plak şirketi Atomation etiketiyle 2015'te ilk kısa çalarıları 'Allogamy'yi yayımladı. Organik sound'ların ve akılda kalıcı melodilerin kalitesi altyapılarla birleştiği, davul ve synthesizer'in harmanlandığı bu kısa çalarıyla yakaladıkları başarı; ADE, Best Kept Secret ve Eurosonic gibi etkinlikleri yüksek

festivallerde çıkmalarının yolunu açtı. Kayıtlarının etkisini daha da katlayan, doğaçlama ruhunun ön plana çıktığı canlı performanslarıyla başarılarını iyice pekiştirdiler. Uzun süredir beklenen ilk uzun çalarılarını geçtiğimiz Mayıs ayında yayımladılar. 2019 yılının en başarılı çıkış albümlerinden biri olarak addedilen 'Igneous' isimli ilk Polynatation albümü müzikseverlerin beğenisini kazandı.

BİRLİKTE GÜZEL'İN DESTEĞİYLE SALON'A KONUK OLACAK İSİMLER

Türkiye'de ilk kez sahne alacak Danimarkalı punk grubu **Icoage**, beslediği kültürleri yansıtırcaına, afro-beat'ten funk'a, pop'tan caza geniş bir yelpazede özgün üretilmiş yayın Londra doğumlu Sudan asıllı ABD'li şarkıcı, şarkı sözü yazarı ve müzisyen **Sinkane**, organik ve dinamik elektronik müzik harikası **Zala Blood** bu sezon **Salon'da** dinleyeceğimiz isimler arasında.

Jae Matthews ve Augustus Muller ikilisinin karanlık hayat ve ses verdiği ABD'li post-punk etkileşimli synth-pop grubu **Boy Harsher** ve elektronik müzikle tutku dolu ilişkisini, dinamik synth-pop'unun her notasında yansıtan Hollanda doğumlu, Berlin'i mesken ediniş müzisyen ve şarkıcı **Thomas Azier** Salon'da sahne alacak.

Ayrıca, sezon boyunca Salon'un ve Birlikte Güzel'in hazırlayacağı sürprizler için şimdiden hazır olun!

YEDİNCİ KITA BAŞLIĞIYLA DÜZENLENEN 16. İSTANBUL BİENALİ 14 EYLÜL'DE BAŞLIYOR!

İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı (İKSV) tarafından her iki yılda bir ücretsiz olarak düzenlenen, **Anadolu Efes'in** katkı sağladığı kuruluş olarak destek verdiği ve Türkiye'nin en büyük güncel sanat etkinliği olan İstanbul Bienali 14 Eylül'de kapılarını açıyor. 10 Kasım'a kadar sekiz hafta boyunca açık olacak bienal, bu yıl **Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi**

İstanbul Resim ve Heykel Müzesi, Pera Müzesi ve Büyükdade izleyicileri buluracak.

Bienalin bu yılki teması **Yedinci Kita**, adını dünya üzerindeki okyanusların en az 3,4 milyon kilometre karesini kaplayan devasa plastik atık kütlesinden alıyor. Bienalin küratörü ise Fransız akademisyen, yazar ve küratör **Nicolas Bourriaud**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>

Memmet Ali & Akşamsefası

#BİRLİKTE
GÜZEL

Mahir Ünsal Eriş

geçmiş bahsi

Kum saatinin aşağı haznesinden biriken kum arttıkça insan kocaman bir dağa dönüştüğünü sanır. Oysa olan şey yalnızca yukarıdaki haznede olan kumun azalmasdır.

Zaman, bir insan yanlısamasından ibarettir. Aslında ortada, geriden gelip ileriye doğru seyreden bir çizgi, kâinatın başlangıcından fırlatılmış sonsuzluğa doğru tek yön giden bir ok falan yoktur. Evrendeki her şey hareket halindedir. Ve bu hareket çeşitli kütle çekim alanlarına kapılarak zafiyet kazanır. Bilim kurgu filmlerinde görmeye, duymaya alıştığımız, "Buradaki bir yıl dünyada yedi yıl ediyor," sözü bu yanıyla gerçekçir. Ve aslında yanlış bir ifadeyi içinde barındırır. Çünkü orada geçirdiğiniz bir yıl sizin için hâlâ bir yıldır. Yani siz hızlandırılmış bir yedi yıl yaşadığınız duygusuna kapılmazsınız. Dünyaya döndüğünüzde, başka bir gerçekliğin, bir izafî süre algisının içinden çıkıp geldiğiniz için geri bıraktığınız herkesin yedi yıl yaşlanmış olduğunu fark edersiniz. Yani, zaman denen şey, evrenin her köşesinde başka türlü seyrettiğine göre aslında bir mutluluk arz etmez. Çünkü biz insanların zamandan anladığı şey, dünyadageçirdiğimiz süre ve ondan öncesinden ibarettir. Yaşlandığımız için geçen günlerin bizi eskittiğini, bunun da zamandan kaynaklandığını düşünüyoruz. Oysa yaşlanmamız gök cisimlerinin birbirleri etrafında tur atışıyla değil, DNA sarmallarının uçlarında bulunan telomerlerin her kopyalanışta kısalmasıyla ilgilidir. Demek istediğimiz ki geçmiş dedimiz şey, zaman okunun geride bıraktığı yanda birikenler değil, bizim kendi ömrümüz ve ondan öncesine dair bize sunulan verilerden ibarettir. Evrende geçmiş yoktur. Evren, tabiri caizse, oluştuğu ilk andan beri devam eden sonsuz ve tek bir günü yaşamaktadır. Tanpınar'ın dediği gibi, "Yekpare, geniş bir anın parçalanmaz akışı" yani.

Bu kuru, teknik ve sıkıcı bilginin ardından asıl meseleyegelecek olursak geçmiş, bizim dünyada biriktirebildiğimiz tek şeydir denebilir. Para, mülk, şöhrat, aile, çevre, sağlık, bir yıl yitireceğimiz ya da bir noktadan sonra yitirmemizin bile bir anlamının kalmayacağı şeylerdir ve dünyaya ait birikimlerdir. Oysa geçmişimiz yalnızca bize ait, tükenlikli ve geri alınamaz bir zenginliktir. Aklımız tümden silinse bile geçmişimiz, somut kalıntılarıyla yaşamayı sürdürür. Kimse bunun farkında olmasa bile geçmişimizin varlığı bu ortadan kalktıktan sonra daha devam eder. **Sahafıarda, kutular, sepetler içinde satılan, sahipsiz fotoğrafları görmüşsünüzdür. İşte geçmişimiz de böyledir. Biz gitsek bile bu dünyadaki varlığını belirsiz bir vakit daha sürdürür.** Oysa para, mülk, şöhrat, aile, çevre ve sağlık böyle değildir. Demek ki insan, geleceği olmayan şu dünyada bir geçmişten ibarettir.

İnsanın her anı geçmiştir. Maalesef dil, bunu tam olarak ifade edilebilme müsaade etmiyor. Şöyle deneyelim: İnsanın yaşadığı her an, şu an da dahil, aslında geçmişin bir parçasıdır. Bundan beş sene önceki halinizi düşündüğünüzde hatalarına güldüğünüz, hatta küçümsediğiniz, genç, toy, cahil ve deneyimsiz birini bulursunuz karşınızda. Dünyayı, insanları, hayatı son derece iyi anladığınız insan, kendini kendi tarihini en olgun hâl olarak gören, tecrübe ve idrakının zirvesinde olduğunu inanan biri. Kendinin nihai versiyonu. Oysa şimdiden dönüp o halinize baktığınızda gördüğünüz gence, "Sen daha bir dur bakalım," diyebilirsiniz. Çünkü beş sene sonra da şu anki haliniz için aynı şeyi düşüneceksiniz. İnsanın nihai şekli, tamamlanmış versiyonu, olgunluğuna kemale erdirmiş hâli yoktur. Çünkü hepimiz, geçmişini biriktirip büyütüğe bugüne başka birine dönüştürür. Kum saatinin aşağı haznesinden biriken kum arttıkça insan kocaman bir dağadönüştüğünü sanır. Oysa olan şey yalnızca yukarıdaki haznede olan kumun azalmasdır.

Geçmek Fili, "bir yerden başka bir yere geçmek" anlamına gelir. Oysa ya da "bir yandan griyip öbür yandan çıkmak," anlamına gelir. Oysa "geçmiş" sözcüğü söz konusu olduğunda biz bu fiili "bitmek" ile eş anlamlı

kullanıyoruz. Yani "geçmiş zaman" aslında "bitmiş zaman, geride kalmış zaman, tüketilmiş anlardan oluşan zaman," demek. Şimdiki zaman dediğimiz zamana "geçen zaman" demek yanlış bir durum olabilir. Ama geride bıraktığımız anları tarif etmek gayesizle "geçmiş zaman" diyebilemek için o anların "bir yerden bir yere göçüne," "yer değiştirisine" karşın bakıyor, uzaktan izliyoruz demek gerektir. Belki de insanın geçmişlekurduğu ilişki, onu zihninde sürekli yeniden oluşturmak biçiminde gerçekleştiği için insanı zamanın dışına çıkarmayı sağlıyor. Diğer bir ifadeyle, eğerzaman dediğimiz şey, sürmekte olduğumuzandan ibaretses, henüz var olmayan "gelecek zaman" yok sayıldığındaelimdeki tek şey geçmiştir.

İnsan geçmişini sayesinde zamandan sıyrılacak tarihin bir parçası olmaya başlar. Melih Cevdet Anday, "Geçmişimizi bilemektir bizi zamanın içine sokan," diyor. Hadsizlik sayılmazsa şöyle bir ilave önermek isterim ben de. "Geçmişimizi bilemektir bizi zamanın dışına atan."

Geçmiş bir defterdir. Oraya tüm anılar, acılar, mutluluklar, sevinçler, kayıplar, hayal kırıklıkları, başarılar, aşklar, ayrılıklar, doğumlar, ölümler, özlemler, kavgalar, ihanetler, oyunlar; özette bizi insan yapan her şey yazılır. Varoluşumuzun bütün izlerini biriktirdiğimiz bu defter ölürken yanımızda götürülebildiğimiz tek şeydir. Bugünümüz, yani şimdiki zamanımız ise bu deftere yazdığımız kalemdir. Elimiz kalem tuttuğu sürece defterimizi karalamaya devam ediyoruz. Geçmişin yaklaşık altı yıllık bir kısmı geri dönmemesine silinmiş fiili olarak söylüyorum ki anılarımıza sahip çıkın. Günlük tutun, anı yazın, fotoğraf çekin, notlar düşün ama peşini bırakmayın bu işin. Kendinize başkalarının anlattığı anıların bir geçmiş kurmayla çalışmanın ne kadar kederli olduğunu çok iyi biliyoruz çünkü. **Bizler faniyiz. Geçmiş bizim meleketeğimizdir, bugün ise üzerinde yolculuk ettiğimiz bir araç. Gelecek bizim mezarımızdır. Meleketeğimizden yola çıkar, hızla oraya doğru seyrederiz.** O yüzden mazimizi, kutsal bir şeyi koru gibi sakınmak, şu dünyadaki günlerimizi anlamlı kılacak birkaç uğraştan biri.

Bu kadar geçmişten bahsetmişken güzel bir şarkı armağan edeyim size. Dünyanın ikinci kez savaşla yıkılışının hemen öncesinden, Polonya'dan bir tango. Adı "Ostatnia Niedziela." Son pazar günü demek. Tango sevmiyorsanız bile bir şars verin derim. QR kodu okutursanız şarkıyıza sığ diye başlayan şarkı. "Artık mazetir uydurulacak zaman değil. Hakikat: şu: bitti, gitti."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://rante.org>

Alper Canıgüz

vekilime ne lazım?

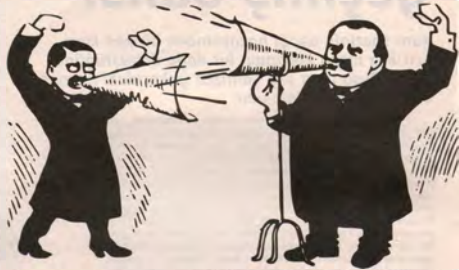
Sağlıktan bilişime, enerjiden ulaşım, inşaattan ev aletlerine ve hatta insan haklarına varıncaya kadar yaşanan ilerlemede siyasetçilerin hemen hemen hiçbir katkısı yoktur.

Bu topraklara hasbikader isabet etmiş en parlak düşünce insanlarından biri, Çetin Altan, siyasetçi dediğimizi zevatin neden pek de müteber kabul edilmemesi gerektiğini binbir biçimde örneklemiştir zamanında. Diyelim, Winston Churchill gibi pek parlak bir isim bile tarih sahnesinde hiç varolmamış olmasının insanlık açısından fazla bir şeyi değiştirmeyeceğini ileri sürer. "Hazinesden geçimeli" diye tanımladığı bu kişilerin ekseriyetinin profiline, değerlerine bakıldığında, üstüne bir de tepeden atıp tutma konusunda kimsenin eline su dökemeyeceği tonla siyasetçisine rağmen meclletin neticede geldiği nokta düşünüldüğünde, üstadın pek de yanlışlamış (teslim etmek gerekir herhalde. Temelde üretim ilişkileri ve buna bağlı olarak gelişen teknoloji çok daha belirleyici hepimizin hayatı üzerinde. Sağlıktan bilişime, enerjiden ulaşım, inşaattan ev aletlerine ve hatta insan haklarına varıncaya kadar yaşanan ilerlemede siyasetçilerin hemen hiçbir katkısı yoktur. Hatta biraz daha ileri gidip bütün bunların siyasetçiye rağmen yapıldığını söylemek de yanlış sayılmaz. **Doğası gereği her iş, minimum enerjiyi kullanımları hedefler. Siyasetçi açısından da en kolay, en az emek, en az bakiye, en az emekle bulunmayan, içinde fazla farklılık barındırmayan, ita'atkar ve dahi kanaatkâr bir kitleyi yönetmektir.** Netice itibarıyla, Maarif Nazırı Emrullah Efendi'nin şaka yoluyla ettiği laf bir gerçeğe işaret etmektedir: "Ah şu mektepler olmasa, maarifi ne güzel idare ederdim!"

Yandaşı kayırmacılığı konusunda benzersiz bir tarih yazan saygıdeğer iktidarımızdan boşalan belediye yönetimi koltuklarına yerleşen muhalefet mensuplarının benzer doğrultu'daki ısratları pek bir günderme bu aralar. Kuşkusuz sefaletlerinin onca yıldır yapıp ettikleriyle kıyaslandıgında devde kulak sayılır olarımları ancak bu yeni tayfa içinde de ufkattan nepotizme yeşil ışık yakanlar bulundugunu açıkça görüyoruz. Ne yalan söyleyeyim, hiç şaşırmadım. Açık konuşalım ki toplumumuzun geniş bir kesiminin üzerinde güçlü bir irtifağı sağladığı nder kanaatlerden biri, bal tutanın parmakları yalayacağıdır. Acı ama gerçek. Uyakat noksanlığı -hatta baka göre, son büründüğü hâliyle, antilayıkla- iktidarın seçim yenilgisinin nedenlerinden biridir ama toplum nezdinde dolaylı bir nedendir. Sadece bize özgü bir durum da değil bu elbette.

Yapılan araştırmalar, gelişmemiş demokrasilerde hiçbir yolsuzluk, nepotizm falan gibi konulara fazla da takılmadığını gösteriyor. İşler iyi kötü dengede gidiyor, fazlasını sorgulamak biraz lüks kayıyor bu türden toplumlar için.

"Yüksek siyaset" tabiri edilen alana baktığımızda da vaziyetin farkı ve neticeleri itibarıyla daha vahim olduğuna söyleyebiliriz. 12 Eylül anayasasının, herkesçe eleştirilen yüzde onluk seçim barajını düşündün mesela. Muhalefetteyken herkes bu barajın son derece antidemokratik olduğunu, derhal değiştirilmesi gerektiğini falan söyler ancak kırk yıldır iktidara gelmiş onca partiden hiçbirisi bu konuda dişe dokunur bir çağa göstermemiştir. Nedeni çok basittir bunun: Bu baraj, iktidardakilerin elini kuvvetlendirir, güçlüğü kolaylar, zayıfları büsbütün saf dışı bırakır bir düzenden ve iktidara gelenler, hâliyle o düne göre konuşurlar. "Temsiliyet önemli tabii ama ıstıkrar daha önemli" havasından kalkarak "İstikrar önemli" diye bakiye katkılarını da unutmamak gerekir.

"O kadar fazla demokrasinin de pek iyi bir şey olmadığını" ağıttan açığa söylemeye çekindikleri için "istikrar" lafının arkasına sakanlar. Ülkeyi batığa saplayan, devletin doğru düzgün işlemini bile engelleyen "Türk icadı" yeni anayasamız muhalefet tarafından yerden yere vurulmakta bugün, değil mi? İktidara gelmesi durumunda, hepsinin bu anayasanın cevaz verdiği her türlü antidemokratik uygulamayı sonuna kadar kullanacağına kesin gözüyle bakıyorum ben. Bir gün değilse, bir sonraki gün. Tabandan gelen ciddi bir baskı olmadık takdirde, siyasi bir yapıyla en kolay yolu, baskıyı seçecektir; maddenin doğası buna gerektirir çünkü.

Evrensel hukuk ilkelere dayanan, özgürlükçü bir anayasa (ve herhalde herkesin buna uyaacağı varsaymak) gelişmiş, müreffeh bir toplum oluşturmamın en önemli koşulu. O yandan, bunun kendi hayatına doğrudan etkisini kavramak, ortalama vatandaş için biraz zettirebilir bir iş.

Mesela işi tarafından, "Cezmi kalk, mecliste demokrasi gelsin!"

Müjdele olsun, yarından itibaren Norveç anayasasıyla yönetileceği, hepimiz özgür olacağız artık! diye uyardılar Cezmi Bey'in bu habere işi kadar büyük bir heyecanla yaklaşıyor, çok şüphelidir. Bu demokrasiden deniz zikkim ne menem bir şeydir ki sihirli bir değnek dokunmuş gibi her şeyi değiştirecektir? Birtakım bozguncu fikirlerin daha rahat dolmasına girmesi nasıl olacak da Cezmi Bey'in patronunu, ev sahibini, bilhassa kayınvalidesini daha anlamlı insanlar hâline getirecek, tavladaki atığı zarlara şansı üfleyecek ve hâdi paratesini fiyatını düşürecekler? Hadi canım oradandır! Kalkınma ancak gözüpek, direndik dedik, kaldırım düğük, hâdi dedi mi enflasyonu indiricek, zort dedi mi dünyayı dize

getirecek mangel yürekli ısratçıların tarafından gerçekleştirilebilir bir şeydir. Yoksa, değil midir? Haksızlık etmeyecek, belki Cezmi Bey o kadar da kaba bir ilişki kurmamaktadır hayatla ancak bu durum yalnızca bir diğer siyasetçi tarafından değiştirilebileceğini zannederek hataya düşmektedir.

Demokrasi, toplumun biraz daha marjinalinde yer alan kişiler tarafından kullanılır ancak neticede tüm toplumu dönüştürür. Bütün otoriter iktidarların hedefatçileri, aydınları, sanatçıları, bilim insanlarını, sivil toplum kuruluşlarını gazetecileri, aydınları ve kimi zaman da bu alanları yandaşı ibkilere ikame etmeye gayret etmesi boshuna değildir. Ekonomi ve siyasal kalkınmalar konusundaki başarısızlığı örtme konusunda gayet beceriksiz görümlerine rağmen bu konuda hiç de fena sayılabacak bir performans gösterdiklerini kabul etmek gerekiyor maalesef. Dış, gaytıyla baktığımız toplumların başarısı, demokrasinin sancağını taşıyan kesimlere karşı uygulanmasıyla ilgilidir. Bizim gibi bir hücresizleştirildiği bilginise ve bilimsel varlığı olmaksızın geçiyor. Size de vekilimize de lazım olan budur.

Bu demokrasiden zikkim ne menem bir şeydir ki sihirli bir değnek dokunmuş gibi her şeyi değiştirecektir?

40 kapının kedisi

Kız Kulesi, 1856 yılına kadar, cüzzamlı hastaların yaşamdan tecrit edildiği bir mekandı. Tarihi yapının cüzzamhane olarak kullanıldığını, 1900'lerin ilk yarısında kente gelen ressamların tablolarında görürüz.

Buharlı gemilerin ortaya çıktığı 1800'lü yılların ilk yarısında, Avrupa'dan İstanbul'a gelen müzisyen, yazar, ressam gibi sanatçı gençlerinin sayısında artış olur. Söz konusu sanatçıları arasında, İstanbul hatıralarını yayınlayanları okuduğumuzda, Kız Kulesi'ne uzaktan baktıklarını, bu gizemli yere adım atmadıklarını görürüz. Boğaz'ın ortasındaki beyaz kuleye Avrupalı sanatçılar arasında ilk giden, 1856 yılında, Fransız şair ve ressam Théophile Gautier'dir.

Merak ettiğimiz şudur: Neden Gautier'den öncekiler Kız Kulesi'ni uzaktan seyretmiş ve Üsküdar'a geçerlerken, kayıçıdan bu küçük adacığa uğramayı istememişlerdir? Bu sorunun yanıtı İstanbul'un hastalık tarihinde gizlidir!

Çünkü Kız Kulesi, 1856 yılına kadar, cüzzamlı hastaların yaşamdan tecrit edildiği bir mekandı. Tarihi yapının cüzzamhane olarak kullanıldığını, 1900'lerin ilk yarısında kente gelen ressamların tablolarında görürüz. Hele ki Carlo Bossoli'nin, Salacak kıyısında yaptığı gece konulu tablosunda, Kız Kulesi'nde yakılan ateşin etrafında toplanmış birçok insan dikkat çeker. Bu insanlar, cüzzamlı hastalardan başkaları değildir. Tıp tarihinde yaptığı araştırmaları tanıyan Süheyl Ünver, İstanbul'daki cüzzam hanenin Haydarpaşa Numune Hastanesi ile Karacaahmet Mezarlığı'nın arasında olduğunu, Ankara Asfaltı olarak bilinen "E-5" yolu yapılrken bu binanın yıkıldığını yazar. Elbette ki bu bilgi doğrudur. Bizim üstadımızın bilgisine katkı olarak sunduğumuz, Kız Kulesi'nin de hastalıklan korkuluğu yıllarda, cüzzamhane olarak kullanılmış olduğudur. İstanbul veba gibi bulaşıcı hastalıklardan çok çekmiş ama kente deniz yoluyla gelenler için adalar karantinayeri olarak kullanılmamıştır. Oysa kentin girişindeki adalar, bu konuda

**"40 yaş
gençliğin
yaşlılığı,
50 yaş
yaşlılığın
gençliğidir."**

Victor Hugo

cografyanın kenti sunduğu büyük bir armağandır. Osmanlı döneminde, koruyucu önlem olarak adalarda bir liman yapılmamış olması, gemilerin doğrudan Galata'daki limana ulaşması düşündürükdür! Oysa 1348 yılında, Venedik'te hastalık taşıdığından şüphe edilen gemilerin, 40 gün kentteki kanallar bölgesinin girişindeki bir adada tutulması yasa haline getirilmiş ve bu kurala uymayanların ölümüne cezalandırılması kararlaştırılmıştır. Neden 40 gün? Bu sorunun yanıtını Orhan Hançerlioğlu eski Mısır'da yapılan gözlemlere dayandırır. Oğada pek çok meyvenin 40 günde olgunlaşması, yağmur mevsiminin 40 gün sürmesi gibi gözlemlerin bu sayıyı kutsallaştırdığı düşüncesini ortaya atar Hançerlioğlu... Dinlerin ortaya

çıkışıyla 40 sayısı yeni anlamlar bulur kendisine. Musa peygamberin dağda inzivaya çekildiği gün sayısı 40'tır. İsa peygamberin de çölde inzivaya çekildiği gün sayısı aynıdır. Böylelikle, insanların günahlarından 40 günde arınacağı inancı doğmuştur. Eski Ahid'e göre Hz. Süleyman ve Hz. Davut 40'ar yıl hüküm sürmüştür. Hristiyanlar Paskalya döneminde oruçlarında 40 gün hayvansal gıda yemeler. İslamiyet'te, Hz. Muhammed'in 40 yaşında peygamber olduğuna inanılır. Ölenin arkasından 40 gün mevlit okutma geleneği hâlâ yaygındır. Alevi kültüründe 40'lar melisi vardır. Tasavvuf'ta 40 veli şu konusudur ve onlarla kurlan bağ için "Kırklara karışır" denilir. Pek çok konuda bilgi sahibi olan biri "Kırkambar" olarak takdim edilir... Pir Sultan'ın okumamış tam zamandır:

Kim dokudu bin çiçekli halıyı
Kim diriltti bin yıl yatan dölüyü
Kırklar melisine gelen doluyu
Dolduran Muhammed için Ali'dir

Bir konuda bilgi sahibi olmak ve ustalaşmak için "40 firm ekmek yemek" gerektiği de günümüz Türkçesi'nde kullanılan bir deyimdir. Bir harf öğretinen kaç yıl kölesi olunu? Yanıtı bu bilgilerin ışığı altında düşünelim: 40 yıl! 40'ın tıp literatüründeki yeri sadece Venedik'te kenti bulaşıcı hastalıklardan korumak için, gemilere getirilen 40 günlük karantina zorunluluğu değildir. Çocuğun doğumundan sonra, anneyi korumak için özen gösterilen lohusalık dönemi de 40 gündür! 40'tan sonra 41... Atlatılan bir hastalığın ya da sünnetin ardından "41 kere maşallah" denilerek istenilen de sağlığını başka bir şey değildir. 40 sayısının uygarlık tarihinde iyi çok farklidir: Ülker takım yıldızının gökyüzünde 40 gün görünmemesinden, köpriden geçenden de geçmeyenden de 40 akçe alan Deli Omurlu'a kadar daha pek çok yerde bu sayı çıkar karşımıza... "40 gün, 40 gece düğün" deyisi, Dede Korkut Masalları'ndan armağandır! Masal dünyası denilince, Ali Baba ve 40 Haramiler'e selam vermemek olmaz. "Kırk küp kırkının da kulpu kırık küp" tekerlemesiyle bir döl oyununun kahramanı olarak çıkar karşımıza.

40 konusunda 40 bilgi verilebilir ama bu konuda beni en çok etkileyen Victor Hugo'nun şu sözüdür: "40 yaş gençliğin yaşlılığı, 50 yaş yaşlılığın gençliği." Ülkemizde bir kentin adında rastladığımız tek sayı 40'tır. Kırklareli'nin adı Edirne Salmameleri'nde "Kırklise" olarak geçer. Cumhuriyet tarihimize adı değiştirilen ilk kent de burası olmuştur. 1924 yılında, kente Kırklareli adı verilir. İnsan sağlığına çok farkli bir yeri vardır 40'ın... Bulaşıcı hastalıklardan korunmak için "karantina" uygulamasının 40 gün olması rastlantı değildir. 1348'de, Venedik'te gerillerin 40 gün bir adada tutulmasıyla karantina uygulamasının sözcüğü de buradan doğmuştur!

serkan altunigne

Candaş Tolga Işık

ben sana aşığım diyorum, sen karşıma geçmiş mantıklı mantıklı konuşuyorsun!

Her aşk artık "olursa olur olmazsa yapacak bir şey yok, önümüzdeki aşklara bakacağız" değil mi artık günümüzde? Değil. En azından Elif'ininki değildi.

Lübnan'da bir kadının, Beyrut'ta elindeki telefon sayesinde Londra'da bir adamı görüp "beğenbildiği" bu, sayede başlayan bir "ilişkinin" bu adamların kadın paşa gönülleri dünyanın neresini istiyorsa orada ve canları ne kadar sürsün istiyorsa o kadar sürebildiği bir çağa yaşıyoruz.

Kimine göre iyi, kimine göre kötü bu ilişki modeline gezegenimiz bundan önce hiçbir çağa tanıklık etmedi. İnsanlar birbirine hiç bu kadar "yakın", birbirine hiç bu kadar "dokunabilir" olmadılar.

Oğal bir sonucu olarak bu durumun kimsenin bir sevdaya uğraşmaya ne çok zamanı ne de çok takatı kaldı. Yalan mı söylüyorum? Her aşk artık "olursa olur olmazsa yapacak bir şey yok, önümüzdeki aşklara bakacağız" değil mi artık günümüzde?

Değil.

En azından Elif'ininki değildi. Hem de son nefesiniverene kadar...

Lisede başkanı Caner'i sevmeye... Yaksıklı çocuktu. Komikti. Zekiydi. Sürekli sevgilileri oluyordu. "Oaha ufak, biraz taklın senin aklıma benim acelem yok" diyerek o yıllarda konuyu hiç açmadı Elif. Hepimizin aşktan beğendiği üniversite yıllarında Elif büyük bir istikrarla "Doğru zaman değil," diyerek geçiştiriyordu konuyu. "Hayastın kızmı sen, git konuş ne olacaksın olsun," diyorduk.

"Karşymış seniz, doğru zamanı bekliyormuş," diyordu. Otuz yaşına girdiği gün konuşmaya karar vermişti. Hepimiz heyecanla o konuşmayı bekliyorduk. Canergeldi, damasla yanına oturdu Elif'in. Bütün gece içtiler, dans ettiler. Bir süre salak mulutluktan sarhoş oldu, yine konuşmadı. Caner evlenmeye niyetlenince "Kalbimi diprize kaldırıyorum, kimsenin kocasına aşk besleyecek kadar kötü bir değiliim," dedi. Oyle yaptı. Caner'in evli kaldığı altı yıl boyunca ne konuşnu açtı, ne açtırdı. Günün birinde Caner bovanı "Hadi kızmı artık," dedi. "Ahiyet kim mi konuşacaksa, yeter!" "Yarın konuşuyorum," dedi.

Ve bütün gün geldi. Caner ve Elif Beylerbeyi'nde bizim Suat'ın balıkçıda buluştular. Hoş sohbet raklar derken o da ne? Yan masada Caner'in dayısı ve karısı Evlilik yıldönümleriymiş. Masalar birleştii mi? O gün de yalan oldu mu? **Ertesi sabah Elif'e "Ben konuşacağım senin yerine," dedim. İkizim de iyi Beşiktaşlıydık. Bilgiyordun zayıf noktamı.** Şampiyonluğa gidiyordun Beşiktaş'a sene, yemin ettimdi. Eger tek kelime edersen Beşiktaş şampiyonı olamazsın," diye. Söyleyemedim. Biz o yıl şampiyon olduk ama Elif yıllardır baş koyduğu yolda o sezon da şampiyonluğa hasret kalmıştı.

Artık hepimiz umdu kemıştik bu aşkın istikbalinden ki bir gece yarsı Caner karşıma çıktı. Zorlaya kemiş gibiydi saratı. Oturtuk, bir su içirdik doğru. "Ne oldu dayı iyi misin?" derken "Sizden bir şey konuşmam lazım," dedi ve başladı anlatmaya. Sabah işe giderken Elif yolunu kemış, demiş ki "Ben sana aşığım... Ama öyle böyle değil... 20 yıldır aşığım... Lise ikinci sınıftan itibaren ne oluydu her şeyi anlatmış. Oğlan dağılmış haliyle, son derece mantiksiz bu sevdaya bir mantık aramaya çalışırken sıralamış sorularını, "Ama nasıl Elif, bir insan bunca süre nasıl? Bunu nasıl içinde tuttu? Hayatına hiç kimseyi almadan bunca yıl, nasıl?!"

Elif yapıtırmış cevabı: "Ben sana aşığım diyorum sen karşıma geçmiş mantıklı mantıklı konuşuyorsun... Aşığım oğlum aşığım sanal!"

Caner'in ısrarlı "mantık" arayışları devam etmiş, "İyi de sen benim sevgilim değilsin ki, hiç olmadım ki, ne ara nasıl aşk oldun ve nasıl yıllardır aşkınsın?"

Elif cevap vermiş, "Önu sen bilemezsin. İnsanın sıfatını kendi taşıdığı duygular karşısındakinin değil."

Caner kızı orada bırakıp işe gitmiş. Sonra duramamış izin alıp patrondan atılmış kendini deniz kenarına. Saatlerce boş boş denize baktıktan sonra gece olunca yanımızda olmaksızın soluğu. Sabaha kadar esir etti bizi, başta "Ben ne yapacağım şimdi?" olmak üzere milyonlarca soru sordu durdu: "Gerçekten böyle bir aşk olabilir mi? Neden ben? Saplantı mı acaba? Ben ne hissediyorum size? Beraber olsak mutlu olur muyuz? Hastanın durumu bu kadar kritik olunca hiçbirimiz cesaret edip de el süremedik mevzuyla. Bunca yıl aşkına bırakılmış bir sevdaya bunca yıl sonra gelecek bir dış müdahalenin tesirlerini kestiremiyorduk çünkü..."

Sabaha doğru dağıldık. Ertesi gün Caner, Elif'in yanına gitmiş demiş ki "Bu aşkın bende karşılığı yok!" Bizimki hiç uzatmamış mevzuyla. "Tamam," demiş, gitmiş. Akşama doğru aradım "Naber kız Cesur Yürek?" dedim. Sesi biraz bozuktu. "Gelseme işin yoksa," dedi. Atladım gittim. "Ah be evladım madem konuşacağın niye bekleidin bunca zamanı?" dedi. Güldü, "Ne fak edecek ki?" dedi ve devam etti: "Lisede yapsam bu konuşmayı başka türlü mü olacaktı sanki? Keşke hiç konuşmasaydım. Ben ne güzel yaşıyordum tek başıma, şimdi artık... Neyse..."

O konuşmadan sonra bir daha hiç mevzuu açılmadı Caner'in, ne bir tek sanıye rahatsızlık verdi ne aradı ne sordu. Ama vazgeçmedi Caner'i sevmekten, bir dakika bile olsun kırık etmedi aşkını... **70'lerin, 80'lerin Türkiye'sinde filmere konu olan bu karşılıksız aşka kara sevda derlerdi, yaşadığımız dönemde kapkara sevda desek yeri var.**

Şimdi niye mi yazıyorum bu hikayeyi? Geçtiğimiz ay bir trafik kazasında daha hayatımın baharında kaybettik Elif'... 10 numara insandı. Büyük Beşiktaşlıydı. Öyle ki kendisini tarif ederken gururla anlatığı içinde Beşiktaş geçen bir hikayesi vardı. 1980'lerin sonu Beşiktaş'ın hocası Milutinović... Bir maçta Beşiktaş daha ilk yaribüyük farkıyla giriyor soyunma odasına. Futbolcular üzgün, hocadan motivasyonu konuşması bekliyor herkes. "Biz bu maçı alıyız, futborda sürpriz vardır. Hadi aslanların göreyim sizi" falan... Hoca geliyor, diyor ki "Durum ortada, bugün burada sürpriz falan olmasın, bu maç bitti hiçbir şansınız yok. Ama başka bir şansınız var: O da imkansız kârı duruşunuzu göstermek. Bugün bana nasil futbolcu olduğunuzu değil, nasil insan olduğunuzu gösterin."

İnsan olmanın erdemi imkansızkarşı gösterilen duruşa şayet Elif anıtı dikilecek bir insan olarak terk etti bu dünyayı... Elif'i hep o sözlerle hatırlayacağım: Bir insanın sıfatını kendi taşıdığı duygular belirler, karşısındakinin değil.

Bir insanın sıfatını kendi taşıdığı duygular belirler, karşısındakinin değil.

Kurarken "Sakin yapma" diyenler bugün "İyi ki KAFA var" diyor. Bir evlat gibi büyütüyorum bu kitabı, gurur duyorum. Birlikte nice 5 yıllara...

Mehmet Ali & Aksamsefası

Ücretsiz Kitap Arşivi - <https://irantey.org>

Sadece KAFA değil aynı zamanda
yürekl! Parlayan gözler, sabahları
bulan emek, bir de insan sevgisi..
İyi ki doğdun KAFA Dergisi!

Dysa bu benim paçakakkılarımla sağlamaıştırırdı. Bu yüzden, Fıramın içiri kırduğum ne kadar mahkeme varsa hep aklımdın. Bunun han bir sonucuydu belki; sen benim karacığırım düşünürken ben arkama saklıdın. Günün en dingin anı başıma giydiğüydün. Sen hafifçe gözlerimi kısıp kırma çekişliyordın. Sonrası kocaman bir öziemi aramızta koyup beni deliriyim. "Evet, bir daha aklımlı" dedi ne idili belirsiz bir şekilde. "Hiç mişal değil, her şeyi düşünüyordum. Evet, ben mutlu olayım diye bu mesafeli yakınlığa katlanmam **gönüm** razı gelmedi. Evet, sen mutlu ol diye benim denemeyimmiş sıkıntılara katlanacağım da yoktu. Ama yine de Fotoğrafımla çektim bir kahvaltı masasında. Ayrılık getirilmiş alırdından esnenden öptüm seni.

Gönlümüzün alabildiği bütün kara parçalarında herkes ölse,
bilyorum ki biz ikimiz yaşarız. Bu ısrar bilmem kaçınıcı kez daha
kavuşamamak içindir. Zihnimin gözünü kırmdan gördüğüm hayalini
bi kenara koyuyorum. **Yaşamak başımdan aşağı kaçınar
su gibi dökülüyor. Besbelli hayatımı yönetemiyorum.**
**Sen iz bırakıp giderken ben düşürdüklerinle ne diye
uğraşıyorum?** Ve yazık diyor ben yanımda. Diğer yanımdan artık
bahsetmiyorum.

"Kestik, pardon bizden!" dedi. Bunu yönetmen söyledi. Konuşurken sinek valesi gibiydi. Vicdanımızda balta girmemiş bir rahatlıkla döndük birbirimize. Her hırcın başı fırladı senin gözlerimin. Olanca gücüne gözlerime çarptı. Ellerimi sıkı sıkıya tut artık der gibiydi. Korktum, tutamadım. Nedense buna hiç şaşırmadım. Çünkü aklım gıydi. Kaybetmekten bile korkamadım.

Sonra bir gece. Uzanmış yatakt, tutulmuş aralık, erimiş mum... Sanatyonemninin hayali gücünü birakıp gözle karşıla. Barakaç, yağlı urgan, ruhşuz tabire. Bir tekmeğin canını vermiş. "Kayıttı" dedi. Bunu yönetmen söyledi. Söğük terler boşaldı almindan. Sahne boğaldı. Benim bu seçtiğime yaşamak demez. Gülece deriz senariste bir küfür salladım. Kendini gözden çıkarmış bir aktörün iç çatışmalarıydı bunlar. Boğazımı temizlemek için haksızlığımı yudumladım. Hay aksi, iki kenarı keskin bıçak. Dilimden mideme kadar kanadım. Demir tatlı, pas kokusu, yönetmen bozuntusu... Bir kin gibi kenedilginin kusuldu tiradım: "Zamanızın taşınışlığını bir düşman, korkularım başka düşman: Bunlar birmakymıyama, çoktan yüküğe kaldırmışım mevsnini geçmiş yüregini ben. Ama olacakra ödecece garp öykü. Üşüşürmüş insanın başına kaderi. Denizleryitartak dikilmiş karşısına açk, sıfıra yakın biçimleşen ömrünün ederi. Heyhat! Kenilimni saklayarak açar, bir kere üstüne basılmışsa içizek. Ağaç bir kere kırılıyda eğer yapırağını eşireyerecek uçur. Yüzünün yüzümdeki açk bir yere kadar tutar bizi. Ben seni pek yakında unuturum. Uzunca bir zaman sonra seni unuttuğuma da unuturum. Ne kadehlerlinin buğusu ne öpüşlerin tutkusu... Aynalrın ardında kalır sırrım. Can karalarla çekersen denizlere kosar yalınların. İki arada bir derede olmak ne demek bilemezsin.

Tanrı kimseye vermez insan. Düşünmenin yorgun düğme insan.

Bir yandan bítecek gibi durmayan özlem bîrâkmayacakımı. Baklarda saçların duruyordur çünkü yastıkta başının izi. Gözlerime sorsan gittiğini bilirim. Kuldağında okuduğumuz şirler, daldığımız nefesin asılı dururken yokluğun bir anlama gelmez. Kapıda bekler gemilerim. Beki de kendimi kandırır, her yalancı mavişle deniz derinleşir. Kaldırılmaz. Kaldırılmaz. Beynime kâğıt yürütken kaldırılarda dökülür düşürler. Silleri arkı başkılarında. Günler kendinden geçer. Ben seni inuitüdüğüne dala inuitürüm.

"Paydos!" dedi, buvna yönətmən söylədi. Ne
anlattığını ancak benim anlayabildiğim bir sürüvenin
sonuna gelmiş gibi... Senarist haince gülümsədi. Ben durup
enseni kapayan saçlarını izledim. Adım adım gidisini, ektiğini biçişini...
Kanaadım, kanımda yularımdı. Gözlerimin yamacı ser estirdiği bir soğukluk
duydularımda zedeledi. Seni sinadım, kendimi düzdüm. Boye sərənker yine
bir tütür, "ayış" deditir, "ayış" deyir de demezdir." Silinmeye yüz tutmuş
mühürleri, cızırtıları, yazmaları gördük. Heleri birbirine girmiş şiiirler...
Sonunda aşk çekmek aşkı bir gelenektir.

Gönlümüzün alabildiği bütün kara parçalarında herkes ölse, biliyorum ki biz ikimiz yaşarız. Bu ısrar bilmem kaçınıcı kez daha kavuşamamak içindir.

Bir diğ er ç esaretsize kaç ır, yorulmuş ır, ısrarlı dönüş... Diğ ileri bir rüzg ar yağmır damlalarını soğ ağına itiyordu. Otobüs durağ ında saat okuyordun ben Her dizedeyangınınmı altını açıyordun. Ş aatür süren bir yalnızlık dedik boyunca uluyordu. Sen karavanda makayını temizliyordun. Ara sıra yüzünü kaş ınyorduysa kalabalıkl ar, nabızın aş ıp sıy ıksıyordu. S emtini t ekrarlarmaktan bıkmış ır bir geç eydi. Ne iş ik ne dekor hazırdı bana sorsan. Yanlarındaki eski üzüntülerin tuzu, ellerimde bilmem kaç maktulün Parmak iş i. İçimdeki derin ş üphe gözlerine kıy ı okyanustan arıydı. Kalıplarım, anılarıml ı ve sonuçlarım, bütün iyelerime karşı alabildiğ ine canıydı. "Kayıt" dedi. Bunu yönetmes den ş eyle. Bak iş iye baş lamadan tük endi sözümü. Kendini oynamak sanıld ığı kadar kolav değ ildi.

Bir iç günüz. Geceyi yaşamışlığımız, gecenin
kalmışlığını, sabahı semvîliğimize... Fakat gezirimi en çok yakan;
hiçbir fotoğrafa benzemişliğimiz. Bunları yönetmen bilmez. Sen
menemenle övünüyorsun, ben yumurtayı çırpsımı göklere çıkarıyorum.
Çünkü semvîye küçümsemeyi her zaman bildim. Her zaman bildim.
Görmeiye kadınımdı. Yögürdü. Yögürdü. Yögürdü. Yögürdü. Yögürdü.
tırnağa kadınımdı. Sıkıldın gönlümü oyalayışına hayran oluyordum.

Ben seni
pek yakında
unuturum.
Uzunca bir
zaman sonra seni
unuttuğumu da
unuturum.

Mehmet Ali & Aksamsefası

Aslı Bozuk Deme

➤ Kendim Ettim
Kendim Buldum

Biten ilişkisine rağmen
Neşet asla toz kondurmaz
Leylâsına, bütün hataları
üstüne alır. "Kendim için
kendim buldum kendim ettim
kendim buldum / Göl gibi
sarardım soldum eyvah eyvah
eyvah ey" der. Hiçbir zaman
ne babasına karşı ne de
başkasına karşı Leyla için kötü
şey söylemez. Ne kadar kırılgan
olursun olursun

Evvelim Sen Oldun

Neget Evrimin Leyla ya ayırlıgım arıdırım yalın
 Türklerden birdir 'Evrimin Sen Odun' karkısı
 Babasının ona 'Evrimden Neget'in neget' zımmı
 türküsünde yazdı. 'Küsmüden Neget'in neget' zımmı
 / Babasının müğdim serrişin baba / Olan oğru
 yavrum ne deyin son / Sen oklın güttürüm evladın
 / dizesim arıdırım hem babasına hem de Leyla ya
 yazılma eklebe 'Evrimin Sen Odun'. Herpizim tanıdım
 'Tahdimden neget'in rengine kanlı' dizesiyle babasına
 bir cevap vermiş babasının sözünü dinlemeyen de Leyla ya
 evlenmiş 'zahale' ne verir... Sen illede beğenmiş
 sandım / Ötürüm sevdimin zehirin sensin / Evrimin sen
 aldun oğru sensin' dizesiyle Leyla ya oğru hem
 kırkışınca yazmış. Ne kadar suçlamas da Leyla ya
 olanlar için... işküne karış duyduğı hayal kırıklığı da
 türküsünde yazmışmasa çekim...

Neredesin Sen

"Neredesin Sen" in aslında Neşet Ertaş'ın anımsadığı bir anıdır. Oğlunun ölümüne ilişkin yazdığı söylenir. Neşet 12 yaşında bir çocukken Kırşehir'de bacaklarını ağrısından ölmüş anesini. Belki senelerce çankız dolamaktan, belki çocukluğu iyileşememekten çocuklarını kullanamaz olmuş Dönme Hanım. Çocukların anesini kaybeden Neşet de hayatı boyunca çankız hüznü acısını: "Şu görüp halinden bilen şveli nakli / Gölüm hep seni arıyor neredesin sen?" diye seslenen kabirdeki anacına Neşet.

İki Büyük Nimetim Var

Neset'in duyduğu büyük aşka rağmen babası Muharem Ertaş kabul etmiyor Leyla'yı. Neset Ertaş'ın analitiğine göre Abdal geleneğinde herkes birbirıyla evlenir, başka toplumlardan olan gelin/damada karşı çıkarılmış. İşte bu yüzden karşı çıkışını Muharem Bey, Romanı Leyla'ya. Neset danışık babasına, bir türlü yakışsın ve "iki büyük nimetim var / Biri namak biri gönim" demiş. Babası istemese bile Leyla'yla evlenmiş Neset sonunda.

**Evveliden Tutmadın Neşet Sözümü -
Muharrem Ertas**

10 yıl sürmüş Neyet ile Leyla'nın evliliği, üç de çocuğu olmuş. Boşanmalarının ardından babası Müttarim'er her bir tutku yakmış oğluna. "Evelden tutulmadın Neyet ezizim / Öksüz kuyduñ fuyduñ kuzunuñ / Almasduñ Bulakları kızını / Son pısmıklık işiyle vermez evlidiñ" demiş babası türküsünde, oğlunun boşanmasından evvel evlenmiş olmasına itiraz ederek. Neyet Eziz'e daha çok dokunmuş ise "Aslı bozuk aklı dedim evlidiñ" dizesi olmuş babasına. Leylasına "aslı bozuk" denmesinde Neyet çok kırlmış. Geç olandan babasına yanıt vermiş, ezizte kendisine yar bir çocuk. Bir türküsüne

evvelimiz de o'dur, ahirimiz de...

2010, Türkiye'nin kültür sanat hayatına altın harflerle, ıkkı yazılarla kazınan bir yıl, İstanbul, Almanya'nın Essen şehriyle birlikte Avrupa Kültür Başkenti seçilmiş. Dünyada "star" namına kim varsa şehrimize uğruyor, bir programlarına İstanbul etkinlikleri, konserleri, gösterilerini ardından ayakta alkışlamaktan yorgun, avuçlarımla patlak bir halde evlerimizin yolunu tutuyoruz. Gazeteden televizyona geçili daha birkaç ay olmuş, o sanayideki işitir vakalarından, görevin meztanelerine daha her yerde haber peşinde koşan ben uzun zamandır istediğim gibi artık sadece kültür ve sanatla ilgileniyorum. Televizyonculuk güzel meslek, bir de televizyona çıkma kısmı olmasa. İşin keyfini alıyamayacak kadar acemiyim, işin öğlemlerini bulamıyacak kadar gazeteciyim, o zamanlar öyleyim. Daha becerip beceremeyeceğimi bilmeden kendimi kameranın karşısında buluyorum. İlk röportajım doğanın Kültür ve Turizm Bakanı ile, onun arkasından birkaç canlı bağlantı geliyor. Şöyle bir ortam düşünün, Topkapı Sarayı Müdürü olarak İberr Ortaylı görevine devam ediyor, 32 yıl aradan sonra 1 Mayıs Taksim'de kutlanıyor, Meg Ryan İKOB'nin bir açıklanma kurdele kesimeye geliyor, Candaş televizyonda "Bunu Konuşalım" yapıyor, Fenerbahçe'nin kapitanı Alex de Dünya Kupası'nın kesin galibi için sesi vuvuzelalar.

22 Temmuz günü, Çiğner'deki evimde sabahın çok erken saatlerinde uyanıyorum, heyecanıma tarif edemem. O gün Neşet Ertaş'la canlı yayın yapacağım. Neşet Ertaş'ın ya da bu röportajı yapacak olmanın anlamını yeterince biliyor muydum? Emin değilim. "Ahırın Sensin" son dinleştirmem üzerinden üç yıl geçmiş, son dinlediğim gün müh gibi aklımda, o gün babam ölmüş rüslı nututurmuş? Bazi durumlarda vardır hayatta ne kadar hazırladığınızın zannedersiniz zannedin, bir işe yaramaz. Bazi sanatçılar vardır onlar fikirlerini, hayata, insana bakışlarını eserlerinde öyle açık, öyle güzel anlatırlar ki soracak soru bulamazsınız. Her soru yavın, her soru yetersiz, her haliniz acemi, her haliniz fazlasıyla "gencil" öyle bir gün benim için.

Canlı yayın ekibi aracı içinde, ben sabırsızlıkla Harbiye Cemil Topuzlu Açıkhava Sahnesi'nin seyirci girişinden içeri adımı attım. Tahrinin dokundugu- ancak öyle bir dokunuşla öyle bir ses çıkabilir- o bağlamının sesliye çnlıyor bugün yine kutlaklarında. Elin saza her değışi gözyaşı gibi dokuluyor, elin sazdan her çekilişinde mevsim değışiyor sanki. Sahnenin ortasında çıplak gözle görmenin pek mümkün olmadığı, ufak, küçük bir adam. **Büyük bu. Neşet Ertaş prova yapıyor, görmeyen gözler görür olur, iltmeyen kulaklar işitir olur Harbiye'nin merdivenlerinde.** Ağır ağır iniyor. Bir an hiç bilmeyen mi daha iyi, bir an önce tanışsam mı, bilmeyiyorum. Sahnenin yanına vardığımda göz göze geliyoruz, gözünüm uyuyla bakıyor, mahcup oluyor, gülümsüyor. O mahcup olduğuna benim içimden gerekirken kendimi bütün halde tutmaya gayret ediyorum, tutuyorum da, ilk sözlerimi bana dediği, can dostu, yoldaşı. Bayram Bilge Tok'er'e oluyor. "Bayram, çekimler geldi." Ne diyeyim, "Sadece çekimci değil ayrı zamanda sizin büyük bir hayranınızım" mı diyeyim, sekamiyorum.

Sahne arkasında biraz sohbet ediyorum, ne benim onunla karşı karşıya oturuyor olmayla ilgiliyorum ne o bizim "çekimci" olduğumuz gereğinden uzaklaşıyor. İşimi göçümü soruyor, sıgortam olup olmadığını, ananın babamın hayatta olup olmadığını, kaç kardeşim olduğunu... Belki kafasında beni "iyi, rahatla" bilerek izliyor, gencim diye mi, karşısında iki büküm duruyorum diye mi, çok çile çektiğinden, çile nedir bildiğinden mi, heppenden mi... Canlı yayın yapacağımıza şayyor, uzundur röportaj çekimlerini kabul etmemiş, uzun bir süre daha da kabul etmeyeceğim, sevinsen mi, üzülsem mi bilmeyiyorum. Daha bir şey demeden çay geliyor önüne, kahverengi kumaş pantolonu, muavi gömleği, yanından ayırmadığı tertemiz edilmiş bağlamasıyla Neşet Ertaş'ı yeniden sahnenin ortasına davet ediyoruz, bu sefer "çekim" için.

Yaklaşık on on beş dakikalık bir röportajın beş altı dakikalık kısmı bugüne ulaşıyor. İlk sorumda, "Türki söylerken ben den değildim artık, karşımda kimse yokmuş gibi söylerim" sözüne atfta buluyorum, sonra da Harbiye'de binlerin karşına çıkacağını hatırlatıyorum.

Eftendim, beğ bin olsun on bin olsun isterse de ne olursa olsun, isterse hiç kimse de olmasa aynı duyulurla çalar, aynı duyulurla söylerim ben. Söylediğim konu ne ise ben onun içinde oluyorum. Yani burada orda şurada değil, hangi türküyü söylüyorsam onun içinde oluyorum. Bu yüzden orda şurada değil, hangi orda oluyorum.

Peki ama "aşk" diyorum. Size neler ilham verir diye soruyorum.

Aşk ilham verir eftendim. Bizim kaynağımız aşktır. O da sizin gözünüzün göçünüz hürmetine, sizin güzelliğinizden bize yansır, yureğimizde aşk olur. Bize türküyü söylerken söz çalırken sizin bu güzel cennetiniz, sizin bize yansıyan sevginiz, çoğalın sevginiz de aşk olur, o çaldrın bize. Güzel meşgremiz, güzel kızmız.

Sonra bir eser seslendirmesini rica ediyoruz, kırmıyor. Beni aklımdaki meleklerin yanına kayınatınan verdiği mahcupiyet mi, Neşet Ertaş'a soru sorabiliyor olmanın telası mı... Çalmaz bittiginden Bayram Bey uyanıyor, zamanın daraldığını çığır ediyor. Türkiye'deki arabesk sevgisini soruyorum. "Arabesk Türkiye'nin müziği midir?" diye.

Arabesk Türkiye'nin müziği midir sorunuza ben şöyle cevap vereyim, tabii ki Arap müziğinden bize yansıyan bir müziktir ama onun içindeki sözler ülkemizdeki insanlarımızı hitap etmişse, ülkemizdeki insanlar bunu kabul etmiş, bunu sevmişse, müziğin memleketi, imanı sevgidir, aşktır. Yeter ki sevgiyle söylenirse bir müzik bir hava.

Sürme battı. Bu anın son Harbiye konseri ve daha son konserlerinden biri.

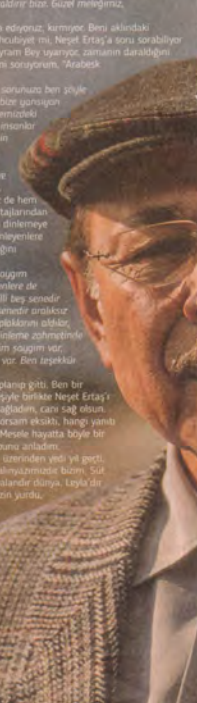
Mahşere bizim bir araya geliğimiz de herri çalip hem anlatıyor son röportajlarından biri hatta sonuncusu. Onu dinlemeye gelecek olanlara, onu dinleyenlere bir mesajı olup olmadığını soruyorum.

Gelenlere de saygım sevgim var, gelmeyenlere de saygım sevgim var. Ell beş senedir sahnedeyim, eli beş senedir aralıksız türküler verdim, onlar plâkaları aldılar, kasetlerini aldılar. Beni dinleme zahmetinde bulundular. Gelene de sevgim saygım var, gelmeyeceğine de sevgim saygım var. Ben işe kalkıştım ediyorum zahmet edip geldiklerini için.

Röportaj bitti, canlı yayın ekibi toplanıp gitti. Ben bir saat sonra Harbiye'ye doldurulan bey bin kıyile Neşet Ertaş'ı dinledim. Sıra o türküyü geldiğimde epey ağırlık, cızı sağ olsun. O da son dinleymiş oldu. Hangi soruyu sordam eksikti, hangi yanıtı alsam daha uzun uzun düşün istedim. Mesela hayatta böyle bir karşılaşmaya varmıyış olmağktı, zamanla bunu anladım.

2013, Neşet Ertaş'ın ölümünün üzerinden yedi yıl geçti. Onun eli beş buynca verdiği eserler alınıyor, izleniyor. Süt dişinin yerine gelen asıl diğ gibi. Çinkü yalandır dünya, Leyla'da her sevgilinin adı, Gönül Dağı'dır kalbimizin yurdu, karadır su bahtımız kara, zölül dokulur yüze, muhiir gözü yarı eden kiskanır sakınır, bilmeziz biz kesik çay başlır mı, soğuk sular içilir mi. "Biz neyiz?" diye sordüğümüzda üç Neşet Ertaş türküsü dinleyerek sorunun yanıtını alabiliriz. Evvelimiz O'dur, ahirimiz de...

"Bizim kaynağımız aşktır. O da sizin yüzünüzün gözünüz hürmetine, sizin güzelliğinizden bize yansır, yureğimizde aşk olur."

Murat Meriç

yolumuzu aydınlatan ışık

Nişet Ertaş denince akan sular diyor. Hep böyle oldu bu. Yirmili yaşlarında Ankara'da Melih Söymüş'la içtiğim raklar, hep onun türkülerine yelenirdi. '90'lı yılların başından söz ediyorum-Merkez Türkiye'ye dönmeliği, bu kadar meşhur olmamıştı ve biz, Ulus'taki seyir kasetçilerden aldığımız kütü kayışlı "mahalli" kasetlerden dinliyorduk onu. O kadar seyyirdük ki birlikte ilk dergi girişimimizde söyleyi yapmak istediğimiz insanın listesini yaparken ilk araya onu yazdık. Söyleyi dördüncü sayımızda nihayet görülebiliyorduk. Neşet Ertaş'ı metin bu kadar sevgimizi bir kere daha anlattık. İnsan, diye bir insan ki emsaliine rastlamak mümkün değil.

Sahnedeyken dinleyiciler göz göre olmasın severdi. Bunun için büyük sahnelere hiç çıkmadı. "Yukarıda" olma fikri onu korkutuyordu. Açıkheva Tiyatrosu'nda verdiği

konseri öyleymiş, çökünmüşü, Sahneye ilk çıkışında gırgırı biliz. Sonrasında (türküler) havalandırıldıca devledi ama mızrabını sahnaya vurduğu

anda her şeyi unuttuğu, onunla bütünleştiği yerde zafet. Sözlerini kapatıp söylemeye başladığı an, nerede duracağını o da bilmezdi. Öyle konserler ki var ki akşamüstü bağlar, güneş batırır, gere beşy dımadın sürer, sabahın ilk ışıklarıyla sonlanır.

Türkü söylemezdi
Neşet Ertaş, türküler
havalandırır.
Havalanmış türküler,
her birimizin kalbine
tek tek girer, bizi ona,
onu bize bağlar.
Türküde söylemiş
gibi, "Göndür göçüle
gibi / Yol gör gibi..." Haydar

Ertaş'ın, Rüt'un Şubat 1997 tarihli 4 numarası muhasebe yapılmış. Neşet Ertaş'la tanışma (ya da tanışmamalı) hikayesini bu türkü üzerinden kurar. Çocuk

yağında tamışlığı Neşet Ertaş'ı
şivesinden dolay

uzakta tutar, yanına yaklaşmaz. Yıllar sonra bir televizyon programında onunla karşılaşılığında vurulur ve "bozuk" dediği sinesi sonrasında şöyle larf eder: "Koy kimeyi gibi sıkı söyleyi." Baktı geçen yazda, otuz yillik geç kalış için şu cümleleri kurar: "O ki benim kalbime gönlü dağıtı yakan adamdır, hoşem de unutamam bir dahar".

2009 yılında gösterime giren Tahsin Bradeler Filmi "Yavın"ı, seyrederken, kinden Neşet Ertaş'ın son sahnesi unutamaz. Sektar Tandoğın'ın canlandırdığı Cemal, evde tek başına rakı içerken Neşet Ertaş'ın Açıkheva Tiyatrosu'nda verdiği konserin kâğıdını izler. Kameraya yansıyan Ertaş'ın, "ki Büyük Minnetim Var" adlı türküyü seslendiriyor bükündür Cemal, zinde sazıyla söyleyi bükler ve ustaya eşlik etmeye başlar. Sektirmeden çıkar. Solo bittiğinde Açıkheva alıştırın yıkılırken Cemal rakısına uzanır ve büyük bir yudum alır.

2006 yılının 24 Haziran günü, Kardeş Türküler'in 15. yılı, Kuruluşma Arena'da yapılan bir konserle kutlanır. Konserlilerden biri, Neşet Ertaş'ın ve "ayaklarının türaba, göğüslerinin hıznatıya olmasına geldim" diyerek başladığı küçük konuşması: "bu kara suratlıyı dinlemeye geldiniz için çok teşekkürler" diyerek bitirir. Sonrasında, ona "Yarıyorum" adlı türküde eşlik eden Feriye Öney'i, "Kardeş Türküler'in kraliçesi" sözleriyle selamlar, "Aferin, tizim oraların havasını almışsın" cümlesini de ucuna ilştirir.

"Yarıyorum", 1970 yılında Almanya'da başlan bir 45'lik plakla, karışmaya çıkan Neşet Ertaş'ın türkü. Sadece sahnedeki değil bir albümde de Kardeş Türküler'i Neşet Ertaş'la buluyoruz. 2005 yılında yayımlanan "Bahar'ın en güzel yorumlarından biri bu. Ekubir kodemilerinden Vedat Yıldırım, albümün çıkışı müteakip Hürriyet'te yayımlanan bir söyleşide "usta'yı şöyle tanımlıyor: "Neşet Ertaş, o kadar önemli bir müzisyendir ki Türk müziğinin her alanına dargıya vurmuştur. Onun etkilerini mutlaka hissedersiniz."

Sahiden öyle. Neşet Ertaş sadece türkücüler değil, pop ve rock camiasından alaturkaya her alanı etkiledi. İlk "meşhur" türkü, "Kendim Ettim Kendim Buldum". "70'li yılların hermanında, ki büyük isim, Erkan Koray ve Cem Karaca bu türküye kendilerine yorumladı.

Karaca, Ertaş'la aynı plak şirketinin sanatçısı olmanın avantajını kullandı ve kendi yorumunun başında Neşet Ertaş'ın söyledi saza yer verdi. Sokran Ay ve Ernel Sayın, aynı yarıda bu türküye gazino kahvelerine bulunduru. Ahmet Sığın ve arabeskçiler.

Bu "kep" sonrasında Neşet Ertaş, aranan, "besteci"lerden bir haline geldi. Selda Bağcan, Karayem'in ilk şarkılarında onun türkülerini havalandırdı, Barış Manço'dan Neşe Karaböcek'e unutan pek çok isim faklı zamanlarda onun faklı türkülerini yorumladı. Bugün geriye dönüp baktığımızda her beşden müazzam bir kulliyatla karşılaşıyoruz -ki bu, Neşet Ertaş'ın büyüklüğünü gösteriyor. Onun türkülerini söylemeyen eredeceye geç, Zeki Müren bile bir dönem sahnedeki Neşet Ertaş'ın türkülerini söyledi.

Vedat Yıldırım, onu tarf ederken şu cümleyi kuruyor: "Öyle bir sohbet var ki sanki bir yazıyor konuşarak..." Karşısında duranlar bilir. Konuşmaya bağlar ve bir anda herkesi etkisi altına alır.

Anlatır, anlatır, sonra anlatılmaktan sıkılır ve sonlar sormaya başlar. Sahnedeki gibi, sahnelerde de "önde" olmayı sevmiyordur. Gördüm, şahidim.

Karın, Kuddüku, ekir Darska'nın Neşet Ertaş'a selam çakan "Yaz Hızın Şarkısı"na biliyeyim: "Gördüm ne müstemseliye sosyal mevrada / Berne çaresiz perşan gördüm yolda / Yaz hızındım, dardıldım, damla damla / Bir otım beyaz peynir yanına / Baz istemez

gönderinin ruhuna / Zokim, Müzseyim'in, Neşet'im aykırı / O kadar."

Gönderi yolumuzu aydınlattığı sürece o yolda karımdan ayrılacağı.

Neşet Ertaş, bu anlamda en güçlü ruh kuvvâtlarından biri. Türkülerini

gönderiğimiz, onlara eşlik ettiğimiz sürece sizimiz yere gelmez.

**Türkü söylemezdi
Neşet Ertaş, türküler
havalandırır.
O türküler,
her birimizin kalbine
tek tek girer, bizi
ona, onu bize
bağlar.**

Coşkun Aral

dünyalık için yok edilmek istenen dünya

KAFA
5
YASINDA

Yaşadığım coğrafyada, bilim başta olmak üzere, sanatta, kültürde, tarihte, felsefede birbirinden farklı düşünceleri, farklı yorumları buluşturan KAFA 5. yılını girdi. İyi ki varın KAFA, iyi ki seninleyiz, iyi ki seninle buluştuk, nice nice yıllara.

yerde, taşları yeşile boyayarak bölgeyi terk etmişler.

Günül ister ki Türkiye'de mantar gibi bitiveren üniversiteler, bulundukları bölgelerde araştırmalar yapıp, hangi dönemde olursa olsun, insan eliyle yapılan bu yok oluşun envanterlerini çıkarıp, çevrede meydana gelen her tür değişimi (jeolojik, meteorolojik, flora ve fauna

açısından vb.) kayıt altına alsın ve hataları düzeltmek için yapılması gerekenleri sıralasın.

Türkiye'de çevre hassasiyeti var ve bu konuda özellikle yerel halkın tepkisi dikkat çekici. Ne var ki herkes sesini ya duyuramıyor ya da susturuluyor, her yeni çevre katliamı bir öncekileri unutturuyor. Örnekler arasında Artvin Cerratepe'de çeyrek asırdır verilen mücadeleyle de sayabiliriz. Yıllar boyu Artvin halkının mücadelesiyle durdurulmaya çalışılan ancak her şeye rağmen faaliyete geçen ve bugün de faaliyetine devam ederek, çevresel zararını südüren maden, türlerinin kırıla havasını sulayan bir şehir ve yaşadığı toprağı, nefes aldığı havaya, içtiği suya duyarlı vatandaşlara karşı duran gözü dönmüş bir anlayış. Madencilik faaliyetlerine karşı olmak değil, bu faaliyetlerin tarafsız bilim insanlarının değerlendirmeleri ve o bölgede yaşayan insanların fikirlerinin alınması ardından yürütülmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Geçtiğimiz yıl Isparta-Burdur çevresinde lavantacılık üzerine yaptığım çalışmada bir taraftan sevindirici diğer taraftan üzülmüştüm. Çoğunluğu Çönlere verilen ama bir Türk ortanın devreye girmesiyle adeta peynir gibi kesilen dağlar, ortaya çıkan korkunç durum. Türkiye'nin en değerli ve tarım ihtiyacında önemli yer tutan incir, üzüm ve zeytin üretiminde ne tür olumsuzlukları yaratacak kim bilir? **Milyonlarca yılda oluşan dağ silsilelerinin traşlanmasıyla değişecek rüzgar hareketlerinin yaratacağı felaketleri ciddiye alanlar var mı?** Bilmediğim yerlerden biri, bugün yurt dışına kaçan ama geçmişte bugünkü iktidarın savunduğu bir grubun Bergama'daki altın madeninden çevreye yayılan tozun bugün dünyanın en değerli ürünlerinden biri olan çam fıstığı üretimini neredeyse zorlandırdığı. Bunlar sadece benim gözlemlerim.

Kaz Dağları'ndaki tepkiler, siyasi görüşler, onların uzanırsı veya desteğine karşı yapılması bir aktivite olarak görülmeli. İnsanlık olarak bize emanet edilen bir gezegenin geleceği için, çocuklarımızı dünyalık bir yaşam için değil, dünya duyulmuşuz

Bugün Kaz Dağları'ndaki altın madenini sadece bir kesimin değil, her kesimin tepkisini çekmeli. Ne yazık ki çevre konusu bile ülkemizde siyasi kutuplaşmaya kurban gidiyor. Doğru olan, sadece bugünkü iktidar ve/veya çevrelerinin değil, geçmiş iktidarlardan da yaptığı yanlışları görüp, düzeltmek. Aynı ülkenin vatandaşları olarak yanlışla yanlış diyebilmek.

Ne yazık ki kaderleri bazen tek kişiye, bazen bir aileye, bazen bir partiye mahkum insanların olduğu bölgelerde, çocuklarına bırakacakları bir dünya yerine dünyalık derdine düşen insanların yoğun olduğu coğrafyalarda, çevreye yönelik katliamlar gündeme geldiğinde, 4,5 milyar yıllık dünyanın kendini tekrar yenileyeceği inancına sığınılır.

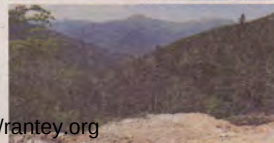
Yıllar önce Boğaz'da ormanların en yoğun olduğu bölgede, tostluk merkeçliklerimizin oturacağı bir kooperatif inşa edilirken, bu konuyu gündeme getirdiğimizde, sosyal demokrat meslektaşlarımız, yanını yuzyılda bu ormanların kendilerini yenileyeceğini savunmuştu. Oysa bu toplumun ataları 500 yıl önce ağaç kesenin başını keserin diyerek kadar ormanlara değer verirdi.

Olayı farklı boyutlarda incelediğimizde, dünyanın akılcıları olarak bilinen yağmur ormanları Amazonian değerli madenler için söndürülürken, Güneydoğu Asya'da ticari yağ üretimi için yağmur ormanlarındaki ağaçların yerine palmiyeler dikilirken, söz konusu ülkelerde bu katliamları savunan bilim insanları bile çıkmıştı. Onlara göre ağaç, ağaç ve hangi ağaç olursa olsun okşun salınımda yeterliydi. Ne var ki durumun bu kadar basit olmadığı ve orman denilen ekosistemin bozulması halinde domino etkisiyle tüm dünyanın bundan etkileneceği yıllar içinde görüldü. Muhtemelen, yakın gelecekte her birimiz ama en çok çocuklarımız doğal tahribatin bedelini ödeyeceğiz.

Ülkemizde hemen hemen her ilde mısır, toprak, kum ve mermer için on binlerce hektarlık ormanlık ve merhalik alan adeta delik deşik edilmiş; bu işletme haklarını alanlar hangi siyasi görüşten olursa olsun devreye soktukları kişiler vasıtasıyla yaptıkları talanları telafi etmeye çalışmak yerine, kurnazca yöntemlerle bu alanları terk edip gitmiştir. Çok değerli meslektaşım Güven İslamoğlu'nun Batı Anadolu'da mermer ocaklarına ilişkin yaptığı belgesel çalışmalarında gördük kadarıyla, çıkarıldıktan sonra o bölgeyi yeşilendirme

Muhtemelen, yakın gelecekte her birimiz ama en çok çocuklarımız doğal tahribatin bedelini ödeyeceğiz.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteoy.org>

aşık ve salak

İfade özgürlüğümü kısıtlamayan,
bilerек yaptığımı kelime hatalarını
gülümseyerek kabul eden tek dergi!

İki kişilik uçurumdan atladık. Senle ben ve üçüncü kişi böyle anlamsız hareket etseydi mucizevi şekilde yaşayacaktı. Kesin. Herkesin hakkında konuşacağı yeni işahlı alanlar keşfedecekti. Neyse ki üçüncü şahıs yoktu. Olsaydı da zaten uçurum iki kişilikti. Seninle dizlerimiz aynı hizada eğilmişti. İçimden bu hileyle fena oyuna gelmiş olmalıyım dedim. Sonuçta yok olan oyuna gelmiş aşık ve salak kalacaktım. Sınanmalarım da Borderline kişilik bozukluğundan sayılacaktır. Hakiki olmayan sebepler hep üstüme yapıyor zaten. Yakışmasa uymasa bile kimse yadığamaz. Bazılarına göre küstah da olabilirim. Bunu şimdi düşündüm ve hoşuma gitti. Küstah ve bencilce kendi canıma kıymak.

Bir kez daha baktım. Kolların vücuduna göre uzun du. Aslında bana göre çdi misiz ve gösterişsizdin. Daha çok sebebim olm alıydı uçurumdan atlamak için. Atlasan gene benden daha çok anlaşılır olurdu hareketin. Kırmızı ucu yemmiş ojelerin havada kelebek gibi sallanıyordun. Hedefini tutturmak isteyen ok gibi yaylanıyordun. Atlıyor gibi yapıp ya geri çekilirsın. Ahmak olarak ölmek istemem. Aslında ölmek hiç istemem. Bu fikir çalıntı. Evet hep birilerinden çalıntı bu fikirler. Ama geldik bu noktaya. Kuktadan gölgeleme ihtiyaçları sona hazırlanıyor. Acaba bir sigara mı içecek? **Kimse de son isteği sormuyor burada.**

Burası derken işte arkada karanlık boşluk var. Ağaçları kesilmiş koca orman gece olunca boşluklar bırakır. Kara delikler gibi yeryüzündeki boşluklar. Ve bir kez o boşluğa girdin mi eyvah, böyle uçurum başına getirirler seni. Sansılıym ama ben. Uçurum iki kişilik

yanımda. Geçmişten bir dost ya da gelecekten iyi halli yansımam. Neyse karışıklık sadeleşir, her şeyi atlayıp hallederiz meseleyi. Topuklu çözüm bu, topuklamak gibi hayattan. Burada güldüm ilk kez. Hatırladım gülmeyi.

Atlarken eteğini tutarım. Garantilerim hem de, anca beraber kanca beraber ya her şey. Ya da hiçbir şey. Offfff. En çok oflamayı özleyeceğim. Şöyle deriiniin bir off. Bize ait sahici iç geçirme şekli. Nefesini içine çekip sonra hepsini dışarı vermek. Birkaç salise oksijensiz kalmış kafanın his düşünneme hali. Bençe atarken uçurumdan anımlayalım. Uçurumlardan daha derin bir of.

Hâlâ ızanlının güzel. İstersen hava al az yürü. Ben yerini tutarım, kimse atlamaz senin yerine. Hadi hadi biliyorum istediğini boşlukta dolaş azıcık. Ulaşılacak yer yok. Nasılsa buraya getirir yine yol seni. Hayır mı? Ne kadar sadıksın. Ne kadar hazırsın sonuna. Bu kesin hile yapmaz. Hatta benden önce atlar uçurumdan. Bfraz rahatladım sanki. İnsan son ana kadar hesap yapıyor besbelli.

Elini tutardım atlarcan ama tırnakların itici geliyor. Ağrılık farkım dolayısıyla hızla vururum dibe.

Sense bu koşu da üstüme düşüp kurtulma şansını ya kalarsın. Dar alan buraları. Ekonomik intihar yerleri bunlar. Anıza olabilir. Üzülmeye bak. Üzülmeye günkü ne bileyim... Ne istersen onu yap. Üzülsürsen de üzü. Son anında da başkasını düşünmeyeceğim. Başlama da bitiş de tek düğmeli bu hayatta. Bas gürsın. Atla bitsin işte. Asıkım yanımda olsaydı, beraber oflasaydık. Ağzımda bir parça

**En çok oflamayı
özleyeceğim.
Şöyle deriiniin
bir off. Bize
ait sahici iç
geçirme şekli.**

Kara delikler gibi yeryüzündeki boşluklar. Ve bir kez o boşluğa girdin mi eyvah, böyle uçurum başına getirirler seni. Sansılıym ama ben. Uçurum iki kişilik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://ranitey.org>

ÖMÜR
SABUNCUOĞLU

BİZİM
ÖYKÜMÜZ

Ali Keçeli
"Müzeyyen: Hayalinin Peşinden Koşan Kız"

Bensu Soral
"Leyla"

Birce Akalay
"Kimsin Sen"

Dilan Çiçek Deniz
"Çiçek"

Ebru Akel
"İlk Aşkı"

Elifnaz Albayrak
"Yolculuk"

Erkan Kolçakköstendil
"Sus"

Gökçe Bahadır
"Kırmızı Eşarp"

Gupse Özay
"Delikanlı"

Oylum Talu
"Daha Çok Erken"

Ömür Sabuncuoğlu
"Karla Gelen Mutluluk"

Şebnem Bozoklu
"B-14"

Yasemin Özilhan
"Ben"

Yasmin Gülman
"Önceki Ben, Sonraki Sen"

MANDOLİN İNKILÂP 92.yıl Sayı 6

İSTANBUL / Merkez Yenibosna • İSTANBUL / Sarımağaza • İSTANBUL / Fatih Hürriyet • İSTANBUL / Avcılar Pelican Mall • İSTANBUL / Acikent Cölecek • İSTANBUL / Bahçeşehir Metroport
İSTANBUL / Beykent Park Vitrin • İZMİR / Çiğdem • İZMİR / Çiğdem / Balçova • İZMİR / Çiğdem / Çiğdem

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://iranteyi.org>

ANI KAFASI

1 bir milyon kitap

Selçuk Şirin

türkiye'de dünyaya gelen her 5 çocuğuna bir kitaplığı olacak

Kaliteli zaman geçirmenin en kolay yolu çocuklarla gezmek, onlarla konuşmak ve eğlenmek. Kitaplar işte bütün bu süreçte bizim elimizdeki en güçlü araç. Çünkü okul öncesi dönemde zeka demek, kelime hazinesi demektir!

1MK PROJESİ NEDİR?

Yıldad bir hayalini kurduğum bir projeyi geçen ay hayata geçirdim. Bir uzman ekiple birlikte yaptığımız 6 kitaplık bir seti 1 milyon eve ulaştırmak istiyorum. Eğer proje, hedefine ulaşarsa, Türkiye'de dünyaya gelen her çocuğuna bir kitaplığı olacak. Bunu tek başıma benim başarmam elbette imkansız, o yüzden sen kendi derdine ortak etmek için yazıyorum...

1 MİLYON ÇOCUĞUN EVİNDE KİTAP YOK!

Türkiye'de geçtiğimiz yıl 1.3 milyon çocuk dünyaya geldi. Bu çocuklar daha doğduktan gün-iki farklı gruba ayrıldı. İlk grupta evinde kitap olan 300 bin çocuk ve o kitapları çocuklarına okuyan ebeveynler var. İkinci grupta ise evinde kitap olmayan 1 milyon çocuk ve çocuklara kitap okunması gerektiğini bilmeyen ebeveynler var. İlk grup okula başladığında kendini ifade etmeyi bilen, öğretmenini ne dedikini anlayan çocuklar olarak öğrenmeye hazır bir şekilde ders alıyor. İkinci grup ise ilk defa kitaplarla okula tanıyor ve kelime hazinesi sınırlı olduğu için hem kendisini ifade etmekte hem de öğretmenleri anlamakta ciddi sıkıntılar yaşıyor. Bu iki grup arasında daha doğmuş açılan makas, Türkiye'de eğitim sisteminde karamıza çıkan tüm sorunların da kaynağı. Ben bu makası daha doğmuş mümkün olduğu kadar kapamak istiyorum. 1 Milyon Kitap projesi işte bu makası kapatmak için yola çıkıyor.

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE ZEKA DEMEK, KELİME HAZİNESİ DEMEKİR!

1MK projesinde bu kadar ıddialı olmanın temel nedeni bilimsel bir gerçek: İnsan gelişiminin en kritik dönemi doğumdan sonraki birkaç yıldır. İnsan beyninin yüzde 90'ı ilk birkaç yılda gelişimini tamamlıyor. Aynı durum duygusal gelişim için de geçerli. O nedenle ilk birkaç yılda çocuklarla ne kadar çok kaliteli zaman geçirirsek, onların zihinsel ve duygusal gelişimine o kadar iyi bir yatırım yapmış oluruz. Tıpkı bir fidan, topraga ektiğimizde orda verdiğimiz çabamız gibi kritik bir durum bu... Kaliteli zaman geçirmenin en kolay yolu çocuklarla gezmek, onlarla konuşmak ve eğlenmek. Kitaplar işte bütün bu süreçte bizim elimizdeki en güçlü araç. Çünkü okul öncesi dönemde zeka demek, kelime hazinesi demektir!

HER ŞEY BİZİM KÖYDE BAŞLADI...

Elden ile şifirler dolayan, köy arasında kütüphanenin yer aldığı, gençlerin kendi aralarında okuma grupları kurduğu bir köyde dünyaya geldim ben. Her ay öğretmen babamı geyre mahalle almaya gidiince yanında bir çanta kitap getirir, tüm çocuklar sırayla o kitapları okurduk. Sanıyordum ki bütün Türkiye böyle ama ben değil 5 kardeşim o köylerden geçip üniversiteyi kazandığımız anladım ki böyle değilmiş. 1 Milyon Kitap projesine giden yıl benim için işte böyle başladı. İstiyordum ki 2019 Türkiye'sinde dünyaya gelen her çocuk benim bundan 30 yıl evvel yaşadığım bu yıl benim için işte böyle başladı.

BEBEĞE KİTAP MI OKUNULMALI?

1MK projenin bir amacı ihtiyaç sahiplerine kitap dağıtmak

Mehmet Ali & Akşamsefası

ise, ikinci amacı bebeklere kitap okumanın nasıl olması gerektiğini genç anne babalara anlatmak. O nedenle 1Milyonkitap.com sayfasında bu konuda pek çok görsel, makale ve video var. Orada da anlatılmış gibi, bebek doğduğunda anda kitapları da kelimelerden de anlamaz. O nedenle iyi bir yeni doğan kitabında uzun cümleler, paragraflar ya da hikayeler olmaz. Yazdığımız 6 kitapta sayfa başına ortalama tek bir cümle bile düşmüyor. Çocu sayfa da sadece tek bir ses ya da tek bir kelime var. Dolayısıyla

bebeklere kitap okunmaz! Peki ne yapılır? Kitaplar aracılığıyla beklemlerle kaliteli diyalog kurulur. Kitap beklele ebeveyn arasında duygusal bağ kurmak için bir araç burada.

**Kitap
bebekle ebeveyn
arasında duygusal
bağ kurmak için
bir araç...**

BEBEKLERE KİTAP OKUNMAZ, BEBEKLERLE KİTAP OKUNUR!

Çünkü amac kitaplar aracılığıyla bebekle duygusal bir diyalog başlatmak. İlk sene kitap okurken kitaba değil, bebeğe bakın dememiz buradan kaynaklanıyor. Otok kitapta değil, beklele olmalı. Tüm bunların nasıl olacağını hem yazıyla hem görselle hem de videolarla 1Milyonkitap.com adresinde detaylıca anlatıyoruz. Çünkü bizim projenin bir amacı ihtiyaç sahiplerine kitap ulaştırmak ise diğer nedeni ebeveynlere bebekle doğduğu andan itibaren kitapla diyalog kurulmasını gerektigini hatırlatmak.

PEKİ BU İŞ NASIL YÜRÜYECEK?

1MK bir sosyal girişimsellik projesi olarak hayata geçti. Uzun vadeli, kendi kendine kaynak getirecek bir yapı kurduk. Parası olana kitap satıyoruz, parası olmamıza ücretsiz kitap gönderiyoruz. 1Milyonkitap.com sitesine girdiğinizde sizi dört seçenek bekliyor. İlk seçenek Satın Al, orada 75 liraya altı kitaplık bir set adresinize geliyor. İkinci seçenek Talep Et, oradan başvuran herkese sırayla satış oranında kitap gönderiyoruz. Üçüncü seçenek Harıza Al, oradan istediğiniz kadar kitabı satın alıp sırada bekleyenlere gönderiyoruz. Dördüncü seçenek ise Hoşgeldin Bebek, oradan istediğiniz bir yakınına adresiz ve notsuzla bebek hediyeyle gönderiliyorsunuz. Sitenin yapılan satışlardan ben ya da başkaları bir telif almıyoruz. Projenin hedefine ulaşamıyca sponsorluklara bağlı. O nedenle elinde insan olan herkese bnyesil ve kurumsal desteğine ihtiyacımız var. Türkiye'nin geleceğini doğu eden herkesin elini taşın altına koymasını bekliyoruz.

COĞRAFYA KADER OLMASINI!

İstiyorum ki varlıklı bir ailede dünyaya gelen çocukla yoksul bir ailede dünyaya gelen çocuk arasında daha okula başladıkları ilk gün bir kitapla tanışsınlar. İstiyorum ki her ailede dünya genelinde her ailede ayrı ayrı imkanlar, fırsatlar olsun. İstiyorum ki coğrafya kader olmasın!

Herkesin başka bir KAFAS'ı var... Ne güzel!

Cem Davran

veda ustası

Tek bir isyanım var, daha çok okuyabilir daha çok yazabilirim. İşte buna ıskalamak denir, ıskaladım ben! Hayatı, gördüklerimi ve bildiğim bütün yolları size bırakabilirim, yapamadım. Şimdi vaktim de yok nefesim de.

"Artık eskisi kadar telaşlı olmaya gerek yok. Farkında değilsiniz, dünya bile yavaşladı." Bu iki kısa cümleyi tamamlayabilmesi dakikalar sürdü. Çok yaşlanmıştı, hastaydı ve umudunu yitirmişti. Yıllarca içtiği sigara, nefesini çoktan tüketmiş, bildiği, tahmin ettiği son yaklaşırsın göğüs kafesinin tutsağı olmuştu. Bu soluksuz dönem sorumlusu benim diyordu, bu yüzden tüdün kokuğu zamanlarımı suçlayamam. Tek bir isyanım var, daha çok okuyabilir daha çok yazabilirim. İşte buna ıskalamak denir, ıskaladım ben! Hayatı, gördüklerimi ve bildiğim bütün yolları size bırakabilirim, yapamadım. Şimdi vaktim de yok nefesim de. Genç bir hemşire giriş odaya, tansiyonunu ölçtü, serumu kontrol etti. "Nasılusun bugün?" "Bilmiyorum," "Yiynisin, yiynisin." Hiç cevap vermedi. Bu durumların geleneksel rutinleri vardı; herşey üzerinden esiriler, sahte mutluluk oyunları gibi. Buna rağmen içimden biri, hemşiren çok güzeliş şanslısı deyiverdi. Zoraki bir gülümseme oluştu yüzünde, nefesini kontrol ederek; gerek yok dedi. Gerek yok bu ılımlı alışkanlıklara. İzin verin hak ettiğim gibi veda edeyim. Mutluz, pişman ve umutsuz! Çocukken mahallede bir çetemesi vardı. Kötü şeyler yapan değildi, iyi çocukların çetesi. Hani, sanki iyiler de örgütlü olabilmis gibi. Kötülere savaş açma oyunu kurmuştu, büyük bir ciddiyetle plânyorduk tatil günlerimizi. Okullar açılana kadar bu işi bitirmeliydik. Birkaç ay içinde mahallelerimizde kötüleş

kalmamalı, iyiler huzur içinde yaşamalı, çocuklar toz pembe sokaklarda büyülemeliydi. Yapamadık hem de hiçbir zaman yapamadık. **Bugünkü mağlubiyetimiz sebebi bu işte; hep boş zamanlara sıkıştık "iyi"nin savunmasını. Tatiller bitip, okullar, işler, yaşamak, doymak telaşları başlarken hep yarım kaldı ideallerimiz.** Kötü bolca zaman buldu kendine, yeterli kadar kök salmak için asırlar ayırdı kendi döngüsüne.

Ziyaretcî sayısı fazlaydı, doktorlar moral açısından bunun iyi bir şey olduğunu ama süreleri mümkün olduğu kadar kısa tutmak gerektiğini söylüyorlardı. Geçenlerde bir akşam geç vakitte iki tane eski arkadaş; hafif alkollü bir halde uğramışlar, nöbetçi hemşire bu ziyarete izin vermemişse, kurallardan bahsetmiş. Sonra ikna olmuş azıcık görmelerine, henüz uyumadysa beş on dakika uğrayabilirsiniz demiş. Bir tanesi efane bir aktör diğeri belki de yüzünlü romancısı, kıyamadın. Onları görmek bile beni heyecanlandırdı, kuralları mutluluk lehine biraz esnettim, kusur varsa benimirdi dedi. Kusur yoktu, tam tersineokyanusa bir denizyıldızı atılmıştı. Üç arkadaş neredeyse sabaha kadar sohbet etmişler hastane odasında. İlk gençliklerinden başlayıp her dakikalarını gülece temize çekmişler. İnanır mısınız o sabah bütün değerleri, tahlilleri hiç olmadığı kadar iyi çıktı dedi başhemşire.

Tuhaf bir heyecan vardı içimizde. Veda eden cümleler kuruyorduk sürekli ve bile anlamadık geliyordu. Ustamızı. Ona bu biçim bir vedayı konduramıyorduk belli ki. Onlarca hoca, usta arasından gönlümüze, hikâyemize dokunan birkaç insanımdan biriydi. Farkı sahici olması, hayattan damıtıldığı en temiz bilgileri hiç düşünmeden, kendine saklamadan, hesapsız bizimle paylaşmasıydı. Bütün bunları yazmış ilerledikçe, birileri bize de ustam, hocam dedikçe anlamaya başlamıştık. Nasıl bir öğretimin mirasçısı olduğumuzu, kaba saba yıllarımız tükendikten sonra fark etmiştik. Şu vedayı azıcık erteleyebilirsek kendimize sahip çıkmış olacaktık. Evet, anlaşılabilir bir bençillik, o istese bile biz henüz hazır değildik el sallayama. Oysa o tam bir veda ustasıydı. Bu tanımı ilk kez bir arkadaşımız yıllar önce söylemişti. Yavaşça kendi kanatlarımızla uçmaya başladığımız zamanların birinde, çalışmaları bitmiş, yerimize yeni çraklar gelmeye başlamıştı. Her birimiz onunla epeydir yan yana olmanın rahatlığıyla, sanki hiç ayrılmayacakmışız, o sonsuza kadar bize öğretilmeye devam edecekmiş gibi dolanıyordukortalıkta. Birlikte bir meyhaneye gittik. İlk kadehler henüz yudumlanırken içimden biri, hocam birkaç şey söylemeyecek misiniz dedi. İşte orada, tam da ayrılağı çeyrek kala öyle bir konuşma yaptı ki! "İnsanın asaletle sinandığı andır ayrılık. Veda etmeyi basit bir şey sanmayın. Her seferinde daha da zorlaşır. Neyse ki hayat hep yakışıklı vedalar çıkardı önüme. Sizlerle harika zamanlarım oldu, sizden öncekilerle de öyle. Şimdi yeni yolculukların zamanı. Ne kadar şanslıyız ki heybemiz güzelliğilerle dolu. Benden bir cümle kalırsa masalınızda, işte o benim sonsuzluğumdur. Siz de kendi sonsuzluğunuzun, kendi içiginizin peşinde koşun. Karşılaştık, güzeldi. Veda ediyoruz, bu da çok güzel. İyi yolculuklar arkadaşlar!" Kadehini bitirdi ve sofrayı bize emanet edip gitti. Haydi gidin artık, yok mu işiniz gücünüz? Olur mu öyle şey diyerek oclud, hepimizi susturdu. Şaka yaptım, hepimize kurur duyuyorum iyi ki geldiniz, çok mutlu oldum. Firsatın olursa uğrayın yine, bir süre buradayım belli. Ağır kesiciler izin verirse şu kitapları bitireceğim, bir de söz verdim eski bir öğrencime, yarın kısa bir röportaj yapacak benimle. Fotoğraf çekmeden, sadece ses kaydı dedim kabul etti. Doktorun uyarısına uyduk, dokunmadan uzaktan selamlaşarak ayrıldıkaynandan.

İki gün sonra ölüm haberi geldi. Röportajı dediği, hakikatten eski bir öğrencisine rica etmiş, ölümünde paylaşılacak üzere bir ses kaydı bırakmış. "Önce ve özellikle rica ediyorum tören falan yapılmaması, lütfen. Sıradan yolcu emellerinde ne yapıyorsa o kadar. Kimse hayatımı zorlaştırmamasın. Bu bir vasiyet falan değil, hiç semvem dedi şeyleri. Bu bir veda. Hayatıma dokunan herkese heyecanla teşekkür ediyorum. Bir yolculuk daha diye düşünün, hatırlamak isterseniz sevdiğim şiiirleri okuyun yeter. Bilirsiniz şairlere hep hayırdım." Yedi sekiz dakikalık bir kayıt, yine bir veda ustası kıvamında, bilgece. Söylediği gibi yeni bir yolculuğa çıktı ve belki de kendi ırgının son parlıtısını bulana dek yola devam edecek. Bize kalan şiir okumak şimdi, belli ki vardı ustamızın

"İnsanın asaletle sinandığı andır ayrılık. Veda etmeyi basit bir şey sanmayın."

Çocukluğumun sofrası KAFA demiştin bir zaman önce. Şimdi bu sofranın üstüne tastamam yine öyle. Nice yıllara KAFA.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteoy.org>

Menmet Ali & Akşamsefası

GERİ DÖNÜŞÜM

macera asıl şimdi başlıyor

Bilgisayarların insanın başına ne sorunlar açacağı? Ay'a gidildiğinden beri hep gündemde. İnsan kendi yaptığı makineye teslim olup kontrolü teslim eder mi? Yoksa üst insan hep bir üst seviyeye geçerek mi ilerleyecek?

Halley kuyruklu yıldızın "dünyaya çarpıp yok etme" tehdidinden sonra dünyanın en büyük toplu korkusu "Y2K" olarak adlandırılmıştı. Klasik Amerikanca kısıltıma mantığıyla, K kilo yani bin, Y de year/yıl olarak kodlanmıştı. Yani 2000 yılı. Milenyum ya da iki bin yılı böceği, faciası, kaosu... gibi eklemelerle de zenginleştirilmişti. Yaşı kırkın üzerinde olanlar bu kısıltımayla 98 sonrası iki yıla yakın bir süre her gün dozu artarak duyduklar. İnsanların iyi yovarlama, kırkinci ellinci yüzüncü yıl kutlamaları heyecanı koca bir bin yıl dönüşümünü yapacak; tanıklık edecek olmanın heyecanıyla tavan yapmıştı. Daha 30-35 yıl kala insanlar her alanda bu yıl dönüşümüne hazırlanıyordu. **Uzay üssü 2000 dizileri, "iki bin" ibaresi içeren markalar, modeller, kokteyller, binalar, siteler, havaalanı salonları, hatta sigara markaları (Tekel 2000) bile çıkmıştı.** Aina bunların arasında bir tanesinin çok özel önemi var. Stanley Kubrick ile Arthur C. Clarke tarafından 1968'de yazılıp yapılan (Türkiye'de ilk defa 1973'de Uzun Macerası adıyla gösterilen) tarihi "2001: A Space Odyssey" filmi.

Film, ilk yirmi beş dakika insanlık tarihini, yaratılıştan başlayarak erişimcisi sayış bir monotonik peşine düşerek anlatır. Richard Strauss'un "Boyle Büyüde Zorluk" müziği dahi her unsur tek tek, ince ince kodlanmıştır. Her kare bizi nereye sürerdi. Ama en önemlisi, filmin aina unscunura dönüşen bilgisayar HAL karakteridir. HAL, adı bile özel ve akıllı isimdir. Amerikancada bir dönem bilgisayar anlamında jenerek kavram olarak kullanılan IBM markasını temel alır. Bu kısıltımayla dayalı markayı oluşturan her harften bir önceki harfi kullanarak HAL ismini yaratır filmdeki bilgisayar için. Hatta bu bilgisayarın yaratın kişiyin adı da "Chandra" idi. Hindistan da sıkı soyadı olarak rastlanan bu kelime, Hindizm'de ay tanrıasına verilen isimdir. Space Savası döneminin uzay savaşları, özellikle de Ay'i fethetme yarış-ırasında Ay'in önceliklendirilmesi ve kodlama için esas olacaktı. "İşinla beni Scotty", diyen Mr. Spock ve Kaplan Kirk başla olmak üzere bilim kurgu film ve dizilerinde "insan" hep baş roldeydi, uzayda karşısına çıkacak insansı, hayvansı veya daha acıyık her türlü mahlukata haddini bildirerek, hükmederler. İnsan mutlak galip ve hakimdir o dönemde. Ay, yüzüne merni saplanan resimlerle gösterilen Jules Verne hikayelerinden daha yakına gelmiştir. Zaten 1969'da da "Fethedilivercektir". Aslında Space Savası bu kadar sert bir rekabet yaratmasa ne olurdu bilimez ama gidiği işte. Hem de bugünün eğlenceli ve şaşırıcı benzetimleriyle söylersek, "hepimiz cebindeki telefonlardan bile düşük kapasitede" çok sürülü olanaklara sahip bilgisayarlar marifetiyel Bilgisayar uzayın adeta kilididir. İşte 2001: A Space Odyssey'de de kilit HAL'dir. Yani bilgisayar. Bir kontrolcen çıkar, kontrolü elde alır. Artık uzay bu uzay gemisi de onun hallerine bağlıdır. HAL insan beynini ve faaliyetlerini taklit edebildiği için mükemmel sayılsa da bir anda "düşümsallaşabilir". İnsan olarak rakip gördüğü bir astronotla uzayın karanlıklarına bırakıveriyor. Hatta David Bowie bu durumdun esinlenerek "Space Oddity" şarkısında, uzayda kaybolan bir astronotun hikayesini anlatıyor.

Yani bilgisayarların insanın başına ne sorunlar açacağı, gidildiğinden beri hep gündemde. İnsan kendi yaptığı makineye teslim olup kontrolü teslim eder mi? Yoksa üst insan hep bir üst seviyeye geçerek mi ilerleyecek?

**Günün
gereklerine göre
şekillendirilen
yapılar, bir
anda insansı bir
duygusallıkla, o
yapıları yaratanları
yutar mı?**

"Y2K", işte bilgisayar ağlarının insanların başına bir işler açacağı gerçeğinin ilk örneği. Hem de onu yapan, programlayan insanlar yüzündün. Korkulan tarihin de yeni bir yıla, yüzyıla değil, yeni bir "bin yıl'a girmenin kabusa döndüğü 31.12.99 gece yarısı ve sonrasında. 31 Aralık 99 gecesi 24.00'te olacaklar. Küküldüsin kırk yıl kristal ayakkabısını merdivenlerde düşürüp, arabasının kabaak, altınların farenye dönüşmesinden önce yakalanmasın gereken dönüş saatinden daha fazla tehlikelidir. Aslında tehlikenin çok büyük bir bölümünün sebebi çok da basittir. Zamanında veri depolama maliyeti görece çok yüksektir. Hem-veriyi minimum ifadelerle tutmak hem pek de geniş olmayan yer kapasitesini idareli kullanmak hem de maliyetleri düşük tutmak gerekir. Bu yüzden yıllar sadece iki hançyle kaydedilir. 1969 için 69, 1974 için 74 denimesi yeterli görülmüştür. (Pek çok gençin dönüş yılını tek hançyle ifade etmesini karmaşasını neden anlamadığımız da buna bağlı herhalde.)

Yetmişlerde hatta altmışlarda bile yazılmış pek çok programın bu kadar yıl gereksinimi koruyacağına, surumde kalacağına kimsin ihtimal vermemişti. Kobayshi doğalsıyla ki hatırlı yıl alışkanlığı sürdürülmüş, ki ki doksanların sonuna doğru tehlikenin farkına varılmasa kadar O gece otomatik olarak 99'dan sonra 00 gelecekti ama sistem onu 2000 yerine 1900 olarak algılayacaktı çok büyük glösi bir yerde yazılacak aksaklık, domno aklıyole her yeni çıkartılabilecek bir kaos yaratma yeteneğine sahip olacaktı. Özellikle dünyadaki banka ve sigorta sistemleri risk altındadır.

Üstelik sorun sadece bilgisayar donanım ve yazılımlarında değil içinde çiğ bulunan aşansor, istima/soğutma mekanizmaları, sağlık/hastane ekipmanları, havaalanları, uçakları, yıl sinyalizasyon sistemleri...

Aralık 98'de Birleşmiş Milletler duruma el koyup "Ortak yardımlaşma ve koordinasyon" merkezi kurdu. Herkes elindeki bilgileri paylaşmak zorunda kaldı. Ülkeler arası pek çok sistemin bütünleşmesi artık sorunların da çözümleri de ortak olması gerektiğini gösterdi. Sadece ABD çazım için 300 milyar 5 harcadı. Abartıldığı ithamları oldu da sorunsuz bir bin yıl geçiş yaşandı. Bu bir bin yılın takvimsel dönüşümü değil herkes için yepyeni bir "dünyayı ele alış biçim" nin başlangıcı oldu.

Bugün hangi dar görüşlülükler, miyopluklar, öngörme zaafıları pek yakında başımıza hangi işleri açacak öngörcek durumundadır. Günün gereklerine göre şekillendirilen yapılar, bir anda insansı bir duygusallıkla, o yapıları yaratanları yutar mı?

Risk ve tehlikelere karşı her konuda "güvenlik" kavramı en çok tartışılır. Dünyanın ve insanların her türlü versisini en geniş haliyle elde eden platformlar, onları kontrol etmekte pek geride ve yetersiz kalan regülasyon ve otorite arasındakı güç paylaşımın temeli varsayılacak güvenlik alıcısı neleri kısıtlıyacak? Kimin kimi karşı kimi kimden nasıl koruduğu belli olmayan kaostar kaçınılmaz.

Hala tek dayanar ortak akıl ve paylaşım gücü. Yani bilgisayarların insanın başına ne sorunlar açacağı, gidildiğinden beri hep gündemde. İnsan kendi yaptığı makineye teslim olup kontrolü teslim eder mi? Yoksa üst insan hep bir üst seviyeye geçerek mi ilerleyecek?

Meral Işık

paşa'nın konağı

Beş yaşındaydım. Kardeşim Kürşat benden iki yaş küçüktü. Yıllar sonra o zamanadönüp koşup oynadığımız, kam ağaçlarının arasındaki kameryede saklanıp aile fertlerinin ve askerlerin bizi buluncaya kadar yaşadıkları heyecan ve korkuyu izlemek... Her hafta sonu anneannemin çocukluk arkadaş, bizim "Cicianne" dediğimiz Şima Hanım'ın, Paşa'nın Konağı'nın konuklarıydık biz.

Dedemin Harp Okulu'ndan sınıf arkadaşı olan Kars 9. Kolordu Komutanı, o zamanlar "General" diye değil, "Paşa" olarak adlandırılırdı. Odedem ben doğduktan bir yıl sonra vefat ettiği için hatırlamıyorum onu. Ancak hem "Paşa Dede" dediğimiz "Paşa" hem de ciciannemiz olan Şima Hanım bizim aileden gibilerdi. Onlar da bizi çok sever, biz de onları anneanne dede gibi severdik.

Pazar günlerini iiple çeker, erkenden kalkıp ailece hazırları, bizi bekleyen araçla o zamanki adları Çamlı Köşk, Paşa'nın Konağı'na on dakikada ulaşırdık. Kapıda askerler bizi alır, konağın kapısında annemin, teyzemin elinden kopup konağın taş merdivenlerinde bizi bekleyen Şima Cicianne'nin kollarında bulurduk kendimizi.

Anneannem ciciannemylekahve sohbetine dalmıca annem ve teyzemden izin koparıp bahçedeki kameryede kardeşimle saklambaç oynamak en büyük keyfi biziim için. Birbirimizin arkadaşısadece ikimizdik. Askeri lojmandasadece bir oturur, asker abilerden başkasını göremezdik. **Gittiğimiz bu konak da askerler tarafından kontrol edilen bir alan olduğu için biz okul yaşına kadar arkadaş dediğimiz hiç bilemedik.**

Yemekler tüm ihtişamıyla hafta sonu aile yemeği olurdu. Herkes kurallara uymak zorundaydı. Biz çocuklar da büyükler başlamanın, "Buyurun," denmeden başlamayız, nasadan erken kalkamazdık. Bir defasında yemekte kuşbaşı etli bir yemek vardı. Şima Cicianne çatalıyla ağzıma bir parça et uzattı, ayıp olmasın diye aldım. Ancak mümkün değil yukarımadım. Yemek boyunca küçük hanım kız olarak ağzımın içinde

sakladım. Yemekten kalktığımızda anneme tuvalete gitmek istediğimi söyledim, gittik. Ağzımdan rengi artık beyazlaşmış olan eti çıkardım. "Bunu tuvalete atarsam günah olur mu?" diye sorduğumda güzelliği dillere destan gözlerini deşhele açarak "O küçük ağzında bir saat bu eti nasıl tutabildin?" dedi. "Ayıp olur, çıkaramadım. Sakız gibi çiğnedim. Onun için beyaz oldu," demiştim. Sofraya gelen yemekleri askerlerin pişirdiğini, servisi askerlerin yaptığını gördüğümde "Burada niye işleri askerler yapıyor?" gibi sorularıyla annemi ne kadar zor durumda bıraktığımı hatırlarım!

Aradan geçen uzun yıllar, Çamlı Köşk, Paşa'nın Konağı... Öğretmen okulundan sevgili arkadaşım Bilgi'nin sosyal medyadan paylaştığı fotoğrafla yüreğimde sakladığım duyularım depreşti.

Bu konağın hikâyesi, 1879'da Kars Rusları işgal ettiklerinde Çar II. Nikola, konağı karısı Katerina'ya yaptırmış. Katerina bu sarayda hiç oturmadan salgın bir hastalıktan ölmüş. Tamamen Rus mimaris tarzında kesme taşla yapılmış bir bina, Kars'ın Dereci adı verilen Kars Çayı'nın yan başında, çam ağaçlarıyla çevrili, Kars Kalesi'nin eteğinde, çevresinde Kars'ın ünlü hamamları, Taş Köprü ve önünden Susuz ilçesine giden ana yol geçmekte...

Susuz ilçesine öğretmen olarak atandığımda bu yoldan her geçtiğimde çocukluğumu anımsayarak durur seyrederdim. Şimdi çok uzaklarda kaldı, hayatta olmayan sevdiğim hayal gibi...

Paşa'nın Konağı'nın adı "Katerina Sarayı" olmuş.

Zaman, ne adına yapılanlara ne içinde yaşayanlara, yaşıyanlara baki... Baki kalan bu kubbeye bir hoş sada bırakılabilmeyiş.

doğru
bilinen
yanlış
kelimeler

Yanlış

Doğru

Romörk	Römork
Enterasan	Enteresan
Tasfir	Tasvir
Boy Pos	Boy Bos
Sükûthayal	Sukutuhayal
Dekaratör	Dekoratör
Megoloman	Megaloman
Mürüvet	Mürüvvet
Akrapol	Akropol
Tiyo	Tüyo
Suveter	Süveter
Tıraş	Tıraş
Zatüre	Zatürre
Afilli	Afili
Kapütülasyon	Kapitülasyon
Raslantı	Rastlantı
Herkez	Herkes
Stajer	Stajyer
Orjinal	Orijinal
Üvertür	Uvertür

Beş yıldır, herkesin yüreğine konan bir kelebek oldun

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rante.org>

Emrah Akbaş

Hep beklemeye geçiyor hayat. Madem beklemek hayatın vazgeçilmezi, o zaman sevdiğim şeyleri bekleyeyim dedim kendime uzun zaman önce.

Önce dokuz ay dışarı çıkmayı beklemeye başladım. Doğduktan sonra da hayatın önemli bir bölümü hep beklemek. Çıkardığın sesleri tam olarak anlamlandıramadığını ve en fazla "ingaaaaggg" sesiyinden oluşan oduğunuz zamanlarda mama beklersiniz. Mamayı yiyi umumi tuvalet ihtiyacın olmadığa o güzel gürlemeden oduğün için altına koyuyoruz ve bu sefer de bezini değiştirmelerini bekliyoruz.

Akfen biraz erip eğıtm alıma sesivine geldiğinde kimse elinden tutmadan solo beklemelerin başladı. Okulun sırasında, kantinin önünde, servise binmek için, türlü okulların kayt kuyruğunda, o okullardan birini kazanabilmek için gireceğin seçme sınavın yapılacağı hayatında hiç görmedigin okulun önünde, geleceğini belirleyeceğin düşündüğün ama oduğün sırada seninle hiç alakası olmayan kimi güç aşkılar ve sana hiç lazım olmayan kopyaların karalandığı okul sıralarında, koroları sınavın sonucunu öğrenmek için bilgisiyar başında öşeyimin satesini sürekli eğerleşken, ilk kezyaşadığın şehrin dışına çıkıp yaşamaya başladığın kentin çeşitli ulaşım kuyruklarında, bu sefer daha büyük olan üniversite kantinlerinde, staj için gittiğin şirketin fotokopi makinelerinde önünde, yemekhanesinde ve aslında başkasının girmesi gerekirken bir stajyer angaryası olarak senin beklediğin sıralarda, kocaman insan oduğünü düşündüğün ve belki bir aile kurduktan sonra sevdiğin yorulmadı diye bir kahramanlık yaparak onun yerine başka kuyruklarda...

Hep beklemeye geçiyor hayat. Madem beklemek hayatın vazgeçilmezi, o zaman sevdiğim şeyleri bekleyeyim dedim kendime uzun zaman önce. Diğerleri ben beklemesem de oluyor. Oduğunda veya geldiğinde beni mutlu edecek neler var? Onları beklemek en iyisi.

gölge

Bir yıl boyunca o gölgeyi beklerim ben mesela. Ağustos sıcakının tavan yaptığı, kimi derisi hiç benim gibi beyaz peynir renginde olmayanların sezişionlara serpe uzanıp *halim peyniri gibi kızarmaya başladıkları* o günlerde. *Oyle* sezişionun tepesindeki inadına küçük şeysiyenin gölgesini güneşin hakebine göre takip etmek eziyeti değil ikenlik. Kesinlikle o gölge değil beklediğim.

On metre ötesi deniz olan, sol yanımda zeytin ağaçlarının, tepemde çam ağaçlarının oduğu, ikinin ortakaşa yapımı olarak beni seninle ten güneşin koruyan gölgesi. Sandalyemi hiç kırdırtmama gerek kalmayacak kadar sabit ve serin o gölge. Yı boyu beklerim onun işte. Kitabımı okurken bir de tatlı tatlı esersedeğime keyfine.

Bekli arada rüzgâr durur, bunalmır. **Kitabın kaldığım sayfasına geçici olarak kıvrır, gölgeden gayet kahramanca güneş yûrur, bırakırım kendimi Kuzey Ege'nin ağustosta bile insanı karkırdatan denizine.** Çıktığımda bilirim ki gölğem beni bekler.

erik

En hevesle beklediğilerimin başındağaler can erik. *Oyle* kılısınun beş yüz liraya satıldığa haberleri çıktığı zamanı değil ama. Bollaşığı, en kütür kütür hâliyle tüm pazarlarda, tezgâhlarda arzi andım ettiğâ zamanı beklerim. Râkım ve benim en iyi arkadaşımızdır çünkü kendisi. Yı boyu ilâa kendisinin konuşuruz. Bir önceki yıl nerelerde buluştuğumuzna, nasıl yedim, hangisinin en iyi oduğünü, yazın sonuna doğru İzmir Gümüş Balık ta yedim ki kütür kütür oluşuna hayret ettiğimize o son erikler, o erik bahçesinin sahibinin geç bûyûşunler diye ağaçların üstünü nasıl örttüğünü hep analizir birirmişim. Sonra kavuşuruz yani malum malâ. Önce bir selâmlaşır, sonra iki üç geçir aramızdan rakyıla buluştuğorum kendisini. Rak bardağın dibinde, beyazlar kılısında eğıli görünümlü seyrederim bir müddet. İkinci dublen sonunda bardaktayınvarları gelir içine epeyırakı nüfuz etmiş erik. Eriğin tadıyla birlikte rakı da dağınca damakta, "İyi ki beklemişim" derim kadehimi. Godot'ya kaldırp.

tatlı

Kim beklemez? Ama ben en çok tatlıden, önceki planlama kısmını beklerim.

Yı boyu bin kez yaptığım uçak yolculuğünü bu kez tatil için planlamak bambaşkadır. Hangi saatte hangi uçak tipi gidiyorvaracağımıznoktayamasa. Bu önemlidir benim için. Her uçak tipinin rahat koltuğu başkadır çünkü. Uzun uçuşlarda bu hayati bilgidir. Ona göre koltuk seçimi yaparım. İndiğimiz şehride nerede kalacağız? Seyahat ve otel sitelerinde kendimi kaybederim en az üç dört hafta. **Araba kiralayacakaksak hiç acımam. En krallını, en çok kullanmak istediğimi bulurum. Mümkünse araba kiralamı şirketile yazılır, arabanın rengini bile seçerim.** Seyahat noktası ilk kez gittiğimiz bir şehirse yenecek yerlerinceşinden tespit eder, mümkün oduğunda oranın yerlilerin gittiği mekânlara gitmenin yollarını ararım. Varsa oranın bir lotaryası, sayısal lotosu falan, muhakkakoyunarm, önceden nasıl oyandığını öğrenirim. Böylece tatili geçmeden en az bir ay önce başlatmış olurum.

kavim

Ama byle bildiğin kavimlardan değil. Hırsızalmaz veya hırsızalmaz kavunu. Ege yöresinin ürünüdür. Temmuz gibi kırmaya başlar. Şekli bildiğin kabağa benzer. Rengi beyaz olur. Şekli ıtırıyla kavundan başka her şeyi andırığı için hırsız bile almayacağı düşüneler tarafından kendisine bu isim uygun görülmüştür. Özellikle Kankale-Bursa yolunda tarla kenarlarında traktörlerin üzerinde satılır. Ben bir yıl boyunca o tarlaların kenarına arabamla yanaşmayı beklerim. "Bunları içine dundur ma gıyma için alıyola," diyen amcaya kendisinin benim rakı arkadaşım oduğünü söyleyince genelde bonus olarak bir kavun daha kazanırım. Şekil olarak hiçbir şey benzemeyen bir arkadaşımız muhtemelen hayatınız boyunca yediginiz en iyi kavun olabilir. Kesince kavunun o turuncu kırmısdaki koyu turunculuğâ inanamayacağınız, yediginiz zaman tatlılığı karşısında saygı duruşunda bulunacağınız bir lezzettir. Zaman zaman büyük şehirlerin marketlerine, pazarlarına da geldiği olur. Bilenlerhemen alir, bilmeyen uzaktan burnun bükür. Bilmelzer bizim gibi kavun manyaklarının onu bir yıl boyunca beklediğini.

kitap seçmek

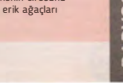
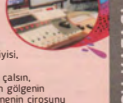
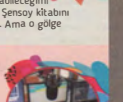
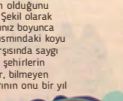
Bu da en az tatleçmek kadarışta beklediğim anlardandır. Tüm planları yapıp seyahate birkaç gün kala yıl boyuncakenara ayırdığım kitaplarımarasına dalarım. Alır almaz okumak istediğim ama özellikle tatil için ayırdığım, tadını karşıçarakokumak istediğim kitaplarım vardır benim. Yeni kitabını çıkarsın diye hevesle beklediğim yazarların hemen okumama kıymadığımı bu kitapların bir sıraya dizer, vaktimi hasaplar, kaçını okuyabileceğimi kestirmeye çalışarak kantama yerleştiririm. Yeni bir Ferhan Şensoy kitabını beklemem o kadar mesela. O kadarnı yûreğim kaldırır. Ama o gölge işi sakladığım kitaplarım hep vardır benim.

eyil

Tatilin sonuna doğru yani ağustosa sonlarında kıpırtı başlar bende. Bir nevi kurtlu olma durumu da diyebiliriz buna. Ömrünün 26 yılını her gün mikrofonta konuşarak geçirmiş biri için bir ay susmak bir yerden sonra zordur çünkü. Dolayısıyla eyil demek mikrofonta yeniden kavuşmak demektir benim için. Gündem takibinin içine düşmek, her gün olana bir öndenkinden çok şaşırabilmek ve bu duruma şaşırabilmeyi ayrıca şaşırabilmek, müthiş yaratıcı dinleyici mesajları içinde kendini kaybetmek ve en iyisi, her gün yeni bir şeyler öğrenme olasılığı.

Eyilü böyle beklerim içten ben. Sabah 7 olsun, şarkı çalsın, mikrofon açlısın, insanları yuvarsın, ağustosta sebeplendiğim gölğün orada sesim duyulsun, traktöründe kavun satan amca o senenin cırosunu hesapladıgı kahvede beni dinlemelerine hiç aldırış etmesin, erik ağaçları yeni meyvisi için zûc topların, en kitaplarda... <https://ranteoy.org>

**Ömrünün 26 yılını
her gün mikrofonta
konuşarak geçirmiş
biri için bir ay
susmak bir yerden
sonra zordur.**

arktik'e ilk türk bilimsel seferi

**Kuzey kutbuna ilk Türk bilimsel seferi
İş Bankası'nın desteğiyle gerçekleştirildi.**

Türkiye'den bir grup bilim insanı, dünya küresel iklim değişikliğinin en fazla etkilediği yerlerden biri olan Kuzey Kutbu'na "İlk Türk Arktik Bilimsel Seferi"ni İTÜ PoLReC liderliğinde gerçekleştirdi. Bankacılık faaliyetlerinin yanı sıra hayata geçirdiği sosyal sorumluluk projeleriyle de topluma değer katan Türkiye İş Bankası, Arktik'e yapılan İlk Türk Bilimsel Seferi'nin sponsorluğunu üstlendi. Bilim seferi sırasında;Arktik deniz buzı tipi gözlemleri ve analizi, deniz buzı yersel ölçümlerinin uzaktan algılama ile doğrulanması, Arktik denizcilik meteorolojisi, gökyüzü kalite araştırması, kalıcı organik kirlenici örneklerinin alınması, mikroplastik araştırılması, biyörünleştirme çalışmaları yapıldı ve 80 Kuzeynoktasınavarış gerçekleştirildi.

Bali: "Sefer, bilime katkının yanında gençlerimiz için ilham verici bir başarı öyküsü"

İş Bankası Genel Müdürü Adnan Bali, projenin duyurulduğu basın toplantısında bilimsel ve akademik araştırma programlarının geliştirilmesinin ve kurumlarca desteklenmesinin ülkemizin geleceği ve toplumsal gelişim anlamında çok önemli olduğunu vurgulayarak, şöyle konuştu: "İş Bankası, 100 yıla yaklaşan tarihi boyunca, faaliyetlerinde her toplum yarınını gözeten, gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakma misyonunu üstlenen, öncü ve rehber bir kurum... 'Türkiye'nin Bankası' olarak Arktik'e yapılan 'İlk Türk Bilim Seferi'ne verdiğimiz bölüşme geniş kapsamlı destek de sosyal sorumluluk konusundaki bu bakış açımızın başka bir yansıması... İlklerin bankasıyız, Arktik'e yapılan 'İlk Türk Bilimsel Seferi'nin bir parçası olmaktan, bu çapta bir bilimsel çalışmaya destek vermekten gurur duyuyoruz."

Arktik'in, buzulların altında pek çok bilinmezliği barındıran, bu yönüyle de bilim dünyasının ilgisini çeken alanlardan biri olduğuna dikkat çeken Bali, "Seferle katılan bilim insanlarımız, farklı üniversite ve kurumların da dâhil olduğu 40'ın üzerindeki araştırmacının ihtiyacı duyduğu bulguları da topladılar. Bunun yanı sıra Arktik bölgesindeki sonraki çalışmalar için gerekli izinler, prosedürler konusunda önemli bir hafıza biriktirdiler. İkiler hep zordur, ama yol gösterici olması açısından da önemlidir. Elde edilen tüm bilgilerin, önümüzdeki dönemde akademik dünyamızda bu alandaki çalışmalara katkı sunacağına ve çarpan etkisi ile başarısının yıllara yayılacağına inanıyorum" dedi.

Özsoy: "Sürdürülebilir gelecek için Arktik'teki araştırmalar büyük önem taşıyor"

Bilim seferine liderlik yapan İTÜ Denizcilik Fakültesi Öğretim Üyesi ve İTÜ Kutup Araştırmaları Uygulama Araştırma Merkezi Müdürü Doç. Dr. Burcu Özsoy ise dünyanın sürdürülebilir geleceği için Arktik'teki araştırmaların büyük önem taşıdığını vurgulayarak, Türk bayrağını Arktik'te dalgalandırma onuruna eriştikleri için duyduğu mutluluğu dile getirdi. Konuşmasında, bilim seferi sırasında gözlemlerini ve araştırma sonuçlarını paylaştan Özsoy, "Arktik'te yaptığımız birbirinden değerli farklı üniversite, kurum ve kuruluşun, dünya için büyük önem taşıyan bilimsel çalışmalarını Arktik bölgesinde icra ettik. Bu çalışmalar bilimsel yayımlar ile de başlandı, sürdürülebilirliğini sağlayacağız. Alınan veriler ve örneklerin, bilimsel olarak incelenmesine hemen başlanacak olsa da hem laboratuvar incelemeleri hem de bilimsel yayınların basımı uzun zamanlar almakta. Türkiye'nin böyle bir adım atması için tam destek veren Türkiye'nin Bankası'na teşekkür ederim."

KAFKA'da bir sayfam var. Karanlığım da aydınlığım da bu sayfada. Şeytanım meğim, çocukluğum yetişkinliğim, hastalığım sifam, var oluşum yok oluşum bu sayfada. Seni seviyorum KAFKA. İyi ki içimi burada döküyorum.

Gökhan Çınar

mavi

Tüm uykusuzluklarım "keşke"yle başlıyor artık. Gözümden kaybolmaya başladığında keşke daha fazla görseydim seni. Sessizleştğinde başımı kalbinin üstüne koyup içini dinleseydim keşke.

Mavi, sen şimdi yaşasaydın kırka beraber merdiven dayayacaktık. Ben urmandığım merdivenlerden düşmeyerdim. Düştiğümde bu kadar yaranalanmayacaktım. Sirtına yaslanır, koluna tutunur, dostluğunda iyileşirdim olsaydın. Bu kadar yalnız kalmazdım. Bu kadar anlamsızlaşmazdım. Ben ölümlü bitirip geçeceğinden hiç şüphem yok inan. O yüzden o cennetlerini de yanna alıp gel yanma. O yüzden hangi cehennemdeysen gel buraya. Başka hayatlara geçtiysen oradan seslen bana. O toprağın altında yok olursan topla kendini, çık dünyaya. Yokluğun dünyasında varlığını sürdüremiyorum. Gittiğine inanmadığım için yasını bitiremiyorum. Hadi gel Bir yolunu bulursun sen. Biz yıkık şehirlerde yol yaptık daha önce birbirimize. Zifiri karanlıkta ışık tuttuk yolarmızda. Bitti derken başladığımız oldu. Yok denilene yer etmeyi biliriz. Biz yaparız Mavi. Hatıralar Ben yaş aldıkça ağırlaşan bir kaya parçasıydım. Sen yaşadıkça hafifleyen bir kuş tüyü... Ben yamacandıydım. Sen omuzlarımdaydın. Başka başkaydık. Birbirimizi tamamlardık. Anladık ruhlarımızın halinden. Ben yerimden kıpırdıyamıyordum şimdi. Sen uçtuğun yerlerden geri dönmeyen bir yolunu bu lütfen. Çocukluğumu, kardeşliğimi, maviliğimi, seni çok özleyorum. Mavi, insan suçluyoru kendini. Biliyor musun? Bir şey yapabildim belki diyorum. Kayıp gittiğin ellerime bakıp, elmden bir şey gelir miydi diye soruyorum. Ölenle ölümlüyör olması hayatta kalmamı çok zorlaştırıyor. Tüm uykusuzluklarım "keşke"yle başlıyor artık. Gözümden kaybolmaya başladığında keşke daha fazla görseydim seni.

Sessizleştğinde başımı kalbinin üstüne koyup içini dinleseydim keşke. **Yaraladığını biliyordum. Ulaşabildiğim tüm ilaçlara, bulabildiğim tüm sarğı bezleri, yara bantları, bütün merhemlerle başını bekleyeseydim keşke.** Uykunu kaçırınları anlattığım geceyi hatırlıyorum, uyuymakalmıştım. Beni kaçış planına dahl ettiğin o say yaz seni yalnız bırakmıştım. O sen haftalarda iç çekilerini, dalıp gidişlerini duymuş ama anlamayıp hafife almıştım. Biraz daha sarılsaydım iyileştirebilirdim belki seni. Biraz daha gülümsetebilseydim keşke seni. Beraber bir iki duble daha içeseydik yaşırmışsın gibi. Sokaklara dökülüp sabahlasaydık... Annnnn evimde bir uzun kahvaltılı daha yapsaydık belki? Senin köyünün yollarına düşüp tekrar erzen olsaydık! Ya da şarkılarımızı biraz daha çalıp söyleseydik? Yaşırmışsın gibi geliyor. Ben seni nasıl kaybettim Mavi? Sen bu masmavi hayabını nasıl kaybettin? Yarızın bütün seslerinden şarkılar yapsaydım, gitmeseydin. Kையın bütün renklerinden mavine katsaydım da sen tükenip birmeseydin. Umud bulurdum ben sana. Şifa getirirdim. Ben şans daha koparık alırdık bu hayattan birlikte. Nasıl oldu da olmadı?

Seni arıyorum Mavi. Seni çok arıyorum ben. Gülsünüzüm çok kalabalık, tonunu bilemiyorum. Gülsünüzüm çok kalabalık, tonunu bilemiyorum. Çok insan var, kayboluyorum. Kalabalıkta sana

Yokluğunun dünyasında varlığını sürdüremiyorum. Gittiğine inanmadığım için yasını bitiremiyorum. Hadi gel

benzettilerim var. Yüzleri önce sen oluyor bakınca. Umutlanıyordum. Sonra acımasızca kendilerine dönüşüyorlar. Sana benzenis diye uğraştıklarım da var. Senden konular açıyorum, seni anlatıyorum, senli anımlar yükliyorum. Olmuyor. Olmadıkça daha çok sensiz kalıyorum. Hayat sürüyor Mavi. Bazen kendisi akıyor, bazen ben itekliyorum. Kardeşin Ali, bölümden bir kıza aşk olmuş. Sabaha kadar yazışık geçen gece. Bayramda sizinkilere uğradım. Annen hayata tutunamasa da dokunabilmeye başlams. Reçel yapmışt senden sonra ilk defa. Tadı çocukluğumuz gibiydi. Şans'ın yedi tane yavrusu oldu. Onlarla oyalanıyordum. Yeni Türkü konserinde "Başka Türlü Bir Şey" dinlerken çok istesem de ağlayamadım. İstanbul'da geçen yaz parçaları, bulutlu ve umutlu geçti bizim mahallelerimiz. Fena değildi. Çocukluğumuzda beraber iç izlediklerimiz film desem hemen hatırlarısın, Aslan Kral. O tetrakar geldi sinemaya. Senin için de izledim Simba'yı. Maçları eskisi gibi izlemiyorum. Yine zam geldi diye sigarayı azaltmaya çalışıyorum. Çok bir yerlere gitmedim evden çıkıp bu ara. Beraber kamp yaptığımız dağlarda ağaçlar kessidi. Evi, şehir, ülke, dünya nefes alışverişinden daha hızlı tükeniyor. Seni düşünerek yavaşlatmaya çalışıyorum. Bu aralar eski bir dostla sarılır gibi "Her gün bir şey daha biter. Giderek acı vermez biten şeyler" şarkısına sardım. Hissizleştiyorum Mavi. Hissetmeyerek akıl sağlığımı koruyorum. **Yapayabilmek için duygularımı üzerini gündelik meselelerle örtüyorum. Açarım kendimi kaybederim diye korkuyorum.** Sen kesin hissediyorsundur beni bir yerlerde. Buna inanıyorum. Buna inanmak iyi geliyor.

Mavi! Çok güzel bir çocuksun sen. Masumiyetinde kaybolmayı, aidiyetinde var olmayı özleyorum. "Boşer be oğlum!" demeni, zamansız ve konuşuluz iyi gelmeni özleyorum. Üstümdeki gölgene sığınmayı özleyorum. Yüksüzülüğünün altında kalmayı özleyorum. Sen oradasın, ben buradayım. Dralarla buralar arasındaki şeffaf duvarları geçecek bir yol arıyorum. Çünkü yakın olduğumuz biliyorum. Buluşacağımızdan emin olduğum için yaşıyorum. Bazen isyan ederek, bazen hissetmeyerek hayatımla baş ediyorum. Ama umudumu kesmiyorum. Senle ben farklı parçalarından bir bütünek, hayat ve ölüm de öyle olmalı. Ben bazı geceler öldüğüme göre sen de bazı sabahlar yaşıyor olmalısın. Benim mavi kardeşim! Eski günlerdeki gibi buluşalım olur mu? Ben sizizn yolları henüz biliyorum ama ölümlerimin karanlığında sen çok karışma. Şarkılarımızdan söyle, ısıklı çal, gülümse ve konuş benimle. Sen bu tarafa geçtiğin sabahlarda kırklara dayadığımız merdiveni tut. Açık bırakıyorum pencereleri bak Gülsünüzüm tüm sabahlarımin sonunda

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://ranteey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Dilan Bozyel

bir yazı oku. ağlamaktan vazgeç.
hayatın değişsin vesaire, vesaire.

KAFA
5
AÇINDA

Bes yıl içinde saçlarım altı renk, bavulum kırkaltı şehir, kameram sekizbindört yüz, ruhum yediyüzimiyen his gördü. Bu gelişim için KAFA. Örgünüm hep hayatımdaydı, her ay burada sizlerle buluşmak özel ve değerli. Nice sayılara, gözlemlere buluşacak kelimelerim ve fotoğraflarım ile hep birlikte!

Aylar sonra düşünceleri kelimelere dönüştürdüm - tıpkı kendimi, maskelere sığınmamaya dönüştürdüğüm gibi. İnsanları seven ama kapsama alanına girdiklerinde varlıklarından rahatsız olan bir kertenkele olduğumu gördüm son zamanlarda. Sırf bu yüzden, bu yazıyı yazabilmek için, açık havada kalabak bir yere gittim.

Güneşin batmasını bekledim. Gri bulutlar oluşturuşu gökyüzünde yağmurun ilhamına inandığım talihimle. Bir yavru kedi miyavlıyor yan masanın altında, annesini arıyor olmak. İnsan sesleri var, durmadan konuşuyor herkes, buna ihtiyaçları var. Ağaçlar ne şaşıp, konuşmaya ihtiyaç duymadıklarından. Karşı masada bir çocuk var, hemiz bebekliğinden sınırlım. Çığlık atıyor. Ardından güllüyor. Tekrar çığlık atıyor. Anlaşılmaz! Çocuk yine çığlık atıyor ve nefes almadan kıkırdamaya başlıyor.

Kendi içimizde yaşadığımız Stockholm Sendromu'na eşlik eden Lima Sendromu'yla özgürleşebilir belki de. Özgürleşmek bir bayrak altından sığınmak değil, o köşme beni ilgilendirmez. Homofobiklerin iğgadüsünü maskelerek açığıladığı Mevlana Celaleddin-i Rumi'den mi ilham alırsınız. Pablo Escobar'dan mı bilemem ama bir bebek gibi özgürleşebiliriz, personalar yaratmak verdiğimiz bir kalemle. Özgürlüğün kırılganlığı, gül bahçesine ulaşılabilirsin. vesaire, vesaire...

Bir bebek fotoğrafını çekmeye hazırladığınızda, vizörünüzden bakarken bebeğin bir sonraki hareketini anlarsınız; aniden gülmeye başlar - gülmeye başlar, aniden ağlamaz - dudakları bükülmeye başlar. Nedeni nedir bu, yaş almakla maskesizlikten vazgeçip personalar yaratıp yaşamaya çalışmak? Korkulan ne? Varoluş biçimi mi? Yüzeyde kulaç atılanlar için yalnızca ela değil de sıyah gözli doğmuş olmak mı? Var gibi olmaya çalışmanın çilgin mücadelesini seyredenler ve bunun "Tarkındalığı"yla delirmemek için başgirsaklarına yüklenenler, hâlâ aramızdaysanız ses verin. size soruyorum bunu; siz neden korkmuyorsunuz kendinizden?

Bir ağustos akşamı, kalabalık için çektiğim bu yazıyı yazabilmek için. Günlerdir aklımda toparlamaya çalışıyordum, fotoğraflarımın yer olcumini kestirilememek için daha az kelimeyle derdimi aktarmaya öğrendim bu dergideki bes yıla. Önce konuyu düşündüm sonra fotoğrafı seçtim; annesinin ellerinde ağlayan vesaire fotoğrafı bir bebek fotoğrafı çekmiştim bir önceki yıl. Günlerim de meclisimim bu fotoğrafı.

FOTOĞRAFÇI KAFASI

BASİCİ
KİTAPIM

AYLIN KONTENTE KUL

Kurtlarla Koşan Kadınlar

Nazım Hikmet P. Eder
Çeviren: Nihal Atsız
Aygün Yayınları, 2019

En sevdiğim yeri:

Hepimiz vahşiye özlemle doluyoruz. Bu özlemim kültürel olaraka konayışmış pek az panzehiri var. Bize bu tür bir arzudan utanç duymamız öğretili. Uzattığımız saçlarımızı duygularımızı saklamak için kullandık. Ama Vahşi Kadın'ın gölgesi gündüz ve gecelerimiz boyunca pusuya yatmış bir halde hâlâ varlığını sürdürmekte. Nerede olursak olalım, arkamızda tırıs giden bu gölge kesinlikle dertayaklı.

TÜLAY GÜNAL

Uzun Sürmüş Bir Günün Akşamı

Nazım Hikmet
Çeviren: Nihal Atsız
Mente Yayınları, 1970

En sevdiğim yeri:

Temizliğin ateşle yapılması gerekmediği hiç. Belki iyi, belki kötü. Ardından yağmur yağdı, saatlerce, sel götürürcesine ortalığı. Ağaçların altı göl oldu. Şarkılar arttı. Anılı olacaktı şarkılar. Olmayacak bir şeyi, Tuna'nın akmağacağını, akmtan vazgeçebileceğini söyleyen şarkılara karşılık veren, utuklu şarkılar...

ÇAİHAN ÖLÇEK

Aylak Adam

Nazım Hikmet
Çeviren: Nihal Atsız
YKY, 2012

En sevdiğim yeri:

Rahatsızsınız. Hem ne kolay rahatlıyorsunuz. İçinizde boşluklar yok. Neden ben de sizin gibi olamıyorum? Bir ben miyim düşünen? Bir ben miyim yalnız?

ALKAN GÜNDOĞDU

Hayvan Gırtlığı

Nazım Hikmet
Çeviren: Nihal Atsız
Can Yayınları, 2001

En sevdiğim yeri:

Diğardaki hayvanlar, bir domuzların yüzlerine bir insanların yüzlerine bakıyor; ama onları birbirinden ayırt edemiyorlardi.

Senin basıcı kitabın hangisi?

En sevdiğim yeri seğ.
ucukkitabim@kafadergi.com
Neden bir parçe fotoğrafını da ekleyerek
gönderiyorsun? Bu sayfada yayımlanabilir!

Hazırlayan: Pinar Akal

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteley.org>

Celil Nalçakan

an'lar anlar

O kadar çok alkışladım ki seni, sen giderken...
Dayanamadın...
Kulisten döndün...
Bir şarkı daha söylemek için...
Hani vedayı pekiştirecek,
en fazla bir şarkı kadar sürecek,
son bir sevmiş anı için...
İçime en büyük parçanı bırakıp,
bana bu yazıyı yazdırmak için...
Aynı geceye, başka şehirlerde sızmak için...
Sana katılıyorum canımın içi eski sevgilim...
Bence de son şarkı için sezen aksu,
şahane seçim...

Belki doğru belki yalan...
Her göçmen kuş,
gideceği son şehri,
kanadının altında taşır...
Ben inandım,
sen de inan...

Ah canımın içi eski sevgilim...
Baştan beri biliyorum,
gideceğin son şehir olmadığını...
Ama,
hayatında hiç şehirlerarası otobüse binmemiş birine
nasıl anlatılır ki
bir mola yerinin dramı?
Sen, bende yarım saat kalırsın,
Ben, bir ömür yarım sanırım seni...
Bir ömür bende kalacağını sanırım,
Sen o ara gitmek için benzin alırsın...
Gittiğinde, benzim solar,
Anlamazsın...
Beni bir tek,
benden sonra duracağın mola yeri anlar.
Paketindeki son sigara anlar...
Kapıdan çıkarken bakışılan his anlar...
Beni, an'lar...
Anlar.

**hayatında hiç şehirlerarası
otobüse binmemiş birine
nasıl anlatılır ki bir mola
yerinin dramı?**

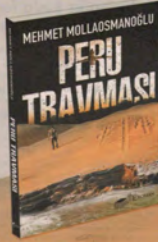
Mehmet Ali & Akşamsefası

GERİLİMİN TADINI ÇIKARIN!

PERU TRAVMASI

Mehmet Mollaosmanoğlu
Roman, 400 s.

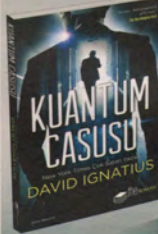
Amazon Nehri murder bir güne uyanı
o satılık. Çünkü Voodoo büyülerinden
Amazon şamanlarının ceset asma ayinlerine
kadar uzanarak yitirdi ilimleri, bildiğimiz
kitapları yazmadı, hiçbir aktarılmadık
ve biz kavraysız diplomatlar aldık.
Öğrendiğimiz zanneden unuttular,
aklınız, şuurumuz ve bilincimizin
muhtemelen yumurtası izlenimlidir. Sonra
ne oldu? İnsanlar hastalandı, insanlar
savaşçı, insanlar ahlaksız, tıne sonunda
tümü birden bağlanmış atlar gibi
hırsızlaştı. İnsan düştü, doğa düştü,
dünya düştü, gökyüzündeki melekler düştü.
Ve enson o uçak düştü...

KUANTUM CASUSU

David Ignatius
Roman, 368 s.
Türkçesi: Merve Özcan

New York Times çok satan yazarı David Ignatius'in
kaleminden çıkan, günümüzde yaşanan yüksek teknoloji
silahlarına yarıpna dayanan Kuantum Casusu,
okuyucularına hayal gücünün sınırlarına dınayacak
heyecan verici bir gerilimle süslenmiş sofistike bir
kedi fare oyunu sunuyor.

Daha fazlası
www.thekitapyayinlari.com'da
indirilebilir.
indirilebilir.thekitapyayinlari.com

thekitapyayinlari

thekitapyayin

thekitapyayinlari

the ROMAN

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

Zeki Kayahan Coşkun

pantolonum olmadan asla!

Nasıl girecektim saunaya? İç çamaşırla girsem ayıp mıydı? Yoksa yine çişlik mi olurdu? Açıkçası ergenliğimin kahramanının karşısına bu şekilde çıkmaya hazır değildim.

Mükremin Çitr... Lise yıllarımızın televizyonda seyre değer nadir işlerinden Bir Demet Tiyatro'nun delikanlı abisi. Mükremin Abi ne derse hemen ezberimize yerleşiyordu. Biri gelip sinifta, "Dün ne dedi ayle 'Ben, kusura bakmayacağın diyorum, sen gözünü kurduran amıyorsun" diye repliğinden bahsedince, diğeri "Asıl 'Asuman... Sen şimdi vapura bineceksin, vapurun güvertesinden denize bakağsın ya... Üzülmeye işte bizim sevdamız o denizden daha büyük" nasıldı," der, Mükreminlerimizi yarıştırdık. Mükremin Abi'ye o ruhu veren, aynı zamanda Bir Demet Tiyatro'nun şahane (niyeşe şahane demeyi kendisine ayrıca çok yakıştırdığım) senaryo yazarı Yılmaz Erdoğan, Otogargara tiyatro oyununa da başladı.

Sınıftan beş arkadaş oyuna gitmeye karar verdik. Soğuk ve oldukça karlı bir kış günü sınıf arkadaşımız Kaan, babasının kahverengi Şahin'ini kaçırdı. Yoldayız. "Karda zordur yürümek" diyen Nilüfer, Şahin'in karda gidemeyişini gösterdi, şarkı sözü daha farklı olurdu. Kaçıyoruz, direğe, kaldırıma vs. çarpıyoruz...

500-600 metrede bir yürüyüş arabadan. Patınaj çeken araç tekerleklerinin altına montlatmış koyup aracı kardan kurtaracak yola devam ediyoruz. Nihayet BKM'ye ulaştık. Müthiş bir oyundu... Dönüş yolu daha da çileye dönüşe de değmişti. Aradan çok zaman geçti. Lise arkadaşlarımız geride kaldı. Kaan, Hollanda'lı her hamfemendile evlenip Hollanda'ya yerleşti, çocuğu oldu. Ben de ortaokul yıllarından beri düşlediğim gibi radyo programcılığına meslek edindim. Çalıştığım radyoda, Yılmaz Erdoğan'ın küçük kardeşi Deniz Erdoğan da radyo programına başlayacaktı. Bizi tanıştırdılar. İlk andan itibaren, birbirimize kanımız isandı. Deniz'in programına dâhil olup heyecanını paylaşmam, yaymın sonrasında çorbaçı buluşmaları, Yıldırım ve Hilmi'nin stüdyosunda sabahlamalar, kıstılı çevrelerinde kullandıkları "Leşçüğü"yi bana da öğretmiş derken iyi arkadaş olmuşuk. Bir hafta sonu Deniz ile telefonda konuşurken "Abimdeyiz, sen de gelsene, tekliyle kendimi Yılmaz Erdoğan'ın evinde buldum. 'Merhaba kardeşim,' dedi Yılmaz Abi gülümseyerek... 'Deniz iyi adam seçer, sen de gelsin,' diye ekledi. Odağın davranışına çalışıyordum. Sanki her gün Yılmaz Erdoğan ve benzerleriyle tanışmışım gibi sakindim. Mükremin Çitr, bir oyun karakteriydi, aman ha bir top kırma Zeki'di... Üstelik Çitr, iyi adam seçer" yükü de omuzlarımdaydı. Deniz "Zeki'nin kitapları da var abi," deyince Yılmaz Abi "Öyle mi?" diye sordu. "Evet, benim de var," yanıtladım işte bu," deyip bana sarıldı. Güzel bir kadro vardı evde.

**"Çıkarmayacak mışın üstündekileri?"
Saunaya kıyafetleyle
giren bir geri çekiliye
sorulabilecek en
basit soruydu.**

Bir ormandır KAFKA dergisi. Toprağa atılan birkaç tohumla serüveni başlayan, yeşeren, her türden ağacıyla gittikçe büyüyün... Nice beş yıllara.

Rahmetli Erdal Tosun; Eyvah Necdet de oradaydı... Sohbet, şakalar derken birden salonda top oynamaya başladık. Hep böyledir zaten, erkekler kadınlardan çok daha kolay ve yoğun şekilde eğlenebilirler... Vesilesi bazen aniden ortaya çıkan basit bir plastik top, bazen tavla, bazen bir iskambil kâğıdı olabilir. Ne maçı ama... Biraz terledikten sonra, sanırım daha da terleyp hakkını vermiyorduk ki Yılmaz Abi saunaya girelim teklifinde bulundu... Evin alt katında bulunan saunaya Yılmaz Abi, Deniz girmiş beni bekliyorlardı. Bir sorun vardı. Nasıl girecektim saunaya? İç çamaşırla girsem ayıp mıydı? Yoksa yine çişlik mi olurdu? Açıkçası ergenliğimin kahramanının karşısına bu şekilde çıkmaya hazır değildim. Bir taraftan Mükremin Abi "Sen şimdi saunaya donla gireceksin, saunanın önce dayanılmayacak gibi duran, sonra zamanla alışacağın sıcak tahtalarına oturacaksın ya... İşte senin bu hâlin komik lan, çok komik," diye kululağına fısıldıyordu.

Diğer taraftan Eyvah Necdet "Hamam böceklerini bilir misin? Hani yüz derece sıcaklıktaki fırında bile yaşamak için çabalayan hamam böceklerini. Bir hamam böceğinin bu çabasında şaşılacak bir şey yoktur. Lakin şaşırtıcı olan, hamam böceğinin seçici olmaması, her ortama uyum sağlamasıdır," diyerken bana haddimi bildiriyordu. **Sauna kapısının önünde, iki ara ile bir dere arasında volta atıp oyalanırken, Deniz "Hadisene," diye daveti peşinlikle, kendimi saunanın içine attım. Üzerimde çok pantolon ve tişört vardı. Oturdum. İyi yarından bakarsak, aşırı kadar sıkı sauna tahtası, çok olduğu için üzerinde, kucını hemen yakmıyordu. Şortla oturan Yılmaz Abi ve Deniz'e göre daha avantajlı bile sayılırdı. "Çıkarmayacak mışın üstündekileri?" Saunaya kıyafetleyle giren bir geri çekiliye sorulabilecek en basit soruydu. Deniz de bunu yaptı. Utancım, zekâmın hayli geride kalmasını sağlağı, aklımın sapacağını kaçırmıştım. İstesem de dönüş mümkün değildi. Fazla zor var mı diye sormayıyordum bile... "Yok," dedim... "Ben saunaya gende böyle girelim, daha hızlı ve yoğun terletirler." Deniz direkt de laf ağzından çıkmıştı bir kere... Yılmaz Abi "İsrar etme Deniz, neden olmasın, bu da Zeki'nin yöntemi," diyerek bireysel tercihimde ketkilese de o da farkındaydı bir şeyleri izah edemeyişimin. Daha hızlı ve yoğun terletmiştim sahiden. Birkaç dakika içinde çok pantolonumu ve tişörtümü zerre zerre kuruy kalmaştım. Sauna üreticileri için sektörde bir yenilik, bir açılım gerekiyor bu da değil mi? Saunaya giren ve donu giymiş olan birini tanıması, bir daha mümkün olmamıştı Yılmaz Abi'nin...**

turgut uyar uyandıığında*

Turgut Uyar uyandıığında
hayal kurma hastalığına yakalanırsın içlisinden
bir bakarsın denizin avcundan gemiciler dökülür
bir bakarsın göğe bakma *durduğuna* yalnızız
ağıt toplaya toplaya varırken geçmişimize
şiiir sevincinin önünde yürütürüz öfkemizi
tokluk ayıp, açlık çoğunlukta*dır* çünkü

Turgut Uyar uyandıığında
son rüyaya bir delik açıp öyle başlar işine sabah
derisinden buğular çıkan ıslanmış bir atla
karşılaştırır bir çocuğu
susuz bir yazın intikamını almak için
güz mevsimi yağmur avlamaya gider
hüzünlü olmak için "ağlama ustası" olmak gerekmez
bir kadının gözlerine bakıp şiire ara verilir
devam edilir sonra bir ateşin içinde
gitgide ısınan öpüşlerle

Turgut Uyar uyandıığında
ağzında eski bir bahçenin tadı
sabahın terazisi eksik tartar gölgesini
ne kadar yalnız olduğunu hatırlar hep
alacakaranlıkta herkesin sahipsiz olduğunu
"insan en çok sabahları aramaz mı sevdiği kadını"
yine de aşk dolduğunda gözlerine
bir yayla sütünün sevincini sağlar beyazlıktan

Turgut Uyar uyandıığında
bir başkaldırıyla kalkıp gider şiir
"Sakın başka kadınlara bakma" der
bir çiçeğin sapını birlikte dişledikleri kadın
ve nedense
bir kadını sevmeye hep memelerinden başlanır
herkes kendi elini tutmaya başlar
bir aşkın en verimsiz günlerinde
bilirsiniz anlamı kırıp dökmeden
sevmeyi beceremez şu sevgili şairler
ayrılık anında terziler son ütüsünü vururlar zamanın
ve bir gülün çoğalma macerası başlar
kan yaprakta phtlaşmadan

Turgut Uyar uyandıığında
suyumuzun yolunu kesenlerin üstüne yıkılır dağılar
dünyayı durdurana kadar *kağaları* deler incir ağacı
taşınan eski sahipleriyle gitmek için
aynı trene kaçak biner bahçesiz evler
tren düdüğünden değil
kanaryanın ötüşünden kaybolan sokak kedisi
içindeki şiirlere kimlik sorar polisler
bir kitabı durdurup
ve köşede unutulmuş hediye paketinin içinden
Madam Curie'nin laboratuvarı çıkar -yok artık-
ne yani, radyum polonyum falan mı çıkacaktır

Turgut Uyar uyandıığında
yıkıntılar arasından çıkarılan bir güneş saati
yeter yaz gününü anımsatmaya
şöyle bir kıyılarsanız, hafif hafif yanaşsanız
su içer gibi sevseniz, deniz gibi üğuldasanız
herkes baksa, görmeden edemese
iki komşu ada olduğunu şiirle aşkın

*Akgün Akova'nın "Şairler Uyandıığında" şiir
dizisinden, Turgut Uyar'ın dizilerini misafir ettiği ve
kendisiyle birlikte yola çıkardığıdır.

KAFA'dergisi beş yaşında mı? Şaka mı bu?
Demek KAFA'cılarla bunca yıl kafa kafaya
vermiş olmak kafama çok iyi gelmiş ki
zamanın nasıl geçtiğini anlamamışım.

Görüyorum ki samimiyetle, içtenlikle, renklerle, kâğıt tonları ve iletişimle sadece bildiren değil, okuyucusuyla konuşan da bir dergi oldu KAFKA... Biz yazarları için de yol ve yoldaş, eşsiz bir yuva. Nice yıllarımız olsun.

KAFKA
5. YAŞINDA

Nilay Örnek

“Yaylada, verdiğim bir kitabı dört kere okuyan çocuk var”

O, tam üç yıldır köy köy, yayla yayla geziyor; kâh çalıştığı fabrikada işçilerle topladıkları paralarla kâh kendi çabasıyla aldığı, kimi zaman da arkadaşlarının ya da şimdilerde hiç tanımadığı insanların gönderdiği kitapları çocuklara dağıtıyor.

Adı Ahmet Yerlikaya. İşçi. 33 yaşında; evli ve dört aydır çocuğu. Ahmet Bey, şu anda yaşadığı Kahramanmaraş'ın Türkoğlu ilçesinde Anadolu Lisesi'ni bitirdikten sonra çok istese de maddi nedenlerle üniversitede okuyamamış, İstanbul'da yedi yıl bir reklam şirketinde, sonra da bir yıl Ankara'da çalışmış. Kahramanmaraş'a döndüğünde de bir süt-yoğurt-ayran fabrikasında işçi olarak çalışmaya başlamış. Arada pazarcılık da yapmış.

Üç sene önce bir kitap fuarında yeğenlerine kitap alırken, kendi köyünün okuluna da kitap alma fikri gelmiş aklına; pazarcıktan stanttaki tüm kitapları almış. Kitapları köyde bir sevinç dalgası yaratınca, bunu sosyal medya hesaplarından paylaşmış; paylaşınca da özellikle İstanbul'daki arkadaşları “Bizimkiler de götür” diyerek kitap göndermiş. İşte köylere kitap dağıtma aşkı böyle başlamış...

“ÇOCUKLAR YIRTIK KİTABA SEVİNMIYOR TABİ”

“Ben köyde büyüdüm. Kitabın yokluğunu, kitabın önemi biliyorum,” diyor Yerlikaya, “Çalışkuşu’nu da okumuşum, önemişim... ‘Şu köy okulunda öğretmen olsam, şöyle ders anlatsam’ diye hayal kurardım lisedeyken... Ben okuyamadım. Aksi de var ama genellikle köy evlerinde bir iki kitap bazen var, bazen o da yok. Çocukların kitapla nasıl sevindiklerini bir görseniz...”

Hakikaten bir görsen...

Ahmet Bey işi bir okur. Sosyal medyada da çok aktif; dağıttığı kitapların yüzde 99'unun oradan geldiğini söylüyor. “Şiz nasıl kitaplar dağıtıyorsunuz?” diyor. “Şize ne tür kitaplar geliyor?” Şöyleyanıt veriyor: “Herkes iyi niyetli biliyor ama bazen çok eskimiş 20-30 yıllık kitaplar, eski ansiklopediler geliyor. Sorun şu: köydeki çocukların çok azı, hele de ilk kez böyle bir şeyle karşılaşıyorlarsa kitabı kitap diye alıyor. Kitap onlar için önce ‘yeni bir şey’, ‘bir meta’, ‘bir hediye’... Onlar okuyana, alışana kadar böyle.Sonuçta 7-12 yaş arası çocuklar; onlara yırtık çok eski bir kitap verdiğimizde o kadar da sevinmiyorlar. Türk ve dünya klasiklerinden yararlanıyor. Selçuk Şirin de çok destek oldu. MIT’den hocası Canan Dağdeviren de; onun sosyal medyadaki çağrısının ardından binlerce bilim dergisi geldi. O kadar mutlu oldum ki... Edebiyat, hikâye kitapları hayal gücünü geliştirsin, bilim dergileri de ‘Acaba ben de yapabilir miyim?’ diye düşündürsün; bir ateş yaksin dünyamı...”

BALDIZ, ANNE, EŞ-DOST KURMUŞ DERNEĞİ

“Bana ‘Millet uzay madenciliği yapıyor, hâlâ köyde kitaba ulaşamayan çocuk mu var?’ diye yazarlar okuyor ama var, çok var...” diyor Yerlikaya. Geçtiğimiz günlerde ikinci defa gittiği yaylada, bir çadırda çocuğun, verdiği kitabı dört kere okuduğunu öğrenmiş. “10 kitap daha verdim o çocuğa. Elektrik yok, internet yok, çocuk okuyor,” diyor.

Üç sene önce nişanlandığı, iki senedir de evli olduğu Semra Hanım, özel bir bakıma ihtiyacı olan çocukları göktüğ dünyaya gelene kadar en büyük yardımcısıymış Ahmet Bey’in. “Hep benimle oldu. O da hanımlara gitti, konuşt, dağıttık kitapları... Ben heyecanlıyım; bazı olabileceğim aklıma gelmiyor. Ama mesela bir köyde beni jandarmaya sıkayet eden olmuş: ‘Örgüt kitabı mı dağıtıyor bakın’ diye... Okullarda zaten sorun yok, müdürlere gidiyorsun. Çoğu zaman Facebook’ta MEB sitesine falan yazıyorsun, ihtiyaç olan köyleri soruyorum, öğretmenler davet ediyor, gidiyorum. Ama artık aklılandım, bir köyde gidiyorsam da ya muhtara uğruyorum ilk ya da köyün ileri gelenlerini soruyorum; sonra çocukları toplayıp kitap dağıtıyoruz.”

Bu arada “daha resmi olsun, daha kolay olur, bağış yapılsa denetimden de geçer” gibi düşünceleri Ahmet Yerlikaya, iki sene önce bir de dernek kurmuş... İsmi Kitap ve Çocuk Derneği. “Dernek için yedi kişi lazım. Eşim, arkadaşım, kayınavalım, annem, ablam, baldızım ve ben kurduk işte. Şimdi internetten üye alabiliyoruz, 30 kişi kadar oluyor. Ama sosyal medya sağ olsun çok genç eğitimi bize destek olmak istiyor. Giresun’da ‘Amcamın arabası bende, ben köylere giderim’ diye biri, Adıyaman, Balıkesir’den insanlar var. Onlara kitap göndereceğim ki onlar da köylere götürsünler...”

“KİTAPÇI ABI GELDİ”

En sevdiği kitap, lisede okuduğu “Seferler”miş Ahmet Bey’in, şimdilerde Stefan Zweig’in Satranç’ını da pek sevdiğini söylüyor. “Hangi köylere gidiyorsunuz?” diye sorduğunda, Ahmet Bey’in ne kadarcık şartlarda çalıştığını daha iyi anlıyoruz. İlk iki sene otomobili yokmuş, kıralk aralarında da kilometre sorunu olduğu için hep bile mesafede yol alabilmiş. Otomobil aldığı bu sene ise Urfa, Adıyaman, Osmaniye, Antep; köy köy gezmiş.

Geri dönüşleri soruyorum, genç öğretmenlerin daha hevesli olduğunu ve “Çocuklar okuyor, ne olur getirin” dediklerini söylüyor ve ekliyor: “Çocuklar beni ‘Kitapçı abi geldi’ diyerek, koşarak ve gülerlek karşıyorlar. İşte bu bile bana yetiyor.”

iyi şeyler
Kafası

Ücretsiz PDF Kitap Arsi - <https://rantey.org>

Öz: de Ahmet Bey ve derneğiyle iletişim kurmak isterseniz Facebook’ta Kitap ve Çocuk Derneği, Instagram’da @ahmetyerlikaya ve Twitter’da @ahmetyerlikaya hesaplarından iletişim kurabilirsiniz.

KADIKÖY
BELEDİYESİ

GOETHE
INSTITUT

INSTITUT
FRANÇAIS

CAZZ FEST

CAZZ

25/28 EYLÜL/ 2019

YELDEĞİRMENİ

SANAT MERKEZİ

PONSER

Kalamış Parkı

Ferizade Parkı

Yeldeğirmeni Sanat Merkezi

SERGI / FANEL / SINGMA / ATOLU

Yeldeğirmeni Sanat Merkezi

INTERNATIONAL
ULUSLARARASI
KADIKÖY
FESTİVALİ
FESTIVAL

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rarney.org>

22 TEMMUZ / 25 EYLÜL / 28 EYLÜL / SEPTEMBER 2019

KAFA'ya yazmayı seviyoruz.
Nice yıllarımız olsun!

Şebnem İşigüzel

“eylülde gel”

Onun hikâyesinin en dramatik parçalarını bu koridoru Nesrin Hanım'ın odasına doğru adımlarken öğrenmiştim: Solcu, işçi. Eski sendikacı. 1980. İşkence ve cezaevi günleri. Cezaevinde evlenmesi. Koşuş arkadaşlarının onlara yaptığı düğün.

Nesrin Hanım rahmetli büyükannezin ablası. Doksan altı yaşında. “Herkes gitti ben kaldım,” diyor. Keyfi yerinde.

Kendisine Boğaz sözü verdiğim gün aileden dört kişi ziyaretine gelmiş. “Bayram değil seyran değil,” diyor. “Ancak bana her gün bayram çünkü çok yaşıyım. Sınırı geçtim.” Böyle söylüyor inatla bej keten tayyörünün altına giyeceği cinsten bir çorap aranırken yarattığı çorap yığınının yamacında oturmuş.

Vildan Hanım'ın söylediğine bakılırsa hazırlanmaya sabahdan başlamış.

“Buyrun, buyrun geçin şöyle.”

Geçtim böyle.

Arka bahçelerinde köşk artığı açgaçık, yeşillik kalabilmiş eski Nişantaşı evlerinden birisi. Karanlık, loş, uzun bir koridor. Bizimkisi içeriden sesleniyor “Kim geldi?” Vildan Hanım yaşadığı çileli ömre rağmen halen çok gibi şakıyama beceren evde neşeli birisi ki sesleniyor içinden yürüdüğümüzlerin serin karanlık koridorundan: “Rahmetli anacığınızın en çok benzettiğiniz. Nınacığınız anlatmayı çok sevdiğinizi. Bir ben bakalım hangisi?” İçeriden, adıma tatlı bir pilden ses veriyor. Hiçbir sevdiğim böyle ahenkili seslenemedi bana. Dolu dolu, neler neler yaşamış koca bir ömrün bilgeliğe yıllanmış tortusu bu. Her şey hayatverir, her şey sevinç katar.

Vildan Hanım “Biz birbirimizi ne güzel bulduk,” diyor. “İkimizin de yaşamadığı kalmamış. Ama biz bunları bir kenara koyup yola devam etmesini becerebilmişiz. Yoksa başka türlü yaşamazdık.”

Nesrin Hanım bunun için “Sayfayı çevirmeyi bilmek gerekir böyle değil mi Katibe Hanım,” der benimle şakalaşarak. “Sen daha okuma yazmayı bilmekten oyun olsun diye sayfalar dolusu anlaşılmaz harfler karıştırdı sonra oturur bunları bize hayalinden okurdun.” Diğer çocuklar koşmacak atlamacak oyunlarını oynarken...” Belli, bana ait çocukluk anımsı defalarca dinlemiş Vildan Hanım.

Onun hikâyesinin en dramatik parçalarını bu koridoru Nesrin Hanım'ın odasına doğru adımlarken öğrenmiştim: Solcu, işçi. Eski sendikacı. 1980. İşkence ve cezaevi günleri. Cezaevinde evlenmesi. Koşuş arkadaşlarının onlara yaptığı düğün. Bisküviden düğün pastası. 1989'da haksızca yattığı cezaevinden çıkış. 1994'te kocası Ali'nin yeniden gözaltına alınması ve bir daha geri dönmemesi. Karınıda bebeğiyle kocasının akbetrini merak eden Vildan'ın karakolda dayak yiyip bebeğini düşürmesi. 1996'da haksızca gözaltında kayıplarını arayan Cumartesi Anneleri buluşmaları. 2004'te gözaltından kayıp kocasının akbetrini öğrenmesi.

“Bir bayram ziyaretinde haksızca hukuksuzca gözaltına alıp kaybettikleri kocanın kemiklerini olduğu yer gösterirdiler bize,” diye anlatıyor bütün bu süreç. “Hiçbir şeyden habersiz, hiçbir hakkını istemeden başka. Çaldıkları her şeyi, saydıkları her şeyi, yazdıkları her şeyi, sözünü suç saydılar.”

Mehmet Ali & Akşamsefası

Nesrin'in hikâyesi ise başka bir telden, başka bir perdeden ama acı değidimiz şey biricik işte. İnsanın içini yakan dert eninde sonunda hep aynı:

Erken yaşta kaybedilen anne. Belki canlanıverir diye annesinin ölüsünün başından ayrılmayan kız çocuğu. Lodosta dalgaların yıkadığı yalıcıkta kardeşlerinin küçük annesi. Hovarda paşa babaya anlatılmayan gerçekler: Varlık içinde yokluk. Sözüñ hiç dinlemeyen ve onları göz göre göre aç bırakan hizmetliler. Nihayetinde 1940'da üniversiteli olan ve yalının balkonuna yavaş sandala atladığı gibi kocaya kaçan ama bu yaptığının pışman olup ev terlikleriyle geri dönmeye kalkışan, “Ev terlikleriyle sokaktayırılmaz ki” diye düşünün hayatını altüst edecek evliliğe mahkûm olan Nesrin. Yarım kalan üniversitenin yıllar sonra bitirilmesi. Hastaktan ölen çocuklar. Evi terk eden hayırsız koca.

Nihayetinde bir avukat olup müşkül durmadık bir kız çocuğunu himaye edici. O kız çocuğunun misafir kaldığı öğrenci evinden gözaltına alınıp ortadan kaybolmasıyla kendisini boşanma iflas davalarından öte bir yerde bulan Avukat Nesrin.

Vildan Hanım'la tanışmasının ortak paydası işte bu kayıp acısı. Büyük bir kavgağa başlayan dostluk öyküsü. Dünyadan habersiz Nesrin Hanım'ın “Benim yetiştirdiğim çocuk ötekilerin çocukları gibi şey değil ki” diye başlayan gayri insani tavrının Vildan Hanım'ın çıkışıyla utanca ve suskunluğa dönüşmesi: “Yetmişime merdiven dayadığım o günlerde memleketin kaç bucağ olduğunu görmek, kıbrımden ve körlüğümünden sıyrılıp kendime vıdan tesis etmek varmış.”

Böyle böyle arkadaş oluşturalar.

Nesrin Hanım, çorap bulma bahanesine odayı fena dağıtmış.

“Benim gibi babet çorabı gibi,” deyip küçükük ayaklarını gösteriyor ona Vildan Hanım.

“Ya da çorap giyme,” diyorum. “Patik gibi ayakkabılar var. Çorapsız da giyilir bunlar.”

“Nina'nın çorabı yoktu. Ama Nina çorapları çok severdi.”

Doksan yıl öncesinden bulup çıkartıyor Rus dadısını: “Huysuz babama onu komayaydı Nina bize sahip çıkardı. Kim bilir ne oldu Nina'ya?”

“Kim bilir ne oldu sevdiğimize?”

Kederle baktığı, bilmez bir boşluğa soruyor bunu Vildan Hanım. Cevabını yıllar önce çoktan aldıkları ama sevdiğilerini kimlerin nasıl kıldığını, sevdiklerini nasıl nefeslerini nasıl verdiklerini bilemedikleri o boşluğa.

Sonra işte biz çorapsız ayaklarımızla Boğaz kıyısında oturuyoruz. İstanbul'un eyüllü güzelleri. Yumuşacık, parlak, ışı ışık günleri mutlaka görürsünüz. Her şeyin olduğu gibi, her şeyin olduğu gibi. Eylül kaybettiklerimizi hatırlatır. Her şeyin olduğu gibi, her şeyin olduğu gibi. Şarkısında olduğu gibi.

Eylül
kaybettiklerimizi
hüzünle
geri çağırır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://trantep.org>

konu: dönmek

hikâye: Esra Uysal

fotoğraf: İlker Ehican

Bu köşe
okuyucularımız
tarafından
hazırlanmaktadır.

KAFA'ya göre

yaz, çiz, çek, paylaş! bu köşe senin!

#kafamagöre

ebediyet

Neriman; bal rengi gözleriyle uzun kırıpkırların birbirine çok yakıştığı Neriman. Başını cama yaslamış, dışarıyı izliyormuş gibi görünse de aslında içinde bir yokluğa çıkmıştı. Bindiği tren onu çocukluğuna götürmüştü sanki. Bahçelerinde geçen çocukluğunu hayal ederken boyadığı çam kozalakları boğazında birer yumru oldu, ağlayamadı.

**Evdn dışarıya taşan
kayısı reçeli kokusu
sinmişti saçlarına.**

Yıllardır kasabalarındaki kuşların şakımalarını düşünür ve diğer bütün seslere kulaklarını tıkarı adeta. Bugün yitirdiği elbise, annesinin sandığından alıp boğçasına koyduğu kumaştan dikilmişti. **Elbiseyi giyince annesi sarılmıştı gibi hissetmişti. Buruktu Neriman, biraz kızgın ama...**

daha çok kırıgın.

Heyecanlıydı da aynı zamanda. Kolay mı, uzun yıllar sonra baba evine gidiyordu. Bu bir dönüşü, Neriman'ın her şeyi ve herkesi arkasında bırakıp gittiği o eski yere şimdi yeniden ve temelli dönüşü. Neyle karşılaşacağını bilemediğinden kafası bulanıyordu. Nihayet trenden indiğinde 17 yaşında ayrıldığı bu küçük kasabanın havasının bile hâlâ tertemiz kalabilmesine hayret etti. Bir tanıdıkla karşılaşmadan eve ulaşabilmeyi diledi içinden. Dar sokaklarda anlamsızca etrafına bakınarak yürümeye başladı. Yanında küçük bir el çantasından başka bir şey yoktu. En sonunda çarpıp çıktığı o yeşil kapıya ulaştı. Elleri titriyor, nefesi daralıyordu. Uslucla kapıyı açtı. Küçük bir çocuk karşıladı onu, idrak edemedi ilk başta, sonra anladı kendi çocukluğu olduğunu. Gülümsedi, işte her şey bitmişti.

Tam o sıralarda bir cenaze vardı Gülbağçe Camii'nde. Neriman Hanım'ın cenazesi. Evet bir dönüşü bu; Neriman Hanım'ın

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

Mehmet Ali & Akşomsefası

Eylül 2019 - Sayı: 61 - Aylık Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi
Aylık Yayın Süresi: Yayın: Kafa Grup Yayıncılık Ltd. Şti.
İmriyaz Sahibi: Candan Tolga Işık Sorumlu Müdür: Mert Çanga
Genel Yayın Yönetmeni: Ayça Derin Karabulut
Görsel Yönetmen: Deruahan Varlık Tasarım: Nazlı Kaplan Kapak: Hakan Arslan
Okuyucu Temsilcisi: Emrah Akbaş Reklam: info@adworldistanbul.com - (0212) 295 40 99
Adres: Koşuyolu Mah. İsmailpaşa Sok. No: 44 Kadıköy / İstanbul Tel: (0216) 428 9 888
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. 29 Ekim Cad. İhlal Plaza No: 11/A 41
Yenibosna / Bahçelievler / İstanbul Tel: (0212) 454 1000 Dağıtım: TOP (0216) 585 90 00
www.kafa.com.tr bizeyaz@kafadergi.com reklam@kafagrup.com

Kafa Dergisi'ndeki tüm yazı, çizim, resim ve fotoğrafların yaygın hakları saklıdır. Herhangi bir yayıncı ya da yayıncıya ait olan haklar ve bu hakların yaygın hakları saklıdır ve bu hakların yaygın hakları saklıdır.

Resim, kurgu, düzenleme, yazı ve fotoğrafların yaygın hakları saklıdır ve bu hakların yaygın hakları saklıdır.

Kafa Dergisi'ndeki tüm yazı, çizim, resim ve fotoğrafların yaygın hakları saklıdır. Herhangi bir yayıncı ya da yayıncıya ait olan haklar ve bu hakların yaygın hakları saklıdır.

Kafa Dergisi'ndeki tüm yazı, çizim, resim ve fotoğrafların yaygın hakları saklıdır. Herhangi bir yayıncı ya da yayıncıya ait olan haklar ve bu hakların yaygın hakları saklıdır.

mutlu bir CÜMLE olsam...

#MutluBirCümleOlsam
Ben pembe düşler
içinde, pembe yânkü
bir deniz kıyırım.

@izmirliamutlu

Bazen yaşadıklarımı
yazarım; bazen
yaşadıklarımı yazmam.

@canerker

Sessizliğin ortasında
bir kâhkâh patladım,
esnemek gibi buluşan
kâhkâh bombası...

@mâre14

#MutluBirCümleOlsam
Bazının çoragındaşın diye
üzülme, her bazının sonunda
"deniz" çıkar karşına.

@munferidum

Gülümse her şeye herkese tanısın
da tanısana da insana, hayvana,
çiçeğe, ağaca gülümse ki onlar da
sana gülümsesin mutlu yaşayalım
şu kısacık hayatı. Zarar gelmez
gülümsemekten.

@sdemireren

Dünyadaki tüm kudsîlerin
kaderini artık baskaları
değil, kendileri yazacak.

@göknetice

Tahminim bakla ya onun
ağac, dağınığı gören
şanlı kargayım

@ozanarabulomerek

Geceyi düşünüy ve mehtap
eşliğinde geçirecek olmanın
sahirsizliğine rüzgarla dans
eden palmiye yaprağı gibiyim...

@AdileZADA

Bugün bati

@benimotaku

"Doğ'a'yı sev, yeşili
koru, kediyi op"

@ozan_turkdn

Patoloji
sonucunuz
temiz çıktı!

@ilknur_mutluor_beyaz

Dünyada artık
çocuklar ölmüyor.

@fjerknn

Apartmanın boceklerinin
coklanıp ciltimi cikarmadigim
çocuk kâğıdı, öz kâğıdı canı.

@ozan_kzhan

Sen biraz
kilo mu verdin?

@umuttuncerr

Hoca gelmemiş,
ders boş.

@cetin_ercan

İyi ki varsın!

@yildirimh

Bir cuma akşamı
neşesi bu yüzüme
vuran.

@echilanci

Benimle yaşlıyorsana?
Kitap okurum, çay
demler, şır yazırım süs

@ayyayyayy

Üstlerinde mavi gokyuzu,
yanbaşlarında deniz uzun
bir yolculuğa çıktılar.

@artilisc

Mehmet Ali & Akşamsafası

VILMAM BEN
BİR ŞEYDEN,
VILIP DA
ÇEKİLMEM
KÖŞEYE...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

MUAZZEZ İLMİYE ÇİĞ